

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Fortfat Prøve

af en nyudarbeidet

13

Skolegrammatik i det græske Sprog.

Udgivet som

Indbydelseskrift

til

den offentlige Examen i Roskilde Kathedralskole

i September 1834,

ved

Dr. S. U. J. Bloch,

Prof. og Skolens Rector, R. af D.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Andreas Seidelin,
Hof- og Universitets-Bogtrykker.

Forerindring.

I det jeg herved udsender den anden Trediedeel af den græske Skolegrammatik, hvoraf den første ifjor ved samme Leilighed traadde for Lyset, kan jeg ikke undlade at sæie et Par Ord til den Forerindring, hvori jeg dengang kortelig angav min Hensigt med Bogen og min Mening om den vigtigste Behandling af visse Hovedpunkter i samme.

Hvad saaledes først Sprogets Udtale angaaer, da vil det være saa meget mindre nødvendigt, at anføre noget Synderligt til Forsvar for den her fremsatte, som dette formenes at være tilstrækkeligen udviklet og beviist i mine Skoleprogrammer for 1829, 30 og 31; Skjønt jeg forresten ikke kan vide, om jeg af Philologernes almindelige Tausshed derom skal slutte, enten at de ved de af mig anførte Grunde finde sig overbeviste, eller at de snarere ikke have værdiget disse nogen Opmærksomhed. Imidlertid have dog vore tvende nyeste Grammatikforfattere ikke ladet Sagen upaaagtet, af hvilke Hr. Overlærer Lange i Tillægget til hans Grammatik af 1830 (hvorom s. mit Program af 1831, S. 136) næsten ganske deler min Mening, om hvis Rigtighed jeg tør haabe, at denne fordomsfrie Forfatter, ved nærmere at veie de historiske Beviser, man

har fra en meer end "senere Periode" *) snart vil finde sig tilfulde overbevist, og saaledes vel ved et nyt Oplag give den Plads strax i de første §§. om Udtalen, som nu af ham selv i dette Tillæg ere underkjendte; hvorimod min Ven og høitagtede Collega, Hr. Professor Nissen, i sin forrige Aar udgivne Grammatik endnu fordetmeeste vedligeholder den paa blot nyere Hypotheser grundede erasmiske Udtale, som han, dog kun formodningsviis, antager for den oprindelige, fra hvilken da den virkelige, beviisligen over i 2000 Aar i alle græsktalende Egne

---

*) Disse er jeg saa heldig endnu at kunne forsøge med eet Beviis fra det græske Sprog's meest blomstrende Tid, som jeg skylder min Ven, Hr. Professor Nitzsch i Kiel. I Aristophanes'es Acharner B. 751 siger Megarenseren: *διαπεινᾶμεσ ἀλῆσ ποττὸ πῦρ*. hvorpaa Dikæopolis svarer: *ἀλλ' ἠδὺ τοι, νῆ τὸν Δι', ἢν αὐλὸς παρῆ*. hvilket vilde være ikke blot uden nogen Bittighed, men endog uden al fornuftig Mening, hvis i det første Ord Diphthongen *ει* var bleven udtalt *ei*, da Dikæopolis jo saa ikke kunde have forstaaet det anderledes, end efter dets virkelige Betydning "vi hungre om Kap". Men naar *ει* læd, ligesom i den nygræske Udtale, som i, saa kunde han (forsætlig eller uforsætlig) forstaae Ordet om at de "drak om Kap" (af *διαπίνειν*), og altsaa skjemtende svare, "at det var vist nok behageligt, dersom de havde Musik dertil", hvilket derimod neppe kunde gjøre dem Hungeren behagelig. — Vilde nu nogen herimod i Hr. Matthiås Smag søge Udflugt i den Formodning, at denae Udtale af *ει* som i var blot doriisk og ei de dannede Attikers, da mangler dette ikke allene alt Beviis, men deels maatte da imod Sagens Natur den finere Lyd *I* være raacere end den brede *Ki*, og deels vilde denne Formodning komme i Strid med alle de andre Beviser for at *I*-Lyden af *ει* er det dannede Sprog's Udtale. Hvilken Indskydelse endelig denne Udtale har til Oplysning af mangt et Punkt i Grammatiken, sees her f. Ex. i No. 404, 409, af Endelserne *i* for *ει* i 221, o. m. fl.

uforandret brugte, reuchlin'ske Skulde være en senere Udtalelse, — en Hypothese der er blottet ikke allene for alt historisk Beviis, men endog for al Sandsynlighed, da deels en Udtale, der i saa langt et Tidsrum, hvor Nationen og tilsidst Sproget med var saa betydelige Forandringer underkastet, blev uforandret, ei heller kan tænkes at have forandret sig i de Par foregaaende Sekler, hvor ingen saadanne Aarsager indvirkede; og deels et Sprogs Bogstavudtale ingenlunde forandrer sig fordi dets Ordformer og Bøining'smaader forandre sig, men tvertimod er det ene permanente i Sproget (s. mit Progr. for 1830 S. 91 fgg.) Af Grundene for den nygræske Udtales Ægthed og Ælde berører min Ven kun de tre, som jeg ikke tillægger nogen Vægt, uden i Forbindelse med de øvrige, nemlig den Præsumption, som deres Udtale har for sig, der fra Varnsbeen have modtaget den mundtlig af deres Forældre, den ene Generation efter den anden; den latinske Skrivemaade af græske Ord og græske af latinske Ord; og endelig Stedet hos Thukydides II, 54 *); hvilke han da paa Grund af Formodninger om disse Bevisers mulige Usikkerhed forkaster; men derimod aldeles forbigaaer de flere hundrede evidente historiske Beviser, som frembyde sig hos de gamle Græker selv, baade i Indskrifter og i klassiske Verker, især hos de alexandrin'ske

---

*) At Hr. Matthiås Forklaring af dette Sted, som Prof. Nissen bifalder, er ligesaa lidet grundet, som alt det øvrige, han disputerer om udtalen, og at Stedet virkelig bliver et Beviis for udtalen af *oi* som *i*, sjønt med en sin Modification af denne Lyd, ligesom *o*, er viist i mit Progr. for 1830 Side 59—60. Endnu klarere er det, at den Forskiel, der maa have været imellem udtalen af *λοιμός* og *λιμός*, idetmindste ikke kan blive noget Beviis for, at Tegnet *oi* just skal have lydet som vort *oi* eller *ø*, da der kan tænkes saa mange andre Modificationer af dets Lyd, end de, der allene grunde sig paa dansk eller lydsk Udtale.

Grammatikere, og ved hvilke de ovennævnte Grunde faae en saadan Bestyrkelse, at enhver Indvending om Sandsynligheden af en anden Udtale tilfulde afbevises, samt den Uvished, som min Ven med Flere mener, at Sagen endnu maa have, aldeles er hævet. I detmindste vil det være fornødent, at det, førend Paastanden af en saadan Uvished kan være grundet, bevises, enten at alle hine af Liskovius og mig samlede Beviissteder ere uægte og intetsigende, eller at de gamle Græker, hos hvilke de findes, ikke selv skulle have kjendt deres eget Sprogs rette Udtale, samt endelig, at de faa Steder, man anfører som historiske Beviser for det erasmiske System, ikke kunne lade sig forklare paa anden Maade, end ved at antage dette. Til en saadan Gjendrivelse af den nygræske Udtales Rigtighed kan jeg derfor ikke andet, end atter og atter opfordre dens Modstandere. Med blotte Formodninger, der endydermere kun grunde sig paa, hvad et dansk eller tydsk Øre finder velklingende, er Sagen ikke afgjort, ligesaa lidt som det uden virkelig Gjendrivelse af Beviserne for Rigtigheden af Nygrækernes Udtale kan med nogen Grund paa staaes, at vi ei kunne med Visshed bestemme, hvorledes de Gamles i Hovedsagen har været.

Ihenseende til min Fremstilling af Conjugationslæren har jeg til det i Forerindringen til denne Prøves første Hefte Anmærkede endnu kun dette at tilføie. Den Lennepfske Theorie er nu eengang forkastet af Philologerne, saa at det vilde være ligesaa urigtigt som unyttigt at beholde den længere i Grammatiken, selv ikke engang blot historisk, da det Holdbare deraf i Almindelighed er saaledes anvendt i Temporum Dannelse, at man nu har et System, som holder den rigtige Middelvei imellem det blot positive, som læres af de gamle Grammatikere, og det blot hypotetiske, som grunder sig allene paa Analogie. Dette har jeg derfor, ligesom de andre nyeste Grammatikforfattere, fulgt saavel hvad Temporum Benævnelse som hvad deres

Classificering angaaer. Kun to Ting har jeg til større Lydeligheds Befordring tilladt mig: den ene, at jeg efter Ehlersches Exempel har paa Conjugationstabellerne forenet Passivum og Medium, hvorved der, som overhovedet ved at alle Tempora i alle Modi staae paa eet Blad, opnaaes en lettere Oversigt af det Characteristiske, der adskiller dem fra hinanden, s. Ex. Fut. Med. og Pass. Aor. 1 Med. og Pass. ligesom i Act. Imperf. Aor. 2, som jeg for deres Ligheds Skyld har ladet følge tæt efter hinanden, og Aor. 1 først efter Fut., hvormed det har Mærkebogstav tilfældes, ligesom og, at jeg har ladet de mediale Former gaae foran de passive, fordi hine nærmest ere dannede af de active, og vel og ere de ældre, som ved den mediale Bemærkelse, de fik, have givet Anledning til at Sproget maatte danne sig nye og særegne Passivformer (s. Ex. Futura). Den anden, at jeg saavidt muligt har søgt at simplificere Læren om Temporum Dannelse, der sædvanligen i Grammatikerne er saa forviklet, at Hjælpemidlet, hvorved Lærlingen skulde bringes til Kundskab herom, er vanskeligere at fatte og huske, end Tingen selv, eller at man først maa erindre sig Formen af Tempus'et selv, for at komme paa, hvoraf det skal være dannet; en Ting, der da er til saa meget mindre Nytte, som det ikke engang altid er afgjort, at hvert Tempus i Virkeligheden har den Etymologie, man i Grammatiken giver det. Ved de Tabeller derimod, som jeg har opstillet Pag. 85 og 116, og i Forening med Hovedreglerne om hvert Tempus især, har Erfaring lært mig at Sagen lader sig saa let og sikkert fatte, at derefter intet videre behøves, end efterhaanden, som de enkelte Særegenheder i Tempusformerne forekomme i Læsebogen, at efterlæse hvad derom i Grammatiken ved hvert Tempus er anført.

Maaskee vil man have noget at erindre imod, at jeg strax i Begyndelsen af Læren om Verberne har anført det Vigtigste om Brugten af Genera, Modi og Tempora, især forsaavidt

disse ikke vare Discipelen bekjendte af den latinske Grammatik; hvilket Andre sædvanlig henseer under Syntaxen. Men jeg anseer denne Forklaring for strax her nødvendig, paa det at Discipelen kan faae at vide, hvad han skal tænke sig ved det Medium, den Optativus og de Vocifer, hvis Formation han nu skal lære, hvorom det jo ikke kan være nok blot at sige ham, at det græske Sprog har nogle Former, som man kalder saa. I den latinske Grammatik tøver man jo dog ikke med at give Begynderen et Begreb om, hvad alle slige Formbenævnelser skulle betyde, indtil han i Syntaxen kommer til at lære Anvendelsen deraf; idetmindste kan jeg ikke ansee den Underviisning for meget forstandig, der lod Discipelen blot mekanisk lære Casus, Tempora osv. og derpaa først langt om længe sørgede for, at han fik Begreb om, hvad disse Ting vare for noget. Naturligviis maa med Begynderne kun læses det Væsentligste, som her er betegnet med en *.

At distingvere i Verbalendelserne mellem Vindevocal og Udgange, som man i nyere Tider efter Thiersches Exempel har gjort, synes mig ufornödent og snarere at vanskeliggjøre end lette Begynderen det Arbeide, at gjøre sig Endelserne bekjendte. Den karakteristiske Forskjel haaber jeg vil beskueligt læres af de Tabeller over Endelserne, som findes S. 93—96.

Skulde fremdeles nogen ville dadle, at jeg hele Activum igjennem har anført den 1ste Person i Dualis, da den i de fleste andre Grammatiker, som hos de Gamle, staaer blank som manglende, da svarer jeg, at dette i det Høieste kan kaldes unødvendigt, saasom det kunde erstattes ved den Anmærkning, at man, hvor 1ste Dual. behøvedes, brugte 1ste Plur.; men urigtigt kan det dog ikke være, saasom de, der ikke antage den for eksisterende i Sproget, jo dog maae sige, at den suppleres af 1ste Plur., eller: at Begrebet af 1ste Dual. i Activ udtrykkes ved Pluralformen; men dette er jo med andre Ord det

samme som, at den hedder eensdan beggeseds, altsaa at den virkelig og eksisterer i Dualis. f. Ex. vi to Sløge hedder jo ligesaa vel *ἑνὴν*, som vi (flere) Sløge; i første Tilfælde er jo Ordet Dual, i sidste Plural. Det samme gjelder om Ansørelsen af Futurum conjunctivi act. og med. som ogsaa er aldeles liigt med Aor. 1 conj. Hvorfor altsaa nu ikke ligesaa godt anføre den i Paradigmet med, som at sige, at den mangler, men man til at udtrykke dens Begreb laaner Formen af Novisten? Var dette nødvendigt; da maatte man jo, hvis man vilde være consequent, hvergang der forekommer andre hinanden lige Former, ogsaa erklære den ene for manglende, og f. Ex. udelade Vocativen af 1ste Decl. Femin. og tildeels af 3 Decl. fordi den der som oftest er eenslydende med Nominativen, eller 2den Dual. i Hovedtempora, fordi den aldrig er forskjellig fra den 3die.

Årsagen, hvorfor jeg har opstilt de anomale Verba efter deres Analogier, ikke i lexikalisk Orden, er angivet i Forerindringen til det forrige Hefte. Vil nogen indvende, at dette vanskeliggjør det for Discipelen at efterslaae Ordet, da maa det bemærkes, at han alligevel ikke kan efterslaae det, uden at han kjender den brugelige Præsensform, i hvilket Tilfælde han vel hellere tyer til sit Lexikon, hvor han kan faae fuldstændigere Efterretning og tillige see Bemærkelserne. To Lexika behøver han jo ikke. Skulde han kunne med Lethed og uden videre Estertanke efterslaae et Verbum, hvis Præsensform han ikke kjendte (hvad han derimod efter min Opstillingsmaade lærer af Analogien), da maatte ikke de brugelige Præsentia, men alle mulige anomale Tempora opstilles i alfabetaisk Orden, hvilket Schneider medrette kaldte et Lexikons Skamdeel, og som da formedelst den Tankeløshed, det vilde befordre, kunde henføres til det, man i Underviisningen kalder en pons asininus.

I Anledning af Dialekternes Indblanding i den øvrige Formlære har en Ven og agtet Skolemand gjort mig den Erindring, at disse bedre anbragtes for sig i et eget Uffnit af Bogen. Men foruden hvad jeg i det forrige Hefte har sagt, maa jeg hertil svare, at Dialekterne ere et alt for vigtigt Bidrag til Formernes Etymologie, til at man burde forbigaae dem, hvor man ønsker at sætte denne i behørigt Lys og lære Ungdommen, hvorfor Formen hedder saaledes og ikke anderledes. Til Exempel see man her S. 69 Pluralen af de pers. sonlige Pronomina, og S. 95 i No. 345 2den Pers. i Pass., hvis Former oplyses ved deres Contraction af de ioniske aabne Endelser. Mange saadanne Oplysninger vilde man tabe, naar Dialekterne kun vare anførte særskilt. Isoleret staaende berøves altsaa Dialektlæren for det første sin ypperlige Virkning til at gjøre Lærlingen bekjendt med Sprogets Bygning og Gangen i dets Uddannelse samt mange Ords og Ordformers Etymologie. Og ligeledes omvendt taber den ogsaa selv det Lys, der kan kastes paa den ved Sammenstillingen med den øvrige Grammatik, bliver alt for tør, registeragtig og usikkert til at læres af Discipelen, og kun alene tjenlig til at kaste op i, i hvilket Tilfælde den altsaa maatte være langt fuldstændigere, end her behøves, og vilde, selv om den ikke blev større end f. Ex. Facii compendium, medtage et ligesaa stort Rum, som hele den her leverede Grammatik. Iøvrigt forstaaer det sig af sig selv, at ved de første Elementer, der af Grammatiken meddeles Begynderen, maa de i Parentheser og Anmærkninger anførte Dialektformer forbigaaes ligesaa vel som saa meget andet, der maa gjemmes til den senere Underviisning eller det andet grammatiske Cursus, som ledsages af Homers Læsning.

Om den methodiske Fordring, at forbigaae ved første Læsning af Grammatiken alt hvad der ikke er betegnet med en Stjerne, har jeg talt i Fortalen til denne Lærebogs første

Hefte. Her vil jeg altsaa alene tilføie, at denne Indretning af Bogen ogsaa har den Fordeel, ikke blot at den samme Lærebog kan bruges af Begyndere og Viderefremrykkede, uden at de første overvældes med Mere, end hvad der for dem var passende; men endog at alt kan komme paa sit behørigte Sted, og Undtagelser, Specialia, finere Bemærkninger, Dialekter osv. ikke adskilles fra Hovedreglen, hvortil de henhøre; saa at jeg ikke forventer den Dadel, at mangen Ting tidligere er omtalt, som først sildigere bliver Lærningen bekendt, som f. Ex. Casus og Tempora i Accentlæren, efterdi Sligt, naar han i det andet grammatiske Cursus kommer dertil, vil af det første være ham tilstrækkeligen bekendt.

Og skulde man her endvidere savne mangen en enkelt Særegenhed i Sproget eller næiere Bestemmelse, som findes i andre og større Grammatiker, da svarer jeg, at det meeste Saa-dant med Forsæt er forbigaaet, fordi det uden synderlig Nytte alt for meget vilde have forstørret Bogen og sædvanlig bedre lader sig lære under Læsningen af Auctores. Ogsaa Læreren maa jo i den Henseende have noget at bestille, og hans Vejledning ikke indskrænke sig til blotte Henviisninger til Lærebogen; ligesom man og vil erindre sig, at en Lærebog for Disciple ikke skal være noget Repertorium for Lærere og Lærde. Dette vil især gjelde om Syntaxen, der, naar den ikke skal være en Anviisning til at skrive Græsk (en Dvælselse, hvori det ikke er at haabe at vi nogensinde skulle blive nødsagede til at efterligne de tydske Gymnaster, eller derpaa spille den gode Tid, der langt hensigtsmæssigere kunde anvendes til mere Græsklæsning), ikke behøver at indeholde andet, end de allervæsentligste Egenheder og isøvrigt langt bedre lader sig lære under Auctorenes Fortolkning end i Dagspensaa af en Lærebog.

Endelig da mit Ønske er, at den her begyndte Lærebog maatte blive saa rigtig og brugbar som muligt, vil enhver

kyndig Læser og duellig Skolemand meget forbinde mig ved en velvillig Meddelelse af hvad han i nogen Henseende maatte finde at erindre. Enhver grundet Bemærkning vil det være mig vigtigt at kunne endnu i Tide benytte.

Kættelser og Tillæg.

- S. 31 (i 1ste Hefte) i No. 113 efter εαι til αι tilføies: Gr.
 ἀγύρειαι, -ραι (64).
 S. 37 (i 1ste Hefte) Artikelen i Sing. acc. læs τὸν, τὴν, τὸ.
 S. 59 (i samme) tilføies i No. 227: ων forlanges til οves. Gr.
 σώφρων, σωφρονέστερος, -ονέστατος
 S. 84 i No. 305 Lin. 2 f. Aor. act. læs Aor. 2 act.
 S. 104 vedtegnes No. 380 en *.
 S. 108 i No. 397 Lin. 1 f. markværede I. betegnede
 S. 114 i No. 421 Lin. 3 nedenfra I. af transitibe V. deponentia
 S. 123 paa Tab. III ved Aor. 1 f. paroxytona I. preparoxyt.
-

243. *Num. 2.* I Dialekterne: τέσσαρες att. τέτταρες (hvf. Dat. τέττασι 93), ion. τέσσαρες, aol. dor. τέτορες og πίσυρες Hom. — πέντε, aol. πέμπε. — είκοσι, ion. είείκοσι, dor. είκατι, liig Lat. viginti. — 30 og 40 ion. med End. ήκοντα ligesom de paafølgende. Og ligeledes ηκόσιοι for ακόσιοι i 200, 300, 500, 600. — Ογδοήκοντα contr. ογδώκοντα (114). og 90 hos Hom. εννήκοντα.

* 244. Af disse Cardinaltal sammensættes igjen de mellemværende, saavel som deres Betegnelser, nemlig 11, ια', ένδεκα. 12, ιβ', δώδεκα (forkortet af δωδέκα eller δυοκαίδεκα, Hom.) Derpaa 13—19 ved δέκα med det mindre Tal foran sig, forbundne ved και (og), eller efter sig uden Conjunction, f. Ex. 13 τρισκαίδεκα og δεκατρείς, n. -τρία. 16 έκκαίδεκα. — Over 20 ligeledes med det mindre Tal og και foran Tierne, eller efter samme uden και, men i begge Tilfælde hvert Tal for sig. Ex. 21, κα', είκοσι είς. 32. λβ', δύο και τριάκοντα. — Over 100 paa begge Maader med και. Ex. 271 ΣΚίβε νήες μία και έβδομήκοντα και διηκόσιαι (Herodot. 8, 2), 378 ΣΚίβε ν. τριηκόσιαι και έβδομ. και οκτώ (Herod. 8, 48).

245. *Num.* Stedet for til Tiere at soie 9 og 8, fradrager man ogsaa 1 og 2 fra den høiere Tier (ligesom i Lat. undeviginti 19, duode-triginta 28) ved Particip. af δέω (mangler), hvilket da enten retter sig efter det Subject, hvis Tal angives, eller staaer med είς og δύο i genitivi consequentiae. Ex. 28 Kar, έτεα δυών δέοντα τριάκοντα (30 Kar, manglende 2). i det 29de Kar, ενός δέοντος τριακοστώ έτει (3: i det 30te, deficiente uno).

* 246. Fremdeles hedde 1000 α, χίλιοι, αι, α, hvormed fem tælles til 10,000 μύριοι, αι, α. Og Antallet af begge Slags benævnes ved foranheftede Talsadverbia (254). Ex. 2000 διςχίλιοι. 20,000 διςμύριοι. 4000 τετρακιςχίλιοι. 100,000 δεκακιςμύριοι. — Ogsaa i Sing. ίππος χιλίη (130) 1000 Mand Kyttarie, Herodot.

* 247. De 4 første Cardinaltal declineres saaledes :

	Singul.	Dual. og Plur.
N. m.	εἷς, f. μία, n. ἓν	δύο og δύο
G.	- ἐνός - μιᾶς - ἐνός	δυοῖν og (att.) δυεῖν. hom. δυῶν pl.
D.	- ἐνί - μιᾷ - ἐνί	δυοῖν og pl. δυοί
A.	- ἓνα - μίαν - ἓν	δύο og (ion.) δύο

Pluralis.

N. c.	τρεις, n. τρία	τέσσαρες og τέττ. n. -ρα
G.	τριῶν	τεσσάρων
D.	τρισί	τέσσαρσι og poet. τέτρασι
A. c.	τρεις, n. τρία	τέσσαρας, n. -ρα.

Ægel. i Sammensætning. Gr. δεκατριῶν, τεσσαρσικαίδεκα.

Men Cardinaltal fra 5 til 100 ere indeclinable, hvorefter igjen de følgende Hundreder, Tusender og Titusender ere declinerede Adjectiver paa oi, ai, a, (241) ligesom Lat. ducenti, æ, a.

Anmærkninger.

248. Εἷς (udtalt ἑ) for ἓνς (88). Af det beslægtede ἦος har Homer f. ἦα, ἦς, ἦ, ἦαν, og m. dat. ἦῶ. (maaskee f. μίος, hvs. μία).

249. Ved Sammensætning af Nægtelserne μηδέ og οὐδέ med εἷς fremkom Adjectiverne μηδεῖς og οὐδεῖς, -δεμία, -δέν, ogsaa i Pl. ἠδένες, ἠδένων, ἠδέσιν, — attisk undertiden og μηθεῖς og οὐθεῖς (76) ingen, intet.

250. Δύο og δύο er ion. ofte indeclinabelt. Homer har δοῖώ (med samme Udtale, men ornt.) egentlig Dual. ligesom δοιοί Plur. af δοιός ell. δισός (dobbel). — Som δύο declineres og ἄμφω, lat. ambo, og ligeledes undertiden udeclineret.

251. Cardinaltal sammensatte med σύν tilkjendegive, hvor mange sammen, eller til hver Gang. Gr. συντρις tre og tre. Ligeledes udtrykkes det distributive Begreb ved ἀνά. Gr. ἀνά τέσσαρες ἐκόμισον (4 og 4 bare hver sin).

* 252. B. Ordenstallene ere Adjectiva af 3 Endelser :

den 1ste πρώτος, η, ον, (egentl. Superl. af πρό s. 235).

den 2den δεύτερος, α, ον (egentl. Comparativ s. 235).

De øvrige dannede af Cardinaltallene, saasom :

den 3die τρίτος, η, ον. 4de τέταρτος. 5te πέμπτος. 6te έκτος.

7de εβδομος. 8de ογδοος. 9de εννατος. 10de δέκατος.

11te ενδέκατος. 12te δωδέκατος, ogsaa δυοκαιδέκατος,

og saaledes videre indtil 20, s. Ex. 13de τριςκαιδέκατος.

Ogsaa adskilte med det mindre Tal foran og και. Ex. 15de πέμπτος και δέκατος.

Den 20de είκοστός, ή, όν. Og ligesaa dannes af alle

Tierne paa -κοντα Ordenstal paa κοστός, af Hundrederne

paa κόσιοι : κοσιοστός. Ex. τριακοστός den 30te, τριακο-

σιοστός den 300de. Men af 100 (έκατόν), Tusenderne

(χιλίοι) og Titusenderne (μύριοι) : εκατοστός, χιλιοστός og

μυριοστός, o. s. v. Analoge hermed ere Adjectiverne πόστος ;

hvilken i Tallet? ποσοστός een af Mange, multesimus.

De mellemværende udtrykkes ved begge de Tal, hvoraf

de bestaae, men adskilte, enten det større foran uden και, eller

det mindre foran med και. Ex. den 21de είκοστός πρώτος

ell. είς (for πρώτος) και είκοστός.

253. C. Ordenstal med Endelsen αιός tilkjendegive

paa hvilken Dag i Tallet, men forbindes som Adjectiva med

Sætningens Subject. Ex. δευτεραίος, τριταίος ήλθε (kom

paa 2den, 3die Dag). De analoge Adjectiva paa αιός referere

sig til det underforstaaede ημέρα (Dag). Ex. τῆ προτεραία, τῆ

υστεραία, paa den foregaaende, følgende Dag.

* 254. D. Talsadverbier, som udtrykke, hvor mange

Gange, ere: ἀπαξ eengang, δίς to Gange, τρίς tre

Gange. Alle de øvrige ere dannede af Cardinaltallene ved

Endelsen άκίς, saasom τετράκίς, πεντάκίς, εξάκίς, έπτάκίς,

οκτάκίς, εννεάκίς og έννάκίς, δεκάκίς. ligeledes είκοσακίς,

(5 *)

ἐκατοντάκις (med indskudt τ, 95), χιλιάκις. Og analoge her med ἄδυ. πολλάκις mange Gange, ποσάκις; hvor m. ᾠ. ? τοσάκις saa m. ᾠ. (221).

255. E. Multiplicativa eller Talsadjectiva, som tilkjendegive, hvor mange Gange, dannes af Talsadverbierne ved Endelsen πλόος, πλόη, πλόον, contr. πλοῦς, πλῆ, πλοῦν (212), som fra 4 af blot ombyttes med ἄδverbendelsen κίς, men ligeledes beholder α forved sig. Ex. (af ἄπαξ, δίς, τρίς) ἀπλοῦς enkelt, διπλοῦς dobbelt, τριπλοῦς trefold, og derefter τετραπλοῦς, πενταπλοῦς o. s. v. Ligeledes ἄδυ. πολλαπλοῦς.

256. F. Proportionalia, som tilkjendegive, hvor mange Gange mere, dannes ligesom multiplicativa ved Endelserne πλάσιος, α, ον, eller πλασίων commun. Ex. διπλάσιος og διπλασίων dobbelt saa meget, ἑξαπλάσιος sex ᾠ. mere, ἑκατονταπλάσιος (som i 254), 100 ᾠ. m. Ligel. ἄδυ. πολλαπλάσιος og -σίων.

257. G. Talsubstantiver have Femininendelsen ἄς, gen. ἄδος, og ere alle, undtagen ἡ μόνᾳς Eenheden (af μόνος allene), dannede af Cardinaltallene. Ex. δυῶς, τριάς, τετράς, πεντάς, δεκάς, et Antal af 2, 3, 4, 5, 10, ἐκατοντάς (med indskudt τ), χιλιάς, μυριάς (Myriade). Men 20 og 30 hedde forforkortede εἰκάς, τριακάς.

§. 24. Pronomina.

Pronomina ere følgende Slags:

* 258. I. Personlige substantiviske Pronomina.

1ste Person (jeg)   2den Person (du)   3die Person (ham,
hende, sig)

<i>Sing.</i>	<i>commun.</i>	<i>commun.</i>	<i>omnis gen.</i>
N.	ἐγώ (hom. ἐγών) ego.	σύ (dor. τυ), tu.	ς. ἅννη. 3.
G.	ἐμοῦ, μοῦ, mei, meus.	σοῦ tui, tuus.	οὔ, sui, ejus. ion. εὐ og ion. ἐμέο. ion. σέο (hom. τεοῖο). encl. έο.
D.	ἐμοί, μοί, mihi.	σοί, tibi. ion. τοί.	οἱ og οἶ, sibi, ei. το. σοῖ.
A.	ἐμέ, μέ, me.	σέ (dor. τέ), te.	εἰ og έ, se, eum, eam, id. hom. έε, έε, σφε, s. og pl.

Dualis.

N. A.	νώ (f. νωέ), ion. νῶϊ, vl, os to.	σφώ, ion. σφῶϊ, Σ to, Eder begge.	σφωέ, σφωε og σφε, de to, dem begge.
G. D.	νῶν, ion. νῶιν.	σφῶν, ion. σφῶιν.	σφωίν, σφωῖν og σφιν. (df. ε. nos, nobis.)

Plur. (declineres efter 3die Declination, 161, saaledes:)

N.	ἡμεῖς, ion. ἡμέες.	ὑμεῖς, ion. ὑμέες.	σφεῖς, n. σφέα(ogf.encl.)
G.	ἡμῶν, ion. ἡμέων.	ὑμῶν, ion. ὑμέων.	σφῶν, ion. σφέων, σφεων.
D.	ἡμῖν, (f.-έσιν, έιν).	ὑμῖν, (f.-έσιν, -έιν).	σφίσι og σφι, (-ιν, 100).
A.	ἡμᾶς, ion. ἡμέας.	ὑμᾶς, ion. ὑμέας.	σφᾶς, io. σφέας, n. σφέα. vi, vores, os. Σ, Ederes, Eder. de, deres, dem, sig.
Dat. og Acc. pl. af de to første Pers. ogsaa ofte med kort Vocal oxytoneret: ἡμῖν, ὑμῖν, ἡμᾶς, ὑμᾶς.			

Num. 1. Af de to første Pers. kunne de kortere μου, μοι, με og σου, σοι, σε bruges enclitiske (66). Ligeledes 3die Person i alle Numeri, undtagen det contr. σφῶν og σφᾶς. De enclitiske Former bruges gjerne, hvor der ikke falder synderligt Eftertryk paa Pronomet; i modsat Fald de accentuerede, saasom især naar de modsættes en anden Person.

Num. 2. 3die Persons Pron. οὗ o. f. v. brugtes fra først af (saasom hos Homer) baade som vort hans og hendes, ham og hende, naar Tankens Subject var et andet; og reflexivt (som sui, se, sig, sin), naar Pronomet refererede sig til Sætningens Subject. I første Betydning findes det vel og senere hos Attikerne, og da gjerne enclitisk; men meest dog kun accentueret i reflexiv Betydning, hvortilmod det ikke-reflexive udtrykkes ved casus obliqui af αὐτός (261, b).

Num. 3. Da 3die Person's Pron. οὐ v. s. v. Deels mangler nom. sing. og meest har reflexiv Betydning, deels ikke særskilt kan tilkjendegive Kjennene, brugte man i dets Sted, naar Betydningen ikke var reflexiv,

enten Artikelen ὁ, ἡ, τὸ, (140) gennem alle Casus. Gr. ὁ δ' ἔφη, han sagde. τὴν οὐ λύσω hende løsgiver jeg ei.

eller i Nominativ det demonstrative Pron. masc. ὅς, fem. ἥ, eller (især hos Hom.) m. ὅ, i Plur. οἱ. s. Gr. ἦ δ' ὅς (sagde han), ἦ δ' ἡ (sagde hun); ligeledes efter καί, og Negationerne οὐδέ, μηδέ, samt foran γάρ. — Ogsaa i Modsetninger ὅς μὲν — ὅς δέ (den ene — den anden) gennem alle Casus.

eller i casibus obliquis det definitive Pron. αὐτός, ἡ, ὅ (261).

eller endelig udtrykte man slet ikke dets Nominativ, saasom denne allerede laae i Verbets 3die Person, ligesom i Latinen; og forstodes af det Foregaaende. Gr. ἔδοξε τι λέγειν, videbatur aliquid dicere.

259. I det ældre Sprog og Dialekterne findes foruden de anførte endnu følgende Former af de personl. Pron.

i gen. sing. var det brug. ἐμοῦ, σου, οὐ og dat. οἱ contracteret af det ion. ἐμέο, σέο, ἔο, — εἶο.

ion. og dor. contr. ἐμεῦ, σεῦ, εὔ, (17), ogf. enklitiske.

poet. udvidet ἐμεῖο, σεῖο, εἶο (128, 42), eller

med *θεν* for *ο*: ἐμέθεν, σέθεν, ἔθεν, da *θεν* (222) ogsaa udtrykker Genitivbegrebet "af"

i dat. sing. for ἐμοί, σοί (ion. τοί), οἷ, ᾠ. og dor. (skrevet med simpelt *ι* og tilhængt *ν*, 101): ἐμίν, τίν ell. τεῖν, ἴν.

i acc. s. og plur. for ἔ ion. og poet. σφε og μίν, dor. og att. νίν.

Plur. 1 Persf. dor. N. ἀμέες, hom. ἄμμες, D. ἄμμι, A. ἄμμε, dor. ἀμέ.

— 2 — — - ὑμέες, — ὑμμες, - ὑμμι, - ὑμμε, — ὑμέ.

260. Til Forstærkelse faae 1 og 2 Person's Pron. i Sing. undertiden tilhængt enclit. γε (dor. γα), i hvilket Tilfælde Accenten af ἐγὼ træktes tilbage. Gr. ἐγωγε (dor. ἐγωνγα, ðøot. ἰωνγα), ἐμοῦγε (af ἐμέογε), ἐμοιγε, ἐμεγε (med tilbagetrukket Accent). σύγε, dor. τύγα. — Ligel. tilsette *Wolter* og *Dorer* efter en *Vocal* νη. Gr. ἐγώνη, ἐμεύνη, ἐμίνη. τύνη.

* 261. II. Det definitive Pron. *αὐτός, αὐτή, αὐτό*, selv, declineret som Artikelen (140), kan, ligesom Lat. ipse, a, um, staae

enten a) adjectivisk som en Forstærkelse eller mere bestemt Angivelse af et forangaende Nomen, eller af alle tre Personalpron. hvad enten samme ere udtrykkelig nævnte eller ligge i Verbet. Gr. *ἐγὼ αὐτός* jeg selv, *σύ αὐτή* du selv (fem.), *οἱ αὐτῶ* (for) ham selv. *εἶμι αὐτή* jeg gaaer selv, *αὐτός ἀπειλεῖς* du truer selv. *ἡμεῖς αὐτοί* vi selv, *σφᾶς αὐτοῦς* dem selv.

eller b) substantivisk blot som 3die Person, i Nom. altid med Eftertryk *αὐτός, αὐτή, αὐτό*, han - hun - den - det selv, ipse, a, um. Gr. *αὐτός ἔφα*, ipse dixit. Men i de andre Casus (cas. obliqui), uden Eftertryk, kun ligesom som 3die Persons Pron. (is, ea, id). Gr. *αὐτοῦ* hans, *αὐτῆς* hendes. *αὐτῶ, αὐτῇ* (for) ham, hende. *αὐτόν, ἡν, ὅ*, ham, hende, det. *αὐτῶν* deres o. s. v. (stjont og disse undertiden med Eftertrykket: selv.)

* 262. Men med Artiklen foran: *ὁ αὐτός, ἡ αὐτή*, τὸ αὐτό (att. ved Krassé, 120, *αὐτός, αὐτή, ταυτό* ell. *ταυτόν* o. s. v. ion. *ώτός, τωτό* 125) betyder den - det samme, idem.

263. Num. Med Ordinaltal bruges *αὐτός* som Ordet "selv" i Dansken. Gr. *δευτέρος αὐτός* selvaanden. *πέμπτος αὐτός* selv femte.

* 264. III. Det forstærkede Reflexivum bestaaer af Personalpronomer, der, ligesom i Nominativen (261, a), saaledes og i casibus obliquis, naar disses Begreb er reflexivt (o: refererer sig til Tankens Subject), ere forstærkede ved tilføiet *αὐτός*, selv (ligesom i Latinen *mei ipsius, tibi ipsi, se ipsum*), enten saa, at begge Ordene (som hos Homer) forblive adskilte, Gr. *σέο αὐτοῦ, ἐ αὐτόν, ἐμέθεν αὐτῆς*, og ligel. med Posses. *ἐφ' αὐτοῦ θυμῶ* (suo ipsius animo); eller at de forenes i et Ord, nemlig:

<i>Sing.</i>	Af 1ste Pers. ἐγὼ αὐτός:	Af 2den Pers. σὺ αὐτός:
<i>Gen.</i>	ἐμαυτοῦ, ἧς, οὔ.	σεαυτοῦ og σαυτοῦ, ἧς, οὔ.
<i>Dat.</i>	ἐμαυτῶ, ἧ, ᾧ.	σεαυτῶ og σαυτῶ, ἧ, ᾧ.
<i>Acc.</i>	ἐμαυτόν, ἧν, ὄ. min egen, mig selv.	σεαυτόν og σαυτόν, ἧν, ὄ. din egen, dig selv.

Ῥ Plur. kun adffilte. *Ἐρ.* ἡμῶν αὐτῶν, ὑμᾶς αὐτούς, ἄς, ἄ.

Af 3die Person. *Sing.*

Pluralis.

<i>G.</i>	ἐαυτοῦ og αὐτοῦ, ἧς, οὔ.	ἐαυτῶν <i>ell.</i> adffilte σφῶν αὐτῶν.
<i>D.</i>	ἐαυτῶ og αὐτῶ, ἧ, ᾧ.	
<i>A.</i>	ἐαυτόν og αὐτόν, ἧν, ὄ.	

hvilket sidste Pron. overhovedet betyder een selv, eens eget, og derfor kan bruges om alle tre Personer. s. *Syntaxen.*

Ῥonist alle 3: ἐμεωυτοῦ, σεωυτοῦ, ἐωυτοῦ (123). — Uidentbiol ere de dannede af den ion. *Gen.* ἐμέο, σέο, ἐο, hvoraf da ε baade i σεαυτοῦ og ἐαυτοῦ.

* 265. *IV.* De possessive eller adjective Personspronomina, som bruges for Genitiven af de substantive (258), ere dannede af samme (i *Sing.* ved Endelsen *ος* istedet for Genitivendelsen *οῦ*, i *Dual.* og *Plur.* ved Endelsen *τερος*, i *Pl.* ombyttet med den ion. *Nominativendelse* *ες*.) saaledes:

	{ af ἐμοῦ: ἐμός, ἐμή, ἐμόν, min, mit.	
<i>S.</i>	{ af σου (σέο): σός, σή, σόν, din, dit. (hom. <i>τεός, ή, όν</i> .)	
	{ af οὔ (έο): ὄς, ἧ, ὄν, sin, sit, men forekommer ikke i att. Prosa. (ion. <i>έός, ήή, έόν</i> .)	
<i>D.</i>	{ af νῶι: νωῖτερος, α, ον, vores (begges) } kun hos ion.	
	{ af σφῶι: σφωῖτερος, α, ον, eders (begges) } Digtere.	
	{ af ἡμέες: ἡμέτερος, α, ον, vor, col. <i>αμός</i> hom.	
<i>P.</i>	{ af ὑμέες: ὑμέτερος, α, ον, eders, dor. og hom. <i>ύμός, ή, όν</i> .	
	{ af σφέες: σφέτερος, α, ον, deres, σφέος og σφός hom.	

Num. Baade *ός* og *σφέτερος* findes og, ligesom *ἐαυτοῦ* (264) i Betydning af eens eget, om 1ste og 2den Person.

V. Demonstrative Pronomina, denne, dette, disse, ere:

* 266. a) Artikelen $\acute{\omicron}$, $\acute{\eta}$, $\tau\acute{\omicron}$ (140) med mere Eftertryk i Udtalen, ligesom ofte det tydske der, die, das. Ex. $\acute{\omicron}$ γὰρ ἦλθε (thi denne kom), $\acute{\omicron}\iota$ οὖν ἦγενθεν (disse vare nu forsamlede). Dog meest kun ion. dor. hos Homer og Tragikerne; fielden i att. Prosa.

* 267. b) $\acute{\omicron}\delta\epsilon$, $\acute{\eta}\delta\epsilon$, $\tau\acute{\omicron}\delta\epsilon$, eller Artiklen med enclit. δε i alle Casus, saas. gen. $\tau\acute{\omicron}\upsilon\delta\epsilon$, $\tau\acute{\eta}\varsigma\delta\epsilon$ o. s. v. dat. pl. $\tau\acute{\omicron}\iota\varsigma\delta\epsilon$, ion. $\tau\acute{\omicron}\iota\sigma\acute{\iota}\delta\epsilon$ (157), og hos Hom. med declineret δε: $\tau\acute{\omicron}\iota\varsigma\delta\epsilon\sigma\iota$, $\tau\acute{\omicron}\iota\varsigma\delta\epsilon\sigma\iota\iota$. Hos Hom. bruges det ofte til Forstærkelse af $\acute{\omicron}$, $\acute{\eta}$, $\tau\acute{\omicron}$, som af hic hiecc, denne her. Attisk ogsaa $\acute{\omicron}\delta\acute{\iota}$, $\acute{\eta}\delta\acute{\iota}$, $\tau\acute{\omicron}\delta\acute{\iota}$.

* 268. c) Det meest brugelige Demonstrativ er $\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\varsigma$, $\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\eta}$, $\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}$, ogsaa en forstærket Artikel og declineret som denne, med det bestemmende τ foran paa de samme Steder, hvor Artiklen har det, saaledes:

Sing.	m.	f.	n.	Plur.	m.	f.	n.
N.	$\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\varsigma$,	$\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\eta}$,	$\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}$.	N.	$\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\iota$,	$\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\alpha}\iota$,	$\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\alpha}$.
G.	$\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\tau\omicron\upsilon$,	$\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\eta}\varsigma$,	$\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\tau\omicron\upsilon$.	G.	$\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\tau\omicron\upsilon\gamma$,	$\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\tau\omicron\upsilon\gamma$,	$\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\tau\omicron\upsilon\gamma$.
D.	$\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\tau\omicron\upsilon\omega$,	$\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\eta}\tau\eta$,	$\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\tau\omicron\upsilon\omega$.	D.	$\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\tau\omicron\upsilon\iota\varsigma$,	$\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\eta}\tau\alpha\iota\varsigma$,	$\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\tau\omicron\upsilon\iota\varsigma$.
A.	$\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\tau\omicron\upsilon\tau\omicron\upsilon$,	$\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\eta}\tau\eta\gamma$,	$\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\tau\omicron\upsilon\tau\omicron\upsilon$.	A.	$\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\tau\omicron\upsilon\tau\omicron\upsilon\varsigma$,	$\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\eta}\tau\alpha\varsigma$,	$\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\alpha}\tau\alpha$.

Dual.

N.A. $\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\omega$, $\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\alpha}$, $\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\omega$. G.D. $\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\omicron\iota\upsilon\gamma$, $\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\eta}\tau\alpha\iota\upsilon\gamma$, $\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\omicron\iota\upsilon\gamma$.

Voc. Sing. $\acute{\omega}$ $\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\varsigma$! heus tu! o du!

* Num. 1. $\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}$ og $\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\alpha}$ (hoc, hæc) maac ei forveyles med $\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\omicron}$ og $\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\alpha}$ (idem, eadem) for $\tau\acute{\omicron}$ $\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\omicron}$, $\tau\acute{\alpha}$ $\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\alpha}$ af $\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\omicron}\varsigma$ (262, 122). undertiden er og $\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\varsigma$ forstærket ved $\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\omicron}\varsigma$. Ex. $\tau\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}$ $\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\omicron}$, hoc ipsum.

Num. 2. καὶ $\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\alpha}$, ligesom idque, og det, og endydermere, til at fremhæve en følgende Omstændighed som især vigtig.

Num. 3. Adverbial bruges dat. fem. $\tau\acute{\alpha}\upsilon\tau\eta$ om Stedet: der, her (kan underforstaaes χώρᾳ); om Maaden: saaledes; og om Hensynet: i den Henseende, for saavidt.

Num. 4. En attisk Forstærkelse af $\acute{\omicron}\upsilon\tau\acute{\omicron}\varsigma$ er Endelsen $\acute{\iota}$, som i alle Casus foies til disses Endelse, og kun i Neutro ombyttes med

Endelsen *ο* og *α*. Gr. *ούτοςί, αὐτήι, τούτι*, Lat. *hicc. gen. τουτουί* v. s. v. neutr. pl. *ταυτί*. Ligesom *όδι* (267) og *Αδν. ούτωςί, νυνί* (221 Anm.)

269. Som *ούτος* declineres og *τοιοῦτος, τοιαύτη, τοιοῦτο* [og *τοιοῦτον* saadan; *τοσοῦτος, τοςαύτη, τοςοῦτο* og *-τον*, saa stor; og *τηλικούτος* ligel. saa gammel, stærk, stor, (d. e. *τοῖος, τόσος, τηλίκος*, med forstærket demonstrativ Betydning); med den Forskiel, at intet *τ* indskydes foran *ου* og *αυ*, samt at Neutr. og endes paa *ον*, ligesom *ταυτόν* (262).

* 270. d) *ἐκεῖνος, η, ο*, af *ἐκεῖ*, der, (ion. *κεῖνος*, æol. *κῆνος*, dor. *τῆνος*), den, hiin, lat. *ille*, til Betegning af bekendte Personer, ogsaa modsat *ούτος*, ligesom *ille* og *hic*. — Ogsaa *ἐκεινοσί* hos Att. ligesom *ούτοσί* (268 Anm. 4).

* 271. VI. Det relative Pronomen (qvi, qvæ, quod) er m. *ός*, f. *ή*, n. *ό*, hvilken, hvilket (forskjelligt fra Artiklen *ό, ή, τό* og Possess. *ός, ή, όν*, 265). Det declineres som Artiklen (men stedse begyndende med spir. asper) saaledes:

	Sing.			Dual.			Plur.		
N.	<i>ός</i>	<i>ή</i>	<i>ό</i>	<i>ώ</i>	<i>ά</i>	<i>ώ</i>	<i>οί</i>	<i>αί</i>	<i>ά</i>
G.	<i>οῦ</i>	<i>ῆς</i>	<i>οῦ</i>	<i>οῖν</i>	<i>αῖν</i>	<i>οῖν</i>	<i>οῖν</i>	<i>αῖν</i>	<i>οῖν</i>
D.	<i>ῶ</i>	<i>ῆ</i>	<i>ῶ</i>	som Gen.			<i>οῖς</i>	<i>αῖς</i>	<i>οῖς</i>
A.	<i>όν</i>	<i>ήν</i>	<i>ό</i>	som Nom.			<i>οὓς</i>	<i>αῖς</i>	<i>ά</i>

Anm. 1. Dette Relativum (ion. og dor. ogsaa *ό*) faaer undertiden det forklarende enklitiske Endetillæg *περ* (nemlig, dog) i alle Casus: *όσπερ* (hom. hyppig *όπερ*), *ήπερ*, *όπερ*, gen. *οὔπερ* v. s. v.

Anm. 2. Rel. bruges (ligesom *ταύτη*, 268 Anm. 3) ofte adverbialt, saasom: *οὔ* og *ή* om Stedet, hvor (Nom. *ήχι*). *ή* om Maaden, hvorledes. Acc. neutr. *ό* (for *δι' ό, ότι*), at, derfor at.

272. Som et Relativum kan og bruges Artiklen efter det Ord, hvortil den henhører, men i Nom. accentueret *ό, ή*, og kaldes da articulus postpositivus. Gr. *Ἀπόλλωνι, τὸν* (for *όν*) *τέκε* *Αητώ*, A. den (o: den som) E. havde født.

273. Ligesom Adjectiverne τοῖος, τόσος, τηλικός, (Lat. talis, tantus) ere demonstrative (s. 269), saaledes ere οἷος, ὅσος, ἡλικός relative, som Lat. qualis, quantus.

* 274. VII. Betslydende, men, eftersom de accentueres eller ikke, af forskjellig Bemærkelse, ere (ligesom i Lat. quis),

det spørgende, <i>hvo? hvad?</i>		det ubestemte, <i>nogen, en, man.</i>	
accentueret ell. paroxynt.		enclit. ell. orynton.	
<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>	<i>Sing.</i>	<i>Plur.</i>
N. τίς c. τί n.	τινες c. τίνα n.	τις c. τι n.	τινές c. τινά n.
G. τίνος og τοῡ;	τινων;	τινός og του.	τινων
D. τίνι og τῷ;	τίσι;	τινί og τῷ.	τίσι
A. τίνα c. τί n.	τίνας c. τίνα n.	τινά c. τι n.	τινάς c. τινά n.
<i>Dual. N.A.</i> τίνε.	<i>G.D.</i> τίνοιν.	<i>Dual. N.A.</i> τινέ.	<i>G.D.</i> τινοῖν.

Begge heelt igjennem efter 3die Declination.

275. Begge disse Pron. havde (som af en Nom. τός) Gen. τοῡ og του, ion. τέο og τεο, τεῦ og τευ. Dat. τῷ og τῷ, ion. τέῳ og τεῷ. i Plur. Gen. (hom.) τέων og τεων, i den accentuerede Form spørgende, i den enclitiske ubestemt. — Det ubestemte Neutr. pl. τίνα ogsaa att. ἄττα, ion. ἄσσα. Gr. μικρὰ ἄττα (nogle Smaating).

276. Af indefinitum τις, τι, dannes de negative οὐ τις og μή τις, ingen. — Adskilt derimod εἴ τις, εἴ τι, som Lat. si quis, si quid.

* 277. Af Relativet ὅς, ἣ, ὅ, og enclit. τις, τι, er sammensat det relative ὅστις, ἣστις, ὅ τι (74), hvosomhelst, *hvo der*, (quisquis, quicumque), hvoraf da begge Ordene declineres; saas. gen. οὐτινος, ἣστινος, dat. ὧτινι, ἣτινι (53 Anm.) — Ligeledes og af det ion. ὅ (272 Anm. 1), men udeclineret, hos Hom. ὅτις, i gen. og dat. att. med den anden Form του og τῷ (af tos 275), gen. ὅτου, ion. ὅτεο (i Vers ogsaa ὅττεο og ὅτευ). dat. ὅτῳ, ion. ὅτεῳ, men acc. ὅτινα, ligesaa Pl. gen. ὅτων, ion. ὅτεων. dat. ὅτοισι, ion. ὀτέοισι, fem. ὀτέησιν. acc. ὀτινας. For neutr. ἄτινα ogf. hom. ἄσσα.

278. Til dette *ὅστις* hænges og i alle Cas. og Num. ofte Conj. *οὖν*, *δή* og *δήποτε*, ligesom Lat. *cumque*, saaf. *ὅστισοῦν*, *ἡτισοῦν*, *ὅτιοῦν*.

279. Et ubestemt Pron. er og *ὁ*, *ἡ*, *τὸ δεῖνα*, en vis, Gen, den og den, gen. *δεῖνος*, d. *δεῖνι*, a. *δεῖνα*. Pl. n. *δεῖνες*, g. *δεῖνων*, d. mangler, a. *δεῖνας*. Ogsaa udeclineret.

* 280. VIII. Gjensidigt eller reciprokt Pron. (hinanden), som efter sin Natur hverken kan have Nominativ eller Sing. er, (dannet af *ἄλλος*, en anden), følgende:
Pl. gen. *ἀλλήλων*. d. *ἀλλήλοις*, *αις*, *οις*. a. *ἀλλήλους*, *ας*, *α*.
Dual. g. og d. *ἀλλήλοιν*, *αιν*, *οιν*. a. *-λω*, *α*, *ω*, (Dual. sjelden i Prosa).

281. IX. Nogle correlative eller mod hinanden svarende pronominala Adjectiver adskille sig ved deres Begyndelsesbogstav, ligesom de lignende Adverbier s. ovenf. 224. (jvf. 269, 273), saasom

<i>πόσος</i> ;	<i>ποσός</i> ,	<i>ὀπόσος</i>	<i>ὄσος</i>	<i>τόσος</i>
hvor stor? af en Størrelse.	hvor stor (obj.)	saar stor som.	saar stor.	
<i>ποιός</i> ;	<i>ποιός</i>	<i>ὀποιός</i>	<i>οῖός</i>	<i>τοῖός</i>
hvordan? af en vis Art.	hvordan (obj.)	saadan som.	saadan.	

Figel. *πηλίκος*, *ὀπηλίκος*, *ἡλίκος*, *τηλίκος* (269).
Det spørgende Begyndelsesbogstav *π* Ion. *κ*. Gr. *κόσος*, *κοῖος*, *ὀκόσος*, *ὀκοῖος*, liges. *κότε*, *ὀκότε*, *κοῦ*, *κῶς* o. s. v.

§. 25. Verbum, det's genera, modi, tempora.

* 282. Et Verbum har i Græfken, ligesom i Latinen, egentlig kun tvende ved Formen fuldstændig adskilte *Soveds* arter (genera): Activum og Passivum, under hvilket sidste og indbefattes hvad man kalder Medium (288). Disse Arters Betydninger ere følgende:

* 283. A. Af Activformen (som i Præs. Ind. endes paa ω eller $\mu\iota$) s. E. *γελῶ* leer, *δίδωμι* giver, er Bemærkelsen

enten a) transitiv, naar Subjectet virker paa en Gjenstand udenfor sig. Ex. *τύπτω* slaer, *λούω* vasker, *τίθημι* sætter. — Ogsaa ere af disse Verba nogle effective, naar Subjectet bringer en Anden til at gjøre eller lide Noget. Ex. *παύω* bringer (Gen) til at ophøre, hvile. *κοιμάω* lader sove, dyser i Søvn.

eller b) intransitiv, naar Subjectet er eller kommer i en vis Tilstand. Ex. *ζύω* lever, *θνήσκω* dør, *εἰμι* er. — Selv nogle transitive B. faae undertiden intrans. Betydning. Ex. *περιάγω* fører omkring, men og reiser, drager omkring. *πράττω* gjør, men og befinder sig (saas. *εὔ*, vel), *τί πράττεις*; qvid agis? hvorledes lever du? *ποταμός εκδιδοῖ*, Floden løber ud.

Num. 1. Nogle intrans. B. kunne og, paa Grund af deres Betydnings Lighed med Passivets, bruges som dette med Præpos. *ὑπό*. Ex. *θνήσκω ὑπό τινος* dør o: dræbes af Een.

Num. 2. Kun i nogle B. har Activformen af Perf. og Aor. 2. passiv Bemærkelse. s. nedenf. 305.

* 284. B. Af Passivformen (som i Præs. Ind. endes paa *ομαι* af ω , og *μαι* af $\mu\iota$), er Bemærkelsen ikke blot den passive, hvor Subjectet er lidende, Ex. *τύπτομαι* bliver slaet, *λούομαι* vaskes, *τίθεμαι* sættes; men ofte og reflexiv, d. e. at Subjectet er handlende, men dets Virksomhed gaaer over paa eller til det selv, saaledes at det

* 285. enten a) bliver det nærmeste Object for sin Handling, d. e. virker paa sig selv, altsaa tillige bliver lidende. Ex. *τύπτομαι* bliver slaet (pass.) og slaer mig selv (refl.), *λούομαι* vaskes og vasker mig, ligesom lat. lavar, ungor, eingor o. d. undertiden og med et andet Tingsobject. Ex. *λούομαι τὰς χεῖρας* vasker mig (paa) Hænderne. *ἐννυμαι* (af *ἐννυμι*) induur. *τέρπομαι* delecter, fornøies og fornøier mig. *ἀπέχομαι* afhol- der mig.

* 286. eller b) bliver det fjernere Object (Persons: object) for sin egen Virksomhed, d. e. virker for sig selv eller med Hensyn til sig selv, og altsaa kan have et andet Tings: object i Accusativ. Ex. af αἰτέω (beder) αἰτέομαι (τι) udbeder mig (Noget). ὑποδέω (binder under) ὑποδέομαι binder (Skoe) under mine Fødder. ἄγω fører, ἄγομαι f. hen til mig, henter mig, saas. γυναῖκα (gifter mig). — Ogsaa hvor Subjectet lader Noget gjøre for, ved, imod sig. παρατίθεμαι τραπέζαν lader et Bord sætte for mig. διδάσχομαι τοὺς παῖδας lader mine Børn undervise. συμβουλεύω giver Raad, raader (τινὶ τι), -ομαι lader mig give Raad, raadsfører mig med.

* 287. c) Et Slags reflexivt eller neutralt Begreb udtrykkes og ved Passivformen af de effective B. (283, a), da den tilkjendegiver, at Subjectet selv kommer til den Handling eller i den Tilstand, som Activformen tilkjendegav, men uden just (som i Pass.) ved en Paavirkning udenfra at bringes deri; hvilket vi derfor i Dansken udtrykke ved et activt eller neutralt Verbum. Ex. παύομαι bringes til at ophøre, ophører. κοιμάομαι falder i Søvn, lægger mig til at sove. φοβέω (gjør bange), φοβέομαι bliver bange, τινά frygter Een. δαίνυμι (beværtter), δαίνυμαι lader mig beværtte, holder Maaltid, fortærer Noget (τι). ὀργίζομαι, χολοῦμαι bliver vred, irascor (af ὀργίζω, χολῶω gjør vred). αἰσχύνομαι skammer mig (τι over Noget).

* 288. Da Passivet altsaa i disse reflexive Betydninger er en Slags Midde!ting imellem Activ og Passiv, og har Noget af begge Begreb i sig, kaldes det i saadant Tilfælde Medium. Naturligviis er det kun ved transitive Verba, at den reflexive Betydning kan finde Sted.

289. Anm. Dog hvor det første Slags Reflexiva (283) kunde forvexles med reent Passiva, bruges hellere Activformen med tilføiet reflexivt Pronomen (264). Ex. ἐπαινέσθαι pass. roses, ἐπαινεῖν ἑαυτόν refl. rose sig selv.

Men forskjellige fra dette Medium ere følgende to Slags Passiva, skjønt de i vidtløftig Forstand, ofte og i Verifa, kaldes media:

* 290. a) Passivformer med reen activt (transitivt eller intrans.) Begreb, ligesom Lat. verba deponentia. Gr. *χράομαι* bruger, utor. *εργάζομαι* arbejder, operor. *μάχομαι* strider. *ἀλάομαι* slækker om. — Undertiden er af V. deponentia ogsaa den active Form i Brug, ligesom i Lat. f. Gr. *revertor* og *revertor*, men ofte i forskjellig Betydning. Gr. *ἄρχω* og sædv. *ἄρχομαι* er den første, begynder (Act. ogsaa regjerer.)

* 291. b) Passivformer med reciprok Bemærkelse, d. e. som tilkjendegive en Handling, der foretages gjensidig imellem flere Subjekter (liges. vort: *slaaes*, *trættes*, *omgaaes* o. d.) Gr. af *μίσγω* (blander), inf. pass. *μισγεσθαι* blandes o: omgaaes sammen. *διαλέγεσθαι* tale sammen. *ἀγωνίζομαι* kæmper i Veddekamp.

* 292. Mediumsbegrebet har i Præsens, Imperf. Perf. og Plusqpf. ingen fra Passivet forskjellig Tempusform. I Futurum derimod og Aoristerne er Passiv; og Mediumsformen forskjellig; endskjønt den sidste og undertiden bruges i passiv Betydning, og ligesaa den første i reflexiv.

Modi.

* 293. I hver af disse Hovedarter gives der ikke blot de samme 4 Modi (Maader, hvorpaa Verbet forholder sig til Subjectet), som i Latinen, Indicativus, Conjunctivus, Imperativus, Infinitivus, ligesom og Participium, men desforuden endnu en Optativus, hvis Begreb Latinerne udtrykke ved deres Conjunctivus; men i Græssen skille disse tvende Modi sig fornemmeligen saaledes fra hinanden, at

294. Optativen gjerne udtrykker den subjective (i den Talendes Tanker mulige) Tildragelse eller Følge af Noget, altsaa og et Ønske, en Formodning, Haab eller Frygt, ofte og

med Tillfølelse af Partiklen *ἂν* (hos Hom. *κα* enclit.), der paa een eller anden Maade gjør Tanken ubestemt, omtrent som vort vel, maastee, nok o. d. Gr. γένοιτο ἂν τοῦτο, gid dette vilde skee. οὐκ ἂν ἀνασχοίμην, jeg skulde ikke kunne udholde. ἤγούμην, ἐπεὶ σχολάσαις, τότε σε &c. jeg troede, at, naar du fik (maatte have) Rolighed, du da o. s. v. οὐκ ἂν ἀποφεύγοις τὴν νόσον, du vilde ikke kunne undgaae Sygdommen. τί ἂν ὀφελοῖμι σε; hvad skulde jeg vel nytte dig? — hvorimod

295. **Conjunctiven** tilkjendegiver den objective (i Sagen selv mulige) Tildragelse eller Følge, samt i uafhængige Sætninger en Opmuntring eller Advarsel, et betvivlende Spørgsmaal (det bestemte udtrykkes nemlig ved Indicativen), en uvis eller formodet Fremtid (altsaa mindre bestemt end fut. ind.) ligel. ofte med *ἂν*. Gr. ἴωμεν *camus!* τί ποιοῦ; hvad skal jeg vel gjøre? τάχ' ἂν θυμὸν ὀλέσσει, han vil nok miste sit Liv (thi ind. ὀλέσσει vilde være en bestemt Paastand). οὐπω ἴδον οὐδὲ ἴδωμαι, jeg har endnu et seet og vil vel heller ei faae at see.

296. I afhængige Sætninger bruges gjerne **Conjunctiven** som Lat. præs. og perf. conj. naar Sætningen følger efter præs. fut. eller imperat. eller naar den er en naturlig Følge af det Foregaaende; **Optativen** som Lat. imperf. og plusqvampf. naar den følger efter et Præteritum, eller kun tænkes som Følge af det Foregaaende; — hvilket og **Ændelserne** tilkjendegive, der i **Conj.** ere som Præsens, i **Opt.** som Imperfectet. Gr. λέγω ell. λέξω, ἴν' εἰδῆς (conj.) jeg siger ell. vil sige det, for at du kan vide det (scias). ἔλεξα, ἴν' εἰδείης (opt.) jeg sagde det, for at du kunde vide det (scires). περιμενῶ (fut.) ἕως ἀνοιχθῆ (conj.) τὸ δεσμωτήριον, jeg vil vente til Fængslet aabnes (donec aperiatur). περιεμένομεν (impf.) ἕως ἀνοιχθείη (opt.) τὸ δ. vi ventede til F. maatte blive aabnet (aperiretur). — Ligeledes i betingede Sætninger **Conj.** naar Betingelsen kan ventes, **Optat.** naar den ikke forventes. Gr. εἰ ἂν πάντες ἔλθωσι, om de alle skulde komme (venerint). εἰ π. ἔλθοιεν, om de alle vare komne (venirent ell. venissent).

Tempora.

* 297. Tiden, naar Noget skeer, tilkjendegives i hver Art og Modus ved følgende Former :

Nutiden eller en nuværende Handling eller Tilstand ved Præsens. Ex. λύω løser, λύομαι løses, λύειν at løse, λύεσθαι at løses. Dette Tempus bruges derfor og om det, der altid eller sædvanligen skeer.

Fremtiden eller en tilkommende Handling eller Tilstand ved Futurum. Ex. λύσω vil løse, λυθήσομαι vil blive løst. Hvortil endnu kommer i Passiv af nogle Verba et saadaldet Paulo post futurum (Fut. af Perfectet), som udtrykker, at Noget i Fremtiden vil være skeet. Ex. λελύσομαι vil være løst. μνημα λελείφεται et Minder vil være efterladt.

Fortiden eller det Forbigangne tilkjendegives ikke blot ved de samme 3 Præterita som i Latinen, Imperfectum, Perfectum og Plusqvampf., men ogsaa ved de for Græssen særegne Morister (χρόνοι ἀόριστοι) eller ubestemte Fortider. Imellem disse 4 Slags Præterita er Hovedforskjellen denne :

* 298. A. Moristen er det Tempus, hvormed der i Græssen sædvanlig fortællers (ligesom i Latinen ved perfectum) fordi den blot tilkjendegiver, at Noget er skeet, uden Hensyn til dets Fortsættelse og Varighed (hvad Imperf. tilkjendegiver), eller til dets Følge, om samme endnu er til (som i Perf.) eller ogsaa forbi (som i Plusqvampf.); hvorfors den især tjener til at udtrykke det Forbigangne som momentant eller Noget, der skeede med Et. — Imperfectet derimod tilkjendegiver, som Latinerne Imperf., at det Forbigangne var ufuldendt, da noget Andet skeede, eller at det havde en vis Varighed. Ex. Jeg sad og skrev (ἔγραφον, impf.), da der kom (ἦλθε aor.) Bud; men: jeg skrev mit Navn (ἔγραψα aor.). ἐπολέμει (impf.) τοῖς Θραξὶ καὶ ἐνίκησε (aor.) μάχῃ, han frigede (længere varende)

med Thrakerne og seirede (momentant) i et Slag. Begge disse Tempora kaldes derfor af nogle nyere Grammatikere historiske.

Num. Dog iagttages denne Forskiel ikke altid saa ganske nøie eller tydelig, især hvor Begrebet af det Vedvarende eller Momentane ligger i Verbet selv, Forskiellen altsaa ei behøvede at tilkjendegives ved Tempus'et. Saaledes finder man Impf. ἔφην (sagde), ἐπεμποι (sendte), εἶρετο (spurgde), om det Momentane; og Aor. ἔστην (stod), ἔμεινα (forblev), πλάγχθη (flakkede om), om det længere Varende.

299. Men begge tilkjendegive ogsaa, at en Ting jevnlig er skeet, altsaa pleier at skee; med andre Ord: de udtrykke, ligesom præsens, en almindelig Sætning, som er grundet paa gjentagne Erfaringer, hvilket vi i Dansken sædvanlig udtrykke ved Præsens. Ex. Impf. i "hvo der lyder Guderne, μάλα τ' ἐκλυον αὐτοῦ, ham hørte o: høre de og gjerne." ἦντε μέγ' ἔξοχος ἐπλετο πάντων ταῦρος, ligesom Lyren er den største af alt Kvæget. Aor. i οἶνος ἐδείξε νόον ἀνθρώπου, Binen viste (ofte) o: viser sædvanlig Menneskets Tænkemaade. Naar de have offret Dyrerne, sælge de (ἀπέδοντο) Hovederne (Herodot). πολλαῖ ἀνθρώποις παρὰ γνώμην ἔπεσε, mange Ting falde ud for Menneskene imod deres Forventning.

300. I de 4 Modi udenfor Indicativen udtrykke Aoristerne gjerne kun Begrebet af Modus, ikke af nogen Fortid, og bruges derfor som Præsens. Ex. λύσον με løs mig. διδάξόν με, ἵνα μάθω, underret mig, for at jeg kan lære. ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, saaledes omkomme og en Anden. ἐκέλευε δοῦναι, befalede at give. ταχύς εἰς τὸ ἀκούσαι, βραδύς εἰς τὸ λαλῆσαι, hurtig til at høre, langsom til at tale. — I Particinium derimod beholder Aoristen, som i Indic. sit Fortidsbegreb. Ex. μαθών, ἀκούσας, som havde erfaret, -hørt.

301. Da Aoristen blot overhovedet tilkjendegiver en Fortid eller at noget er skeet (298), kan den bruges allevegne

hvor man blot vilde udtrykke dette, uden Hensyn til Barighed eller Følge, altsaa staae baade som Imperfect, Perfect og Plusquamperf., ved hvilke vi i Dansken derimod nøiere udtrykke disse Bistemmelser. (Latinerne bruge ligeledes ofte deres til Aoristen svarende Perfectum). Sammenhængen maa altsaa vise, ved hvilket af disse Tempora Aoristen skal oversættes. Gr. ὑμᾶς συνέλεξα jeg har forsamlet Eder (vos collegi). ποδάκις εδάμωσα jeg har ofte undret mig. ἐπεὶ σπεῖσαν καὶ ἐπιον efterat de havde offret og drukket (postquam med perf.) τοῦτο ποιήσας bogst. havende gjort ο: efter at have gjort ell. da han havde gjort dette. ἀποθανόντος Δαρείου da D. var død (defuncto Dario).

302. Aoristus conjunctivi bruges ikke blot som Latinernes perf. conj. men endog som deres dermed nær beslægtede fut. exact. indic. til at betegne den af to tilkommende Handlinger, som skal gaac forud for den anden. Gr. οὐ πύσομαι (fut.) πρὶν ἢ ἔλω ἢ πυρώσω (aor.) τὰς Ἀθήνας, jeg vil ikke ophøre før jeg saace indtaget eller afbrændt A. (cepero, combussero).

* 303. B. Perfectet udtrykker, ligesom i Dansken*), en nu fuldført Handling, hvis Virkning eller Følge endnu tænkes at finde Sted (præsens rei perfectæ). Gr. ἔλυκα jeg har løst (Noget, som nu er løst), ἔλυμαι er løst. γέγραφα jeg har skrevet (saas. et Brev, som nu er til). — Plusquamperfectet derimod en forhen fuldført Handling, hvis Virkning eller Følge tillige tænkes at være forbi (præteritum rei perfectæ). Gr. ἐλελύκειν jeg havde løst (Noget, som dengang var løst), ἐλελύμην var løst. ἐγγράφειν jeg havde skrevet (saas. et Brev, der nu ei tænkes mere at være til). (Hvor derimod disse Følger af den fuldførte Handling ei bestemt behøve at tænkes som tilværende eller ikke tilværende, men blot at Handlingen er fuldført, bruges Aoristerne 301).

*) I Latinen derimod kan Perfectum have to Bemærkninger, i det den enten, som Grækernes Aorist, udtrykker blot det Forbigangne (301), og derfor er det almindelige fortællende Tempus (298), eller, som det græske og danske Perfect, tilskjendegiver den fuldendte Handling med vedværende Følge.

304. Da der saaledes i Perfectet ligger et Præsensbegreb, bliver dette ofte det meest gjældende, saa at Perfectet udtrykker den vedvarende Virkning af den fuldendte Handling. Gr. ἔστιν οὐστίνας τεταύμακας; er der Noget, som du har fattet Beundring for, ο: som du beundrer? Eigel. af δέιδω pf. δέδοικα og δέδια er kommen i Frygt ο: frygter. εἶδω seer, erkjender, pf. οἶδα som novi, har indseet, erkjendt, ο: veed. θνήσκω døer, pf. τέθνηκα er død. καλέω kalder, pf. pass. κέκλημαι er bleven kaldt, ο: hedder. κτάομαι med. erhverver mig, pf. κέκτημαι har erhv. ο: besidder. μνάομαι kommer i Erindring om, pf. μέμνημαι som memini, er f. i G. ο: husker. — Plusquamperfectet af saadanne Verba faaer da naturligviis Imperfectbemærkelse, og Paulo post futurum bliver da deres Futur. Gr. ἐμεμνήμην (memineram) var kommen i Erindr. ο: huskede. μεμνήσομαι (meminero) vil være f. i Gr. ο: vil erindre.

305. Perfectum og Plusqpf. act. (især i deres 2den Form) saavel som Aor. act. af visse Verba, faae ofte passiv eller neutral Præsens og Imperfectbemærkelse. Gr. ἴστημι stiller, pf. ἔστηκα, plusq. ἐστήκειν er - var stillet ο: staacet, stod, aor. 2 ἔστην stod. φύω lader fremvære, πέφυκα er opvoxet, ο: groer, er, ἐπέφύκειν, ἔφυν vorte, var. ἀλίσκομαι fanges, pf. ἔαλωκα er fanget, a. 2 ἔαλων blev fanget. πήγνυμι hester fast, πέπηγα er fastheftet, sidder fast. ὄλλυμι ødelægger, ὄλωκα er ødelagt, gaaet under, forloren. σβέννυμι slukker, aor. 2 ἔσβην blev slukt.

* 306. Af alle disse Tempora — Præs. og Imperf. undtagne — gives der to Slags Former, den 1ste eller Karpere (med eget Mærkebogstav, 310 Anm.), og den 2den eller blødere (uden særegent Mærkeb.), men mestendeels uden Forskjel i Bemærkelsen. Saaledes har man i Activo Perf. 1 & 2, Plusqpf. 1 & 2; i Passivo Fut. 1 & 2 *); og i

*) Paulo post futurum kaldes af nogle Nære det 3die Futurum i Pass., hvilken Benævnelse de gamle Grammatikere aldrig

alle 3 genera (act. pass. med.) Aor. 1 & 2. Som oftest er og kun den ene af dem i Brug, eller, hvort de begge bruges, henhøre de gjerne enten til forskjellige Dialekter, eller til forskjellige Tidsaldere, eller have forskjellig Bemærkelse. Gr. ἴστημι i Aor. 1 ἔστησα, transitiv stillede, i Aor. 2 ἔστην intr. stod (303).

* 307. Samtlige Tempora kan man dele i to Klasser:

Hovedtempora: Præsens, Futurum, Perfectum.
 Afledede Temp. Impf. og Aor. 2, Aorist. 1, Plusqvampf.
 hvis Form og Afledning af hinanden i Indicativo foreløbig kan overskues i følgende Tabel af Verbet λῖω.

I. i Activo:

Af præsens ἈΥ'ω, futur. ἈΥ'σω, perfect. λέλυκα,
 dannes impf. ἔλυτον, aor. 1. ἔλυσα, plusqpf. ἐλελυκειν.
 Aor. 2 dannes som impf., og Perf. og Plusq. 2 som 1, men alle af de Fortere Stamformer (309), uden eget Mærke.
 feb. (306).

II. i Passivo og Medio

dannes Temp. ved Endelsens Forandring af det samme i Act.					
Af præs.	futur.	perfect.	Af impf.	aorist. 1.	plusqpf.
act. ἈΥ'ω	ἈΥ'σω	λέλυκα	ἔλυτον	ἔλυσα	ἐλελυκειν
ἈΥ'ομαι.	ἈΥ'σομαι.	λέλυμαι.	ἔλυόμην.	ἔλυσάμην.	ἐλελυόμην
Præs. p. & m.	Fut. med.	Perf. pass.	Impf. p. & m.	Aor. 1 med.	Plusq. p.
i Hovedtemp.	Endelsen μαι.		i afled. Temp.	Endelsen μην.	
Fut. p. 1.	ἈΥ'θήσομαι,	2. ἈΥ'θήσομαι	Aor. pass. 1.	ἔλυθήην,	2. ἔλυθήην.
Paulo p. fut.	λελυόσομαι.				

I de andre Modi dannes Tempora af de samme i Indicativo blot ved Endelsens Forandring.

---

bruge, og det med god Grund, fordi det har sin særegne Bemærkelse, hvilken ei pleier at tilkjendegives ved Talbenævnelse.

§. 26. Verbernes Bestanddele og Klasser.

* 308. Af foranstaaende Tabelle vil sees, at man ved det græske Verbums Conjugation har at agte paa tre Ting:

1) Stammen eller Ordets væsentligste Bestanddeel, og især dennes sidste Bogstav, som kaldes Mærkebogstavet (character), ved hvilket Verbernes forskjellige Klasser adskilles fra hinanden (310). Saaledes er i *λύω, γράφω, λέγω*, Stammerne *λυ, γραφ, λεγ*, Mærkebogstaverne *υ, φ, γ*.

2) Forøgelsen (augmentum) foran Stammen i tempora præterita. s. §. 27.

3) Endelsen, som følger efter Mærkebogstavet og i Conjugationen forandres. s. §. 28.

* 309. Dog ikke sjelden har Verbet i Præsens og Imperf. en udvidet Form *), i hvilken der efter Mærkebogstavet og forved Conjugationsendelsen er indskudt eet eller flere Bogstaver, som altsaa maae bortkastes, naar man vil finde Stammen, hvoraf de andre Tempora ere dannede. Ex. *τ* i *τύπτω* (Stf. *τύπω*), *αν* i *δαρδάνω* (Stf. *δάρθω*). Undertiden er og Stammens Vocal forandret eller forlænget. Ex. *τίκτω* (Stf. *τέκω*). *θνήσκω* (af St. *θαν, θανα, θνα*).

* Anm. Ogsaa visse Tempora have særegent Mærkebogstav forved Endelsen, saasom fut. 1 *σ*, perf. 1 *κ* eller adspirat *φ, χ*.

*) Fra Præsens i 1ste Person er det i Conjugationslæren fundet bekvæmest at gaae ud, skjønt det dermed ikke er sagt, at dette Tempus altid i Sprogets Dannelselse har været det ældste. Rimeligviis har endog i Græskens, som i andre Utsprog, det simpleste Præteritum (Aor. 2), som brugtes til Fortælling (det ældste Slags Foredrag), maastee endog i 3die Person (som i Hebraiskens), været den første Form, hvori et Verbum fremtraadte. s. Ex. *τάμε* ell. *ἔταμε* (stær) af St. TAM, hvoraf siden udvidet Præs. *τάμνω, τέμνω* (skjærer).

* 310. Ved Mærkebogstavet (308) adskilles samtlige græske Verba i følgende 3 Klasser:

a) Verba pura, hvis Endelse ω er reen (10), eller som til Mærkebogstav have en Vocal eller Diphthong, d. e. altsaa alle de, som endes paa $\acute{\alpha}\omega$, $\acute{\epsilon}\omega$, $\acute{\omicron}\omega$, $\acute{\iota}\omega$, $\acute{\upsilon}\omega$, eller $\acute{\alpha}\acute{\iota}\omega$, $\acute{\epsilon}\acute{\iota}\omega$, $\acute{\omicron}\acute{\iota}\omega$, $\acute{\alpha}\acute{\upsilon}\omega$, $\acute{\epsilon}\acute{\upsilon}\omega$, $\acute{\omicron}\acute{\upsilon}\omega$. Ex. γελάω, φιλέω, τίω, λέω, καίω, παιδεύω, ἀκούω.

Num. 1. Af de rene Verba paa $\acute{\alpha}\omega$, $\acute{\epsilon}\omega$, $\acute{\omicron}\omega$, $\acute{\iota}\omega$, $\acute{\upsilon}\omega$, haveS undertiden forlængede Former paa ημι, ημι, ωμι, ὕμι.

Num. 2. Udførlige oprindelig rene Verba have i Præsens og Imperf. faact Consonantindfud af ζ, σκ og νυ (309) og kun de øvrige Tempora dannede af den rene Form. Ex. πελάω πελάζω. γνῶω γιγνώσκω. κερᾶω κεραννύω.

b) Verba liquida, hvis Mærkebogstav er et af de flydende λ, μ, ν, ρ, eller de Verba, som endes paa λω (udvidet λλω), μω (udv. μνω), νω og ρω (ofte med Stammens Vocal forlænget til Diphthong). Ex. βάλλω, νέμω, τέμνω, κρίνω, φαίνω (for φάνω), σπείρω (f. σπέρω).

c) Verba muta, hvis Mærkebogstav er et stumt Bogstav (21 b. 24), som altsaa endes paa

πω, βω, ρω (πτω 309). Ex. βλέπω, λείβω, γράφω. τύπ-τω.

κω, γω, χω (κτω 309). Ex. πλέκω, λέγω, τρέχω. τίκ-τω.

τω, δω, θω. Ex. ἀνύτω, ἄδω, πλήθω.

samt paa ζω og σσω, att. ττω. Ex. ἄζω, πράσσω, att. πράττω. (egentlig Udvidelser enten af rene Stamformer, Ex. πελάω πελάζω, πλάω πλάσσω, att. ττω. eller af Stf. paa γω og δω, Ex. κράγω κράζω, φράδω φράζω, σφάγω σφάζω, att. σφάττω.) Endelig nogle faa paa ξω og ψω, Ex. ἀλέξω, ἔψω, (thi sædvanlig ere σ, ξ, ψ kun Futurets Mærkebogstaver).

Num. Tonsif er undertiden i V. liqv. og muta Endelsen ω udvidet til $\acute{\epsilon}\omega$ (126). Ex. συμβαλλέω for -λλω, μαχέομαι for -άω, μάχομαι.

311. Efter Accentuationen inddeles Verberne og i
1. verba barytona, som have Acut paa penultima (53).
Saaданne ere alle verba liquida og muta, samt pura undtagen de contracte. Ex. τέμνω, τύπτω, τίω.
  2. v. circumflexa (περισπώμενα), hvis Endelse ω er contr. af $\acute{\alpha}\omega$, $\acute{\epsilon}\omega$, $\acute{\omicron}\omega$ (63). Ex. τιμῶ (af τιμάω), φιλῶ (af φιλέω), δηλῶ (af δηλόω).
  3. verba paa $\mu\acute{\iota}$, der, naar de bestaae af to Stavelses, ere properispomena (undtagen Φημί og εἰμί); naar af flere, proparoxytona (61, b). Ex. εἶμι, (τλήμι, γνῶμι ubrug.) τίθημι, δίδωμι.

§. 27. Augmentet.

* 312. I alle tempora præterita tilkjendegives For-tidsbegrebet ved et eget Eftertryk paa Verbets Begyndelse, som kaldes Forøgelsen, augmentum, — i Imperf. og Moristerne kun i Indicativen, i Perf. og Plusqvpf. gjen-nem alle Modi. Denne Augmentering er to Slags:

* 313. A. Begynder Verbet med en Consonant, da faae dets temp. præterita fortil Forøgelsen af en Stav-velse, augmentum syllabicum, som i Imperf. og Moris-terne af Indicativen er et blot ϵ , Ex. af λύω: ἔλυον, ἔλυσα, p. ἐλύομην, ἐλύσαμην (307); men i Perf. Plusqvpf. og Plusqvpf. har forved dette ϵ gjentaget Verbets første Consonant, hvilket kaldes Reduplication (Dobbelaugment), foran hvilken Plusqvpf. som oftest atter faaer et ϵ . Ex. λέ-λυσα, ἐλε-λύκειν, P. λέ-λυμαι, ἐλε-λύμην, λε-λύσομαι. Siggende Fordobling har Latinen i *pependi, cucurri, momordi* (i gl. Lat. som i Græskten *cecurrei, memordi*), *peperci, tetigi, cecidi* &c.

314. Men hvor Verbet begynder med et Dobbeltbogstav (23) eller med to Consonanter, vilde Reduplicationen i Grækerne's Dren forvolde Misflang, i hvilket Tilfælde derfor Perf. og Plusqpf. blot fik det enkelte ϵ til Augment. Gr. $\psi\acute{\alpha}\lambda\omega$, ϵ - $\psi\alpha\lambda\alpha$, ϵ - $\psi\acute{\alpha}\lambda\kappa\epsilon\iota\nu$. $\phi\theta\acute{\epsilon}\rho\omega$, ϵ - $\phi\theta\omicron\alpha$. $\sigma\acute{\pi}\acute{\alpha}\omega$, ϵ - $\sigma\pi\alpha\kappa\alpha$, men $\iota\sigma\tau\eta\mu\iota$ af $\sigma\tau\acute{\alpha}\omega$, ϵ - $\sigma\tau\alpha\kappa\alpha$ med spir. asper (jvf. 28). Dog naar den anden af de to Begyndelsesconsonanter er en liquida, bruges undertiden Fordoblingen. Gr. $\gamma\rho\acute{\iota}\phi\omega$, $\gamma\acute{\epsilon}$ - $\gamma\rho\alpha\phi\alpha$. $\mu\acute{\nu}\alpha\omicron\mu\alpha\iota$, $\mu\acute{\epsilon}$ - $\mu\eta\eta\mu\alpha\iota$. $\beta\lambda\acute{\alpha}\pi\tau\omega$, $\beta\acute{\epsilon}$ - $\beta\lambda\alpha\mu\mu\alpha\iota$. Regel. foran $\pi\tau$ i $\pi\acute{\epsilon}\pi\tau\omega\kappa\alpha$ (af $\pi\tau\acute{\omega}$ brug. $\pi\acute{\iota}\pi\tau\omega$). $\kappa\tau\acute{\alpha}\omicron\mu\alpha\iota$ har ion. $\epsilon\kappa\tau\eta\mu\alpha\iota$, $\alpha\omicron\iota$. og att. $\kappa\acute{\epsilon}\kappa\tau\eta\mu\alpha\iota$.

* 315. Et Begyndelsesconsonanten adspirat, da bliver den i Reduplicationen tenuis, s. 79. Gr. $\phi\iota\lambda\acute{\epsilon}\omega$, $\pi\epsilon\phi\acute{\iota}\lambda\eta\chi\alpha$.

316. Begynder Verbet med ρ , da fordobles dette efter augm. syll. ϵ (94) og redupliceres ikke i Perf. Gr. $\rho\acute{\alpha}\pi\tau\omega$, ϵ - $\rho\acute{\alpha}\phi\omicron\nu$, ϵ - $\rho\acute{\alpha}\phi\alpha$, ϵ - $\rho\acute{\alpha}\phi\epsilon\iota\nu$. (Dog har Hom. $\rho\epsilon\rho\upsilon\pi\omega\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$). — Ligeledes hos Hom. Pf. ϵ - $\mu\omicron\omicron\alpha$ af $\mu\acute{\epsilon}\rho\omicron\mu\alpha\iota$, og ϵ - σ - $\sigma\mu\alpha\iota$ af $\sigma\acute{\upsilon}\omega$. (i Perf. en Metathesis for $\rho\epsilon$, $\mu\epsilon$, $\sigma\epsilon$, 93).

317. Istedetfor $\lambda\epsilon$ er Redupl. $\epsilon\iota$ i $\lambda\alpha\mu\beta\acute{\alpha}\nu\omega$, hvoraf pf. $\epsilon\acute{\iota}\lambda\eta\phi\alpha$, $\lambda\alpha\gamma\chi\acute{\alpha}\nu\omega$ pf. $\epsilon\acute{\iota}\lambda\eta\chi\alpha$ (fjont og $\lambda\acute{\epsilon}\lambda\omicron\gamma\chi\alpha$), og $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\omega$ (i $\beta\epsilon\tau\eta\delta\eta$. samlere) pf. $\epsilon\acute{\iota}\lambda\omicron\chi\alpha$, pass. $\epsilon\acute{\iota}\lambda\epsilon\gamma\mu\alpha\iota$. — Ligesaa $\epsilon\iota$ for $\mu\epsilon$ i $\epsilon\acute{\iota}\mu\alpha\rho\mu\alpha\iota$ af $\mu\acute{\epsilon}\rho\omicron\mu\alpha\iota$. ($\epsilon\acute{\iota}\rho\eta\chi\alpha$ kan ligejaavel være af $\epsilon\rho\acute{\epsilon}\omega$, hvoraf fut. ion. $\epsilon\rho\acute{\epsilon}\omega$, att. $\epsilon\rho\acute{\omega}$, som af $\rho\acute{\epsilon}\omega$ (siger), der heller ikke forekommer).

318. Imperf. af $\delta\acute{\upsilon}\nu\alpha\mu\alpha\iota$, $\beta\omicron\upsilon\lambda\omicron\mu\alpha\iota$ og $\mu\acute{\epsilon}\lambda\omega$ have, især attisk, Augm. η for ϵ : $\eta\delta\upsilon\nu\acute{\alpha}\mu\eta\nu$, $\eta\beta\omicron\upsilon\lambda\omicron\mu\eta\nu$, $\eta\mu\epsilon\lambda\omicron\nu$ (ligesom $\theta\acute{\epsilon}\lambda\omega$ af $\epsilon\theta\acute{\epsilon}\lambda\omega$ $\eta\theta\epsilon\lambda\omicron\nu$.) Ligeledes $\alpha\pi\omicron\lambda\alpha\acute{\upsilon}\omega$ baade $\alpha\pi$ - $\acute{\epsilon}\lambda\alpha\upsilon\omicron\nu$ og $\alpha\pi$ - $\eta\lambda\alpha\upsilon\omicron\nu$ (335).

319. Sonisk udelades, især hos Digterne, da Tempuset er fjendeligt af Endelsen, ofte Syllabaugm. ϵ ; hos Hom. endog det dobbelte; og Augmentets Accent kommer da paa næste Stavelse. Gr. $\beta\eta$ for $\acute{\epsilon}\beta\eta$, $\beta\acute{\alpha}\lambda\omicron\nu$ f. $\acute{\epsilon}\beta$. $\beta\lambda\eta\sigma\tau\alpha\iota$, $\beta\lambda\eta\tau\alpha\iota$ (conj. $\beta\lambda\eta\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$, $\delta\acute{\epsilon}\gamma\mu\epsilon\nu\omicron\varsigma$, (jvf. 445). Regel. att. baade $\chi\rho\eta\tilde{\nu}$ og $\acute{\epsilon}\chi\rho\eta\tilde{\nu}$.

320. Son. og dor. Digtere forlænge for Met. ϵ til $\epsilon\iota$ i $\theta\epsilon\acute{\iota}\delta\omega$ $\theta\epsilon\acute{\iota}\delta\iota\alpha$ (af $\theta\epsilon\acute{\iota}\delta\iota$)

321. Plusquamperf. har ofte, selv i attist Prosa, intet ϵ foran Reduplicationen. Gr. πεπόνθεσαν.

322. I det homeriske Sprog findes Redupl. undertiden i Aor. 2, ligesom i Perf. gjennem alle Modi; sjældnere i Fut. 1 act. og med. Gr. λανθάνομαι (af λάθω) λελάθοντο, λελαθέσθαι. κάμνω κε κάμω. πείθω πέπιθον, πεπιθήσω. δέχομαι δεδέχομαι.

* 323. B. Begynder derimod Verbet med en Vocal, da bliver denne i alle tempora præterita forlænget (ligesom i Lat. ago ēgi, ēmo ēmi), hvilken Forlængelse, fordi dens Udtale medtager mere Tid, kaldes augmentum temporale. Saaledes forlænges

α til η , og $\alpha\iota$ til η . Gr. ἀνύω, ἤνυον, ἤνυκα. αἰτέω, ἤτεον.

$\alpha\upsilon$ til $\eta\upsilon$, naar der følger en Consonant. Gr. αἰδάω, ἠΰδαον.

ϵ til η , og i nogle B. til $\epsilon\iota$. Gr. ἐθέλω, ἤθελον, ἔχω, εἶχον.

$\epsilon\upsilon$ til $\eta\upsilon$, men oftest uforandret. Gr. εὐχομαι, ἠΰχόμην og εὐχ.

$\omicron$ til ω , og $\omicron\iota$ til ω . Gr. ὀμιλέω, ὠμίληκα. οἰκέω, ὤκειον.

οἶομαι, ὠόμην og ὠμην. Dog οἶ ofte uforandret.

ι og υ til langt ι og υ . Gr. ἴζω, ἴζον. ὕω, ὕον, ὕσα. Men ἴδον forlænget εἶδον.

Lange Vocaler, samt Diphth. $\epsilon\iota$ og $\omicron\upsilon$, blive uforandrede. (Kun εἰκάσω faaer undertiden η , og οἶδα i Plusq. ἤδειν af εἶδα).

324. Men har Begyndelsen α og $\alpha\upsilon$ Vocal efter sig, da faaer den ikke gjerne Augment. Gr. αἶω, αἶον. αὐαίνω, αὐαῖνον. Undtag αἰείδω og αἰέσω, som faae η . — Og $\alpha\iota$ bliver, hvor Stamformen havde α , deraf til η , ikke til η . Gr. αἶρω af ἄρω a. 1 ἤρα.

325. Temporalaugmentet ω forstærkes ved syllab. ϵ i ὄραω og ἀν-οίγω (ἄγω). Gr. ἐώρασον og ἀν-έωξα. pf. ἐώρακα, ἀν-έωγα. — Ligesaa Begyndelsesvocal ω i ὠθέω og ὠνέομαι. Gr. ἐώθουν, ἐώνημαι.

326. rindelig og ion. havdes undertiden og syllab. ϵ for ved en hvilket da siden er beholdt i nogle Verba; foran α i

ἄδω og ἀνδάνω, ἔανδανον, pf. 2 ἔαδα. ἀλίσκομαι, aor. 2 εἶλων, pf. εἶλωκα. ἄγνυμι (brøder) af ἄγω, aor. 1 ἔαξα, pf. 2 ἔαγα, aor. 2 p. ἐάγην. Foran e hom. i ἔργω, ἔεργον, pf. ἔεργμαι (sædv. contr. εἶργμαι). εἶρω, ἔερμαι. εἶπον, ἔειπον (126).

327. Ogsaa bruges augm. syllab. i Perf. ἔολπα af ἔλω, ἔοργα (af ἔργω), og ἔοικα (af εἶκω), i hvis Plusquamperf. Temporalaugm. falder paa o: ἐώλπειν, ἐώοργειν, ἐώοικειν. Og ligeledes i Impf. ἐώρταζον af ἐορτάζω. — Men Perf. οἶδα (af εἶδω) uden Augm. (Plusqperf. s. 323 Slutn.)

328. Begyndte Verbet med spir. asper, da faldt samme paa Augmentet. Gr. ὀράω ἐώραον (325). ἄδω ἔαδα (526). αἰρέω, ἤρξαην.

329. Temporalaugmentet udelades ofte i den ioniske Dialekt, selv i Perf. Gr. οἰκέω, οἰκεον, οἰκῆμαι. ἄπτω ἄμμαί. ἐργάζομαι ἔργασμαι (for εἶργ.)

* 330. Ogsaa af Temporalaugmentet haves (lige som af syllab. 313) i Perf. og Plusqperf. af endel Verba en Reduplication, i det Verbets Forste Begyndelsesvocal α, ε, ο med paafølgende Consonant sættes foran Temporalaugmentet. Gr.

ἄγείρω (samler) pf. for ἡγερεκα redupl. ἄγ-ἡγερεκα.

εἰγείρω (vækker) — ἡγερεκα — εἰγ-ἡγερεκα.

ἔρχομαι (af ἐλεῦθω) — ἦλυθα — ἐλ-ἦλυθα.

ὄμνυμι (af ὀμόω) — ὤμοκα — ὀμ-ὤμοκα.

Ligesaa ἀκούω, pf. 2 ἀκ-ήκοα. ἀλείφω, ἀλ-ήλιφα, pass. ἀλήλιμμαί. ἐλάω, ἐλ-ήλακα, ἐλήλαμαι. ὄζω (af ὀδω) pf. 2 ὀδ-ωδα. ὄζυμι (af ὄλω) pf. 2 ὄλ-ωλα, (af ὀλέω) pf. 1 ὄλ-ώλεκα. ὀρύσσω, ὀρ-ώρυχα. οἴχομαι, οἴχ-ωκα. Denne Reduplication kaldes vel den attiske, men bruges dog i alle Dialekter og selv i det gamle homeriske Sprog.

331. Anm. Ionisk stær Fordoblingen ogsaa uden videre Temporalaugment. Gr. αἰρέω, ἄρ-αίρηκα. — Og Digterne ombytte for Metrum'ets Skyld undertiden de to første Stabelfers Quantitet. Gr. ἄρω, ἄρ-ηρα, ἤρ-αρα. ὄρω, ὄρ-ωρα, ὠρ-ορα.

332. Dgsaa i Aor. 2 bruges undertiden denne att. Reduplication, men (ligesom i 331) med den lange Vocal paa første Plads. Gr. ἄρω, ἤρ-αρον. Att. fun af ἄγω ἤγ-αγον.

Augm. i sammensatte Verba.

* 333. Et Verbet sammensat med en Præposition som beholder sin Bemærkelse, falder sædvanlig Augmentet ikke paa Præpositionen, men efter samme paa Verbet. Gr. κατα-βάλλω, κατ-έβαλον (103), κατα-βέβληκα. παρ-ακούω, παρ-ήκουον. — Ligeledes indskrives efter εὐ og δυσ augm. temporale, men ikke augm. syllab. Gr. εὐ-εργετέω εὐ-ηγγέτου, δυσ-αρρεστέω δυσ-ηρέστου. (men εὐ-δοκιμέω ηὐ-δοκίμου, δυσ-τυχέω ἐδυστύχησα, ikke εὐ-εδοκ. ell. δυσ-ετύχ.) — Dg προ med augm. syll. ε efter sig bliver ved Kræft til πρου (120). Gr. προέπεμψε προύπεμψε.

334. Dog faae nogle Composita, især naar de bruges som Simplicia uden særskilt Bemærkelse af Præpositionen, Augmentet foran samme. Gr. καθεύδω (sover) ἐκάθειδον (simplex εὐδω meest fun hos Digtere). ἐπίσταμαι (veed) ἠπίσταμην, ἀμφιέννυμι (iFlæder) ἠμφίεσμαι. Endstjønt Sprogbrugen dog og heri var vaklende og ingen ganske bestemt Regel derfor kan gives. Saaledes findes og καθηῦδον. — I andre staaer Augmentet med endnu mere Eftertryk beggesteds tillige. Gr. ἀν-ορθόω ἠν-ώρθουν, ἀν-έχομαι ἠν-ειχόμεν, παρ-οινέω ἐπαρ-ώρουν.

335. Att. Διατάω og διακονέω (af διαίτα og διάκονος) augmenteres undertiden i Midten, som om de vare sammensatte med Præpos. διά og begyndte med α. Gr. διήτων og ἐδιήτων, διηκόουν og ἐδιηκ.

§. 28. Conjugationseendelser af Β. paa ω.

* 336. I. i Activo.

<i>Indicativ.</i>	<i>Singularis.</i>	<i>Dualis.</i>	<i>Pluralis.</i>
Præs. og Fut.	ω εις ει.	ομεν ετον ετον.	ομεν ετε ουσι*)
Impf. Aor. 2.	ον ες ε.	ομεν ετον έτην.	ομεν ετε ον*)
Perf. 1 § 2.	α ας ε.	αμεν ατον ατον.	αμεν ατε ασι*)
Aorist. 1.	α ας ε.	αμεν ατον άτην.	αμεν ατε αν*)
Plusqpf. 1 § 2	ειν εις ει.	ειμεν ειτον ειτην.	ειμεν ειτε εισαν
ion.	εα εας εε (contr. ει εσ. η).		ογ εσαν.
i att.	η ης ει εσ. ειν. (contracterede).		

*) 3 plur. ουσι og αισι for οντσι og αντσι (33), doristē οντι og αντι, Lat. unt og ant. 3 afledede Tempora affortet blot ον og αν.

3 hele Activ er 1ste Pers. dual. eens med 1ste plur. paa μεν (dor. μες).

Hovedtempora have 2 og 3 dual. lige, og 3 pl. paa (ντ)σι.

Afledede Temp. — — ulige, — — ν. men hos Hom. undertiden og 3 Pers. dual. paa τον.

337. Anm. Af Perf. og Plusq. har 2 sing. enkelte Gange beholdt den gamle Endelse σα. Gr. οιδας (οιδασσα) οισσα (123, 83). ηδεας att. ηδης, ηδησα.

* 338. Sing. Dual. Plur.

Conjunct. ω ης η. ωμεν ητον ητον. ωμεν ητε ωσι.
Endelsen som i Hovedtemp. men med lange Vocaler istedet:
for Indicativens ο og ε. (Dog har Hom. for Versemaalets
Styld undertiden kort Vocal. Gr. ἴομεν f. ἴωμεν, εἶδετε f. ἴδητε).

339. Anm. For ω, ης, η, har det gamle Digtersprog undertiden ωμι, ησα, ησι. Gr. ἰχωμι, εἰέλησα, λάβησι.

* 340. Sing. Dual. Plur.

Optat. οιμι οισ οι. οιμεν οιτον οιτην. οιμεν οιτε οιεν.
V. contr. οίην, οίης, οίη. οίημεν οίητον οίητην. οίημεν οίητε οιεν.
F findes og, men sjelden, i fut. perf. og aor. 2 af V. Barytona.

Run Aor. 1 ai for oi, samt (af det aol. -εια) 2, ειας, 3. ειε, og 3 pl. ειαν.

Optativens Mærke er altsaa Diphthongerne i Endelsen.

* 341. Sing. Dual. Plur.

Imperativ. 2. ε, 3. έτω. ετων έτων. ετε έτωσαν og όντων

Aor. 1 ον άτω. ατον άτων. ατε άτωσαν og άντων.

* 342.

Infin. Præs. og Fut. ειν. Aor. 2. ειν. Aor. 1. αι. Perf. είναι.

Endelsen ειν oprindelig εν, (parox.) homerisk έμεναι eller αποφο-
peret έμεν. Aor. 2 ειν contr. af det ion. έειν (ell. έεν).

* 343.

Particip. Præs. og Fut. ων, ουσα, ον. Aor. 2. ών, ούσα, όν

ορη. Aor. άς (f. ανης 88) ασα, αν. Perf. ώς, νια, ός.

Σ Β. paa άω har Perf. part. ώς (f. αώς) att. i Γem. ωσα.

Ex. έστώς, f. έστῶσα, n. έστώς (f. έσαός).

II. i Passivo og Medio.

* 344. *Indic.* Forvedtempora og *Conjunctivus.*

S. μαι σαι *) ται. D. μεθον σθον σθη. P. μεθα σθε νται.

Ind. Afledede Temp. og *Optativus.*

S. μην σο *) το. D. μεθον σθον σθη. P. μεθα σθε ντο.

Σ Forvedtemp. 2 og 3 Dual. lige, i afledede ulige (356).

Imperat. 2. σο, 3. σθω. σθον σθων. σθε σθωσαν og σθων.

i Aor. 1 m. αι άσθω. ασθον άσθων. ασθε άσθωσαν og
άσθων.

Infin. σθαι (i Perf. og Aor. 2 med. penultima betonet, 368).

Particip. μενος, η, ον, i Perf. μένος (parox.) hvilke Endel-
ser i perf. og plusq. søjes umiddelbar til Verbets Mærke:
bogstav (Ex. λέΑΤμαι), men ellers i Indic. 1 Pers. samt 3
plur. faae forved sig o, i de andre Pers. ε. i Aor. 1 m. α.

i *Conj.* og *Opt.* de samme lange Vocaler og Diphthonger som i *Activo*. — i *Imperat.* og *Inf.* *e* og i *Part.* *o* (undt. i *Aor.* 1 med. *a*). Ex. *ἄγομαι*, *ἄγε-ται*, *ἄγω-μαι*, *ἄγε-σθαι*, *ἄγο-μενος*. s. Tabbb.

* 345. *) 2den Persons sng. Endelser *σαι* og *σο* bruges blot i perf. og plusqpf. (samt i Verba paa *μι*), hvor de føies umiddelbar til Stammen. Ex. *λέλατσαι*, *ελέλατσο*. Men i de andre Tempora bortfaldt (ionisk *σ*) *σ*, og de tilbageblivende Endelser *αι* og *ο* bleve da (attisk og almindelig) contraherede med den forved *σ* gaaende, til Endelsen hørende, Vocal (dog ikke med Optativens *οι* og *αι*). Saaledes er Endelsen af 2 Sng. i

Indic. og Imper. *σαι*, *εσο*, *ασο*, *Conj.* *ησαι*, *Dpt.* *οισο*,
 ionisk: *ε-αι*, *ε-ο (ευ)*, *α-ο*, — *η-αι*, — *οι-ο*.
 almind. contr. *η(ατ.ει)ου*, *ω*, — *η*. — *οιο*
 Mogle *W.* (*βούλομαι*, *οἶομαι*, og fut. *ὄψομαι*) faae i Ind. 2 Pers. stedse *ει*, og kun i *Conj.* *η*. Ex. *βούλει*, *εἰν βούλη*.

* 346. Hvor *Activum* i Endelsen havde *τ*, faaet *Passivum* i dets Sted *σθ*. Ex. *Act.* *τον*, *την*, *τε*, *Pass.* *σθον*, *σθην*, *σθε*. — Men da der i perf. og plusqpf. af Verba liquida og muta (510) kom en Consonant forved dette *σθ* (544), bortfaldt af disse 3 Consonanter *σ* (90). Ex. *τεύφ-σθαι*, *τεύφθαι*. Men i 3 plur. blev Haardheden af Consonanten forved *νται* og *ντο* undgaaet ved Omskrivning (ligesom i Latinen) med Verbets perf. particip. og 3 plur. af *εἰμί* (er) i Præs. og Impf. Ex. *τεύφ-νται* ved *τετυμμένοι εἰσι*, *τεύφ-ντο* ved *τετυμμένοι ἦσαν*. Ligesaa i hele perf. *Conj.* og *Dptat.* ved præs. *Conj.* og *Opt.* af *εἰμί* s. Passivtabellen.

347. Ionisk bruges for *νται* og *ντο*, selv efter en Vocal, og i *V. pura* *αται* og *ατο*, (Ex. *δεδαίαται* s. *δέδαινται*, *τυπτοῖατο* s. *τύπτοιοντο*), og altsaa i perf. og plusq. af *V. impura* ingen Omskrivning. Ex. *τεύφαται* *τεύφατο*. — Ligesaa bliver Endelsen *οντο* i impf. og aor. 2 ion. til *εατο*. Ex. *εβούλοντο*, *εβουλέατο*, *έμηχανάοντο -νέατο* (det foreg. *α* bortfalden); og i *V. pura* 3 plur. af Perf. og Plusqpf. paa *νται* og *ντο* til *εαται* og *εατο*. Ex. *ῥιχνηται οἰκίαται* (af *οικίω*), *έκτινηται έκτέαται* (af *κτάομαι*).

348. Duals og Pluralendelsen *μεσθον* og *μεθα* hos Digterne ogsaa forlænget *μεσθον* og *μεσθα*.

* 349. Ἡ Optativ er Paassivendelsen egentlig ἰμην, ἰο, ἰτο, i præs. fut. og aor. 2 m. med foregaaende ο, i aor. 1 m. med α, (οίμην og αίμην), men i perf. af rene Verba sammentruffen med den foregaaende Vocal (117, 118). Ex. af τιμάω, τετιμήμην, τετιμήμην, ἦο, ἦτο, i urene B. omstøven (346 Slutn.)

* 350. De paassive Morister have ganske særegent samme Endelser som Verba paa μι af εω (kun med η overalt istedetfor ε), eller som Impf. af εἶμι (459), nemlig:

Ind. S. ἦν ἦς ἦ. D. ἦμεν ἦτον ἦτην. P. ἦμεν ἦτε ἦσαν
(hom. εν).

Conj. - (έω) ᾧ ἦς ἦ - ᾧμεν ἦτον ἦτον. - ᾧμεν ἦτε ᾧσι.

Opt. - εἶην εἶης εἶη. - ἰ. pl. εἶητον εἶητην. - εἶήμεν εἶητε εἶεν.
ion. og att. sammentr. εἶμεν, εἶτε.

Imperat. ἦθι ἦτω ἦτον ἦτων ἦτε ἦτωσαν.

Inf. ἦναι (hom. ἦμεναι). Part. εἶς (ἰ. έντς), εἶσα, έν, (88, 207).

Conjunctivets oprindelige έω i Vers ofte εἶω.

Med Tillæg af disse Endelser dannes nu Tempora af Stamformen. Men da samme ofte tillige lider adskillige Forandringer, saa ville disse nu blive fremsatte for hvert Tempus især.

§. 29. Temporum Dannelsen. *)

* 351. Ikke alle Arter af Verba have lige mange Tempora, og sjelden har noget Verbum mere end een af de to Former, som benævnes eensdan (306). Sa man vil neppe finde et eneste, hvoraf alle Tempusformer forekomme, (thi de nedenfor i Conjugationstabellerne fuldstændig gennemførte staae blot som Paradigmer).

Dog fordi et Stammetempus mangler eller ikke forekommer, mangler derfor ikke altid (som i Latinen) de deraf

*) Med meest Nytte lærer Begynderen tilligemed Dannelsen af hvert Tempus strax dets Conjugation i alle Modi gennem alle Tabellerne, efter i Forveien at have gjort sig dets Endelser bekendte af §. 28.

dannede Tempora, men disse følge i deres Dannelse Analogien af de øvrige Verba. Ex. ἀκούω har ikke fut. act. ἀκούσω, men dog aor. ἠκούσα. λείπω ikke perf. act. λέλειφα, men alligevel pl. pass. λέλειμμαι.

* 352. Udenfor Indicativen dannes Tempora af de samme i Indicativen blot ved Endelsens Forandring (§. 28), og det enkelte Augments Vortkastelse (312). Ligeledes de andre Personer altid af den 1ste. Man behøver altsaa i Almindelighed blot at mærke sig Dannelsen af 1ste Person i Indic. af hvert Tempus, saaledes som nu her følger.

Af Præsens

bruges sædvanlig kun een Form, som kan være:

* 353. i nogle Verba den simple Præsensform, bestaaende af den blotte Ordstamme (308) med Endelsen ω i Act., ομαι i Pass. og Med. Ex. λύω λύομαι, λέγω, γράφω, βούλομαι. — Hertil kan man og regne de B. der ere dannede af andre Taledele, som Stamme, med Endelserne áω, éω, óω, εύω, áζω, íζω, ύνω. Ex. af Subst. πλοῦτος (Rigdom) πλετέω (er rig), πλετιζώ (gjør rig). af Adj. δῆλος (aaftenbar) δηλώω (gjer aab.)

* 354. i andre den udvidede Præsensform (309), hvis Stamme har faaet enten forlænget Vocal (saas. α forlænget til αι ell. η, ε og ι til ει, υ til ευ), eller et Indskud efter sig (310), undertiden begge Dele, og Reduplication af Verbet's første Conson. med ι foran Verbet. Ex. αἴρω, τήνω, λείπω, φθείρω, φεύγω, (af St. αρ, τακ, λιπ, φθερ, φυγ). τύπ-τω, τέμ-νω, ἀγ-νύω, ἀμαρτ-άνω, εὐρ-ίσκω (for τύπω, τέμω, ἄγω, ἀμάρτω, εὐρω). γαίνω, βαίνω (s. φάνω, βάνω). δι-δρά-σκω, μι-μνή-σκω (af δράω, μνάω).

* 355. Kun sjelden have *B.* med udvidet Præsensform beholdt Stamformen tillige, saasom *ελάνω* ogsaa *ελάω*, *γηράσκω* ogs. *γηράω*, *θιγγάνω* og *θίγω*, *κελεύω* og *κέλομαι*. Men da de fleste Tempora i udvidede *B.* dannes af Stamformen (353), maa en saadan, selv hvor den ikke er brugelig, for Etymologiens Skyld antages, og kaldes da Verbets Thema. Ex. *λείπω*, Th. *λίπ-ω*, hvf. aor. 2 *ἔλιπον*. *βαίρω*, Th. *βάω*, hvf. fut. *βήσομαι*.

* 356. Stamformens Vocal har ofte faaet en anden Omlyd baade i Dialekterne og i visse Tempora, saas. for *ε* ion. og i Aor. 2 *α*, og i Perf. *ο*. Ex. *τρέπω*, ion. *τράπω*, aor. 2. *ἔτραπον*, pf. *τέτροφα*. *τέμνω*, *ἔταμον*, *τέτομα*. Ligeledes i Udvidelser, Ex. *τέκω* *τίκτω*, *θνάω* *θνήσκω*.

* 357. Imperfectum

dannes af den brugelige (simple eller udvidede) Præsensform blot ved Forandring af Endelsen *ω* til *ον* i Act. *ομαι* til *όμεν* i Pass. og Med. (307), med behøviagt Augment foran (§. 27). Ex. *λύω* *ἔλυον*, *λύομαι* *ἐλύόμεν*, *λείπω* *ἔλειπον*, *ἐλειπόμεν*. *τύπτω* *ἔτυπτον*. *αἰρέω* *ἔρεον*, *ἤρεόμεν*.

* 358. Udenfor Indicativen er Impf. ikke forskjelligt fra Præsens, fordi Endelsen er den samme og Augmentet bortkastet, (ligesom de og i Latinen ere cens i Inf. og Particip.)

Om det ion. Impf. paa *εσκον* og *εσκόμην* s. nedensf. 367.

* 359. Aoristus 2 (secundus) act. & med.

forekommer kun i endeel af de Verba, hvis brugelige Præsensform var den udvidede (354), og dannes da af den ubrugelige og Fortere Stamform (355) ved samme Endelser og Augment, som Imperfectet af den brugelige (357). Exr.

Præs.	Imperf.	Stamsform	Aor. 2 act.	Aor. 2 med.
λείπω	ἔλειπον	(λίπω)	ἔλιπον	ἐλιπόμην
φεύγω	ἔφευγον	(φύγω)	ἔφυγον	ἐφυγόμην
εὐρίσκω	εὐρίσκον	(εὐρω)	εὐρον	εὐρόμην
λαμβάνω	ἐλάμβανον	(λάβω)	ἔλαβον	ἐλαβόμην
αἰρέω	ἤρεον (εν)	(ἔλω)	εἶλον	εἰλόμην.

Saaledees er i Aor. 2 den brugelige Formes ει forkortet til ι, eller, naar det kom af ε, ligesom dette (356) til α, Gr. κτείνω af κτένω, ἔκτανον. Fremdeles ευ til υ, αι og η til α (354); og hvad der var indskudt efter Mærkebogstavet (309, 354) er bortfalden.

360. Derimod fattes aor. 2 act. og med., og bruges kun aor. 1,

a) i de Β. med blot simpel Præsensform (355), hvor aor. 2 ikke kunde blive forskjellig fra Imperf., eller saae Omlyd (356). Gr. λύω, impf. ἔλυον, a. 1 ἔλυσα. λέγω, ἔλεγον, ἔλεξα.

b) i V. pura (355) undtagen nogle faa paa έω, hvor aor. 2 dannedes af en Stf. paa ureent ω. Gr. κτυπέω, (af κτύπω) ἔκτυπον. Sigeledees savnes a. 2 i de paa ἴζω, ἴνω o. fl. som ei have anden Stf.

c) selv i nogle Β. med forlænget Vocal, især paa νω og ρω (310, b), endstjønt de dog havde fortere Stf. og deraf aor. 2 pass. paa ην. Gr. φαίνω, σπείρω, a. 2 p. ἐφάνην, ἐσπάρην, i act. kun a. 1 ἐφῆνα, ἐσπειρα.

361. Nogle Β. have begge Morister, dog ikke gjerne lige meget eller ligedan brugte (506). Gr. πέρθω a. 1 ἔπερσα og 2 ἔπεραρον (95). λείπω, ἔλιπον, først senere a. 1 ἔλειψα. derimod ἀγγέλλω a. 1 ἠγγείλα, kun hos Digterne 2 ἠγγελον. βαίνω (træder) a. 2 ἔβην trædte, a. 1 ἔβησα Iod træde.

362. 3 adskillige Β. paa ω (udvidede af Stf. paa άω, όω, έω) er aor. 2 dannet af Formen paa μι (s. ned. 450 c.) Gr. βαίνω, (af βάω, βῆμι) ἔβην. βιώω, (af βίωμι) ἐβίων. γιννώσκω, (af γνώω, γνώμι) ἔγνων. φύω (φῦμι) ἔφυν.

363. Da Aor. 2 maaskee slet ikke er dannet af noget forud eksisterende Præsens (s. Anm. nederst paa S. 86), saa gives der adskillige Aoristi adi, hvortil der selv af Stamsformen ikke har dannet

net sig noget brugeligt Præsens, hvis Mangel derfor erstattes ved et andet Verbum af samme Bemærkelse. Saadanne ere

εἶδον og ἴδον (saae).	For præs. εἶδω (video)	bruges	ὄραω (seer).
εἶπον og a. 1 εἶπα (sagde).	— ἔπω (Subst. ἔπος)	—	φημί, λέγω.
ἤλυθον og ἤλθον (kom).	— ἐλεύθω, ἔλθω	—	έρχομαι.
εἶλον (tog).	— ἔλω	—	αἰρέω.
ἔδραμον (løb).	— δρέμω (336)	—	τρέχω.
ἔφαγον (aad, spiste).	— φάγω	—	ἐσθίω
ἤνεγκον og 1. -α (førte).	— ἐνέκω, -γκω	—	φέρω.

Anm. εἶπον beholder sit Augment εἰ ogsaa udenfor Indic.

364. Undertiden ere 1ste og 2den Morists Endelser forvekslede, saa at f. Ex. εἶπον ogsaa med 1ste Aor. Endelse hedder εἶπα (363), og omvendt aor. 1 ἤνεγκα ogsaa ἤνεγκον. Ligesaa har aor. 2 ἔπεσον, for ἔπεσα (af πέτω, brug. πίπτω) altid til aor. 1mi Μαρτεfebogstav σ faact aor. 2di Endelse ον. Saaledes og hos Hom. ἔξον (af ἔκω, brug. ἰκνέομαι), og 3 Persf. med. δύσετο, ἐβήσετο (af δύω og βάω, brug. βαίνω).

365. Hertil kunne og henføres de homeriske Imperativer med σ foran aor. 2 Endelse: οἴσε (af οἶω brug. φέρω), ἄξετε plur. (af ἄγω), og i Med. δύσεο, βήσεο, λέξεο ell. λέξο, ὄρσεο ell. ὄρσο, og δέξο (af δύω, βαίνω, λέγω, ὄρω, δέχομαι), hvilket andre ansee for fut. imperat. men som ellers ikke forekommer.

366. Om den homeriske Reduplication i Aor. 2. s. ovenf. 322 og 332. Ex. πλήσω (Etf. πλήγω) πέπληγον. Φράζω (Φράδω) πέφραδον. λαμβάνω (λάβω) a. 2 inf. m. λελαβέσθαι.

367. Baade af Imperf. og Aor. 2 gives der en ionisk Form saa εσκον i act. og εσκόμην i med. meest uden Augment, som har iterativ eller frequentativ Betydning, d. e. tilkjendegiver en jevnlig Gjentakelse af Handlingen, saavel den vedvarende (i impf.) som den momentane (i aor. 2). Ex. Homer siger, at Penelope opløste bestandig (ἀλλύεσκε) om Matten, hvad hun havde vævet om Dagen. Og Herodot 4, 130: at Perserne, saa ofte nogle Gaar bleve tilbage, hvergang toge dem (λάβεσκον οἱ Πέρσαι); hvorimod ἀνέλυε og ἔλαβον blot vilde have betydet opløste, toge. — (Homer har og φάνεσκε intransf. for a. 2 pass. φάνη). — En lignende Form har

Som. paa ασκον, (som af et Præsens paa άω), og paa σασκον, dannet af aor. 1 paa σα (sml. 364). Gr. ρίπτασκον af ρίπτω, fæstede beständig. σπείσασκον, af σπένδω, a. 1 έσπεισα, ofrede sædvanlig.

* 368. Aor. 2 har samme Endelser, som impf. (359), altsaa udenfor Indicativen som præsens, dog med den Forskjel, at Endelsen i aor. 2 inf. act. og med. samt imper. med. og part. act. er accentueret (342, 343). Gr. af τύπτω

præs. inf. a. τύπτειν, p. τύπτεσθαι. part. a. τύπτων, ησα, ον. aor. 2 — τυπέιν, — τυπέσθαι. — — τυπών, ησα, όν. Eigel. præs. imperat. m. τύπτου, aor. 2 τυπου, dog paroxyt. naar en Præpos. hestes foran. Gr. επιλάθου.

369. Num. Dgsaa de fem Imperativer ειπέ, έλθέ, εύρέ, ιδέ, λαβέ blive fordømmeste oxytonerede. Men ere de sammensatte med en Præposition, falder Accenten paa samme. Gr. έξελθε.

* 370. Da den passivformede aor. 2 paa όμην oftere har reflexiv eller activ, end reen passiv Bemærkelse, saa henføres den under Medium, hvorimod der for det passive Begreb bruges en særegen aor. 2 Form paa ην, ligeledes dannet af den kortere Stamform. s. nedensf. 418. Gr. φαίνω (af φάνω) εφάινην. κρύπτω (af κρύβω) εκρύβην.

* 371. Futurum (1) act. og med.

har i de Verba pura og muta, hvis brugelige Præsens ikke var udvidet ved Indskud (det Modsatte s. 377), danner sig af samme blot ved at indskyde et σ forved Endelserne ω og ομαι. Gr. λύω: f. λύσω act. λύσομαι med. hvorhos maa mærkes, at

* 372. i V. muta forenes med Futurmærket σ et foregaaende Læbebogstav til ψ, et Ganebogstav til ξ, men et Tungebogstav bortfalder (83). Gr. βλέπω βλέψω. γράφω

γράφω. λέγω λέξω. πλήθω πλή-σω. όνειδίζω -δίσω. Og gaaer der ν foran Tungebogstavet, forholdes dermed efter 88. Ex. σπένδω, (σπένδω) σπείσω. πάσχω, (af πένθω) πείσομαι.

* 373. i V. pura forlænges gjerne foran Futuret's σ α til η. Ex. τιμάω τιμήσω, βοάω βοήσομαι. Men næst efter et ε, ι, ρ til langt α. Ex. εάω εάσω, μειδιάω -ιάσω, Φωράω -ράσω. og ligel. άκροάομαι. Kun χράω har χρήσω.

ε til η. Ex. φιλέω, φιλήσω. Men til εν (af εF, 35, 12) i de ser B. χέω, πνέω, πλέω, θέω, νέω, ρέω. fut. χεύσω, πνεύσω, de øvrige med. -εύσομαι.

o til ω, ι til ῑ, υ til ῡ. Ex. δηλόω -ώσω, τίω τίσω, λύω λύσω.

Dog i adskillige beholdes den korte Vocal. Ex. γελάω -άσομαι, καλέω καλέσω, έμέω έμέσω, άρόω άρόσω. I andre vaKler deri Brugten. Ex. αινέω -έσω og (hom.) ήσω. — Diphthongerne blive usforandrede, undtagen at καίω og κλαίω have -άσω (af κάω, κλάω, digammerede -άFω 35).

374. Anm. 1. Af de rene B. udfaldt undertiden (ionisk) Futurmærket σ, dog meest kun efter kort α, ε, ο, som da attisk contraheredes med Endelsens paafølgende Vocal. Ex. χεύσω hom. χεύω (91). έρύουσι 3 pl. hom. — καλέω, f. καλέσω, καλώ, med. καλοῦμαι. τελέω f. ion. τελέω, att. τελώ. έρέω έρώ (317). άμφιέννυμι (af -έω) άμφιέσω og άμφιω. όλλυμι (όλέω) όλέσω og όλω, m. όλούμαι. έλάω f. έλώ. βιβάω, βιβώ. σκεδάννυμι (-δάω) -δάσω og -δω. τελειόω τελειούμαι. όμνυμι (όμόω) όμοῦμαι.

375. Anm. 2. Verba paa ζω, σω att. ττω danne Futurum

enten paa ζω (af Stf. paa γω og χω, som og er kjendelig i Nomina). Ex. σφάζω ell. σφάττω, f. -άζω (af σφάγω hof. Subst. σφαγή). πράσσω att. ττω, f. -ζω (af πράγω S. πράγμα). τενάζω og -χω, f. ζω.

eller paa *σω* (af *Stf.* paa *δω, τω* eller *τεντ ω*). *Gr.* *Φράσω* f. *Φράσω* (af *Φράδω, aor. 2 εΦραδον*). *λίσσομαι, λίσομαι* (af *λίτομαι*). *κτίζω, -ίσω* (af *κτίω, Part. κτίμενος*). *πλάσσω πλάσω* (af *πλάω*). *σώζω, σώσω* (af *σαώω hom.*)

eller paa *γξω* (af *Stf.* paa *γγω*). *Gr.* *πλάζω πλάγξω, κλάζω -άγξω, σαλπίζω -ιγξω* (ligesom *Nomina πλαγκτός, κλαγγή σαλπίγξ*).

Dog vafker heri undertiden *Brugen*. *Gr.* *ἀρπάζω f. άσω* og *-άξω. κομίζω, -ίσω, dor. ιξω. σαλπίζω hos Silbigere ogsaa -ίσω.*

376. *Anm. 3.* Men *B.* paa *ίζω* med *Fut.* paa *ίσω* danne dette og undertiden *att.* (som af *ιέω*) paa *ιῶ* og *ιοῦμαι* (ion. *ιευμαι*), ligesom i 374. *Gr.* *κομίζω. -ίσω, att. κομιῶ* og *κομιούμαι. τειχίζω, fut. 3 Pers. τειχιεῖ. Inf. τειχιεῖν. βαδίζω, βαδιεῖται. ἀγωνίζομαι, ἀγωνιεῖσθαι.*

* 377. Men var af *V.* *pura* og *muta* den brugelige *Præsensform* (modf. 371) udvidet ved *Indskud* efter *Mærke* bogstavet, da dannedes *Futuret* af *Stamsformen*, undertiden med forlænget *Vocal*. *Gr.* *τίκτω* (af *τέκω*) *τέξω* og *τέξομαι. ἐννύω* (af *ἔω*) *ἔσω. δάκνω* (*δάκω, δήκω*) *δήξομαι. λανθάνω* (*λάθω, λήθω*) *λήσοι*. — Og var nu denne *Stamsform* *reen*, da forlængedes dens *Mærkevocal* efter 373. *Gr.* *βαίνω* (af *βάω*) *βήσομαι. μιμνήσκω* (*μνάω*) *μνήσω. διδράσκω* (*δράω*) *δράσομαι*. Var den derimod *ureen*, udvidedes den ofte først med *reen* *Ændelse* *άω* eller *έω* (ligesom i 378). *Gr.* *ἀμαρτάνω* (af *ἀμαρτω, -τάω*) *ἀμαρτήσω. μανθάνω* (*μάθω, μαθέω*) *μαθήσομαι. εύρίσκω* (*εύρω, εύρέω*) *εύρήσω.*

378. *Oste* et *Futurum* dannet af et ubrugeligt *Præsens* med *reen* *Ændelse* *έω*, hvorfra der og virkelig findes *Ævninger* i den *ioniske* *Dialekt* (310, c. *Anm.*) *Gr.* *βύσσω, βοσκήσω* (af *βοσκέω*). *ἐθέλω, -λήσω* (af *-λέω*). *βούλομαι, βηλήσομαι. δέω* og *δέομαι*, (af *δεέω*) *δεήσω* og *δεήσομαι. ἔξομαι*, (af *ἔδέομαι*) *ἔδοῦμαι. οἶχομαι*, (ion. *οιχέομαι*) *οιχήσομαι. μάχομαι*, (ion. *μαχέομαι*) *μαχέσομαι, att. μαχούμαι* (374). *κλαίω, κλαιήσω.*

379. Undertiden har Fut. endog beholdt sit Mærkebogstav σ og dog tillige efter samme tiltaget Endelsen $\epsilon\omicron\mu\alpha\iota$ (ion. for $\epsilon\sigma\omicron\mu\alpha\iota$, 91), att. contr. $\omicron\mu\alpha\iota$ (dor. $\epsilon\upsilon\mu\alpha\iota$), ligesom i 374, 376, 380. Gr. $\pi\acute{\iota}\pi\tau\omega$ (synk. f. $\pi\acute{\iota}\pi\acute{\epsilon}\tau\omega$ af $\pi\acute{\epsilon}\tau\omega$) f. ion. $\pi\epsilon\sigma\epsilon\omicron\mu\alpha\iota$, att. $\pi\epsilon\sigma\omicron\upsilon\mu\alpha\iota$. $\kappa\lambda\alpha\acute{\iota}\omega$, $\kappa\lambda\alpha\upsilon\sigma\omicron\mu\alpha\iota$ og $\kappa\lambda\alpha\upsilon\sigma\omicron\upsilon\mu\alpha\iota$. $\pi\acute{\nu}\iota\gamma\omega$, $\pi\acute{\nu}\iota\zeta\omicron\mu\alpha\iota$ og $-\zeta\omicron\upsilon\mu\alpha\iota$. $\beta\alpha\acute{\iota}\nu\omega$ (377) $\beta\acute{\eta}\sigma\omicron\mu\alpha\iota$ og dor. $\beta\alpha\sigma\epsilon\upsilon\mu\alpha\iota$. — Dgsaa i Act. dor. $\tau\upsilon\psi\omega$, $\epsilon\acute{\iota}\varsigma$, $\epsilon\acute{\iota}$, for $\tau\acute{\upsilon}\psi\omega$.

380. Men i V. liquida dannes Fut. act. og med. af den forreste Stamform, der da ionisk blot udvidedes ved den rene Endelse $\epsilon\acute{\omega}$ og $\epsilon\omicron\mu\alpha\iota$, uden mellemkommende Futur; mærke σ (91), men attisk og sædvanlig contraheret til ω og $\omicron\mu\alpha\iota$ (ion. og dor. $\epsilon\upsilon\mu\alpha\iota$). Gr.

$\beta\acute{\alpha}\lambda\lambda\omega$ (Stf. $\beta\acute{\alpha}\lambda\omega$) fut. ion. $\beta\alpha\lambda\acute{\epsilon}\omega$, att. contr. $\beta\alpha\lambda\omega$, $\beta\alpha\lambda\omicron\upsilon\mu\alpha\iota$
 $\tau\acute{\epsilon}\mu\eta\omega$ (— $\tau\acute{\epsilon}\mu\omega$) — $\tau\epsilon\acute{\mu}\acute{\epsilon}\omega$ — $\tau\epsilon\mu\omega$, $\tau\epsilon\mu\omicron\upsilon\mu\alpha\iota$
 $\phi\alpha\acute{\iota}\nu\omega$ (— $\phi\acute{\alpha}\nu\omega$) — $\phi\alpha\acute{\nu}\acute{\epsilon}\omega$ — $\phi\alpha\acute{\nu}\omega$, $\phi\alpha\acute{\nu}\omicron\upsilon\mu\alpha\iota$
 $\sigma\pi\acute{\epsilon}\rho\omega$ (— $\sigma\acute{\pi}\acute{\epsilon}\rho\omega$) — $\sigma\pi\epsilon\rho\acute{\epsilon}\omega$ — $\sigma\pi\epsilon\rho\omega$, $-\rho\omicron\upsilon\mu\alpha\iota$.

Ligel. $\zeta\epsilon\lambda\lambda\omega$, $\zeta\epsilon\lambda\omega$. $\mu\acute{\epsilon}\nu\omega$, $\mu\epsilon\acute{\nu}\omega$. $\nu\acute{\epsilon}\mu\omega$, $\nu\epsilon\mu\omega$. $\alpha\acute{\iota}\rho\omega$, $\acute{\alpha}\rho\omega$.

Dette ion. og contracte Futur er saaledes det samme, som i No. 374 og 376 fandt Sted ved adskillige andre Verba, stjønt det af ældre Grammatikere er kaldet Fut. 2dum og opstilt som saadant i det almindelige Paradigma (ventelig for at have ogsaa i Act. og Med. en Form, som kunde svare mod Fut. 2 pass. paa $\acute{\eta}\sigma\omicron\mu\alpha\iota$ hvorom s. nedenf. 385).

381. Num. 1. I nogle faa V. liquida paa $\lambda\omega$ og $\rho\omega$ habes en ældre æolisk Futurform med indskudt σ ligesom i V. muta (371). Gr. $\kappa\acute{\epsilon}\lambda\lambda\omega$ $\kappa\acute{\epsilon}\lambda\sigma\omega$, $\acute{\alpha}\rho\omega$ $\acute{\alpha}\rho\sigma\omega$, $\acute{\omicron}\rho\upsilon\mu\iota$ (af $\acute{\omicron}\rho\omega$) $\acute{\omicron}\rho\sigma\omega$, $\kappa\acute{\epsilon}\acute{\iota}\rho\omega$ $\kappa\acute{\epsilon}\rho\sigma\omega$. En anden Sag er det med $\phi\acute{\theta}\acute{\alpha}\nu\omega$, det af Stf. $\phi\acute{\theta}\acute{\alpha}\omega$ altid har f. $\phi\acute{\theta}\acute{\alpha}\sigma\omega$.

382. Num. 2. Af $\pi\acute{\iota}\nu\omega$ ($\pi\acute{\iota}\omega$, $\pi\acute{\iota}\acute{\epsilon}\omega$) hedder Fut. $\pi\acute{\iota}\omicron\upsilon\mu\alpha\iota$ alle: rede hos Hom. $\pi\acute{\iota}\omicron\mu\alpha\iota$. Ligel. har $\epsilon\sigma\theta\acute{\iota}\omega$ (af $\acute{\epsilon}\delta\omega$) $\acute{\epsilon}\delta\omicron\mu\alpha\iota$ for $\acute{\epsilon}\delta\omicron\upsilon\mu\alpha\iota$ (378), og senere $\phi\acute{\alpha}\gamma\omicron\mu\alpha\iota$ (af Stf. $\phi\acute{\alpha}\gamma\omega$). Eignende ere hos Hom. Præsentia $\beta\acute{\epsilon}\omicron\mu\alpha\iota$ ell. $\beta\acute{\epsilon}\acute{\iota}\omicron\mu\alpha\iota$ og $\nu\acute{\epsilon}\omicron\mu\alpha\iota$ med Futur; betydning.

383. Mogle faa Futura have (ligesom aor. 2 s. 363) ingen brugelig Præsensform, og henføres derfor til et andet Verbum af samme Bemærkelse, saasom οἶσω (af ἔσθ. οἶω) til φέρω. ὄψομαι (af ὄπω, ὄπτω) til ὄράω. ἐλεύτομαι (af ἐλεύθω) til ἔρχομαι (363). πείσομαι (af πένθω 80) til πάσχω. δραμοῦμαι (af δράμω 380) til τρέχω (s. 363). ἐρέω, ἐρῶ (374) til εἶπον (363).

384. En Mængde active Verba paa ω have slet intet fut. act. men kun Futurets Medialform paa σομαι eller οῦμαι i Activofuturets Bemærkelse (lig Lat. perf. i audio, ausus sum, gaudeo, gavisus sum). Saadanne ere:

ἀκούω, ἀκούσομαι, hører.	λαγχάνω, λήξομαι, faaer ved Lod.
ἀπολαύω, -αύσομαι, nyder.	λαμβάνω, λήψομαι (377), tager.
βιόω, βιώσομαι, lever.	μανθάνω, μαθήσομαι (377), lærer.
γηράω og -άσκω, -άσομαι, ældes.	δαρδάνω, δαρδήσομαι, sover.
γιννώσκω (γνώω) γνώσομαι, kjender.	ὄμνυμι, ὄμῃμαι (374), sværger.
διδάσκω (377) δήξομαι, videt.	ὄράω, ὄψομαι (385), ser.
δεῖδω, δείσομαι, frygter.	οἰμώζω, οἰμώξομαι, hyler.
διδράσκω, δράσομαι, flygter.	παίζω, παίξομαι, leger.
θνήσκω, θανῃμαι (380), døer.	πάσχω, πείσομαι (383), lider.
θρώσκω og θορέω (metath. af θορ	πίπτω, πεσῃμαι (379), falder.
og θρο) θορῃμαι (374), springer.	πνίγω, -ίξομαι, kvæler.
θηρεύω, -εύσομαι, jager.	σκώπτω, -ώσομαι, stjerner.
θέω, νέω, πλέω, ῥέω, -εύσομαι 375.	τρέχω, θρέξομαι (79) og δραμῃμαι (385), løber.
ἰσβη, svømmer, seiler, flyder.	τρώγω, -ώξομαι, gnaver.
κάμνω, καμῃμαι, bliver træet.	φεύγω, Φεύξομαι, flyr.

Endeel andre have begge Futureformer, baade den active, og den mediale i activ eller neutral Bemærkelse. Ἐγ. ἀγνοέω, f. -ήσω og -ήσομαι. ligel. ἄδω, ἀμαρτάνω (377), ἀπαντάω, βαδίζω (f. m. βαδιοῦμαι 376), βοάω, γελᾶω, διώκω, θαυμάζω, θηράω, κλαίω (378, 379), πηδάω, ποθέω, σιγάω, τίκτω (377), χωρέω.

Anm. Ogsaa habes Fut. med. redupliceret, ligesom paulopostfut. (427), i κεκράζομαι af κράζω (378) og τεθνήξομαι (af θνήσκω), uidentivt dannede af Περσ. med Πρᾶξ. Bemærk. κέκραγα og τεθνήξα (504).

* 385. Fut. med. bruges vel undertiden passivisk; men da det som oftest faaer activ eller reflexiv Betydning (s. 384), er det passive Futurbegreb gjerne udtrykt ved Formerne paa *-θήσομαι* og *-ήσομαι*, (ligesom de passive Aorister ved Formerne paa *θην* og *ην*) hvorom s. nedensf. 418. Gr. *ἀκούω* hører, *ἀκούσομαι* skal høre, *ἀκουσθήσομαι* skal høres.

* 386. Aoristus 1 (primus) act. og med.

har samme Mærkebogstav og forudgaaende Forandringer som fut. 1, og kan derfor, naar dette endtes paa *σω* (*ξω*, *ψω*) og *σομαι* (*ξομαι*, *ψομαι*), d. e. i V. pura og muta (371), dannes deraf, blot ved efter Mærkebogstavet *σ* at forandre Endelsen i Act. til *α*, i Med. til *άμην*, samt foran Verbet antage det behørigte Augment (§. 27). Gr. af *λύω*: *λύσω* ἔλυσα, *λύσομαι* ἐλυσάμην. ἄγω, f. ἄξω, aor. ἤξα, ἤξάμην. τύπτω, τύψω (372), ἔτυψα, ἔτυπάμην. τιμάω, τιμήσω (373), ἐτίμησα. μιμνήσκω, μνήσω (377), ἔμνησα.

387. Anm. 1. Selv hvor fut. act. ikke bruges (384), haves dog ofte aor. 1 act., dannet af den Form, som hiint efter Reglen skulde have (351). Gr. *ἀκούω*, ἀκήσομαι, ἤκουσα. ὀμνυμι ὀμοῦμαι (374), ὤμοσα. — Hvor aor. 2 er brugelig, forekommer sjelden aor. 1 (360, 361). Derimod i V. pura er denne næsten ene brugt (360 b.)

388. Anm. 2. J B. paa *εύω*, eller de paa *έω* som udvides til *εύω* (373), bortfalder undertiden hos Homer (ventelig som i daglig Tale) Aoristmærket *σ* (jvf. 374). Gr. *σεύω* ἔσσευα. ἀλεύω og ἀλέομαι, ἀλευάμην og ἀλεάμην. χέω f. χεύσω, ἔχεα og ἔχευα. Ligeledes har *καίω* (af *κάω*) ἔκηα og ἔκεια hos Hom.

* 389. Men i V. liquida dannedes aor. 1, ligesom Futuret (380), af den korte Stamform uden Indstrib af noget *σ*, ved at føie Endelsen *α* i act. og *άμην* i med. til Stammen, men tillige forlænge dens Vocal

α til η, eller undertiden (paa dorisk Βίη) til ᾶ. Gr. ψάλλω
f. ψαλῶ, aor. ἔψηλα. σημαίνω, -ανῶ, ἐσήμηνα og
-μᾶνα, καθαίρω, -αρῶ, ἐκάθηρα (ogs. -ᾠρα). Rigtigst
uden ι subscr. fordi det kommer af Stamnos. α, ikke ασιαι.
ε til ει. Gr. στέλλω, f. στελῶ, a. 1 ἔστειλα. νέμω ἐνειμα.
μένω ἔμεινα. σπείρω (af Stf. σπέρω) ἔσπειρα.
ι, υ, til langt ι, υ. Gr. κρίνω, κρινῶ, ἐκρίνα. ἀμύνω
ἤμῶνα.

390. Anm. 1. Nogle paa λω og ρω have i det gamle Digters
sprog, ligesom Fut. (381) ogsaa Aor. 1 dannet ved σ. Gr. κέλλω,
ἔκελσα. κείρω, ἔκερσα. ἄρω ἤρσα.

391. Anm. 2. De V. liquida, som have aor. 2 act. og med.
have ikke gjerne aor. 1, uden i Pass. og omvendt de, som have aor.
1, som oftest ikke a. 2, uden i Pass. Gr. τέμνω, ἔταμον, ingen
a. 1, uden pass. ἐτμήθην. βάλλω, ἔβαλον, ἔβληθην. φαίνω, ἔφηνα,
ingen a. 2 uden p. ἐφάνην. σπείρω, ἔσπειρα, ἐσπάρην (360, c).

392. De ubrugelige Stamformer ἔπω og ἐνέγκω brug. Φέρω,
(363) danne deres aor. 1 allevegne blot ved Endelsen, uden σ (364):
εἶπα og ἤνεγκα, ion. ἤνεικα.

393. De tre Stff. ἔω, θέω, δόω, brug. ἴημι, τίθημι, δίδωμι,
have i Aor. 1 istedetfor σ Perfectmærket κ: ἤκα, ἔθηκα, ἔδωκα.

* 394. Da den passivformede Aor. 1 paa ἀμην næsten
altid *) har reflexiv eller activ Bemærkelse, og desaaarsag (lige-
som aor. 2 paa ὀμην, 370) henføres under Medium, saa har
Sproget til at udtrykke det egentlige Passivbegreb af Noristen
en egen Form for aor. 1 paa θην, ligesom for Aor. 2 paa
ην, hvorom nærmere nedensfor 418. Gr. παύω lader ophøre,
standset (transit.) a. 1 m. ἐπανσάμην ophørte, standsede
(intrans.) a. 1 p. ἐπαύθην ell. ἐπαύσθην blev standset.

*) Nogle faa Gange bruges hos Digterne a. 1 m. paa ἀμην
passivt.

* 395. Perfectum og Plusqpf. Activi

adskille sig kun i Indicativo, og det ved Endelserne (336). Men de have hver tvende Former, som fornemmelig adskilles ved Mærkebogstavet, der kun er særegent for perf. og plusp. 1 (306).

396. Anm. Sædvanlig er kun den ene af disse Former brugelig (506). Begge forekomme de fornemmelig kun i de V. som foruden dets transitive Betydning ogsaa kunne faae en intransitiv, for hvilken da perf. 2 er den almindeligste og det i Præsens Betydning (s. 304 og 305). Gr. *πέθω* overtaler, pf. 1 *πέπεικα* har overtalt, pf. 2 *πέποιδα* er overtalt α : stoler paa.

* 397. Den 1ste eller skarpere markerede Form, Perf. 1 og Plusqpf. 1, dannes af samme Præsensform, som Fut. 1 (371, 377), — i V. liqv. af Stamformen — ved at forandre Endelsen ω , i Perf. til α , i Plusq. til *ειν*, og foran samme indskyde Bogstavet κ , — foran hvilket da, som forved σ i Fut. Vocalen gjerne forlængedes (373), og Tungebogstaver bortfaldt (372) — men hvor Fut. havde ξ eller ψ (372), Præsensmærket altsaa var et Gane- eller Læbebogstav, blev dette adspiret til χ og ϕ , uden Indstud af κ . Det behørigte Augment tiltages foran Verbet (313-317, 323 330.) Gr.

V. pura:	<i>λύω</i> ,	fut. <i>λύσω</i> ,	pf. 1. <i>λέλυκα</i> ,	plqv. <i>ἐλελύκειν</i>
—	<i>τιμάω</i>	— <i>τιμήσω</i>	— <i>τετίμηκα</i>	— <i>έτετιμήκειν</i>
—	<i>άμαρτάνω</i>	— <i>-ρτήσω</i>	— <i>ήμάρτηκα</i>	— <i>ήμαρτήκειν</i>
V. liqv.	<i>ψάλλω</i>	— <i>ψαλώ</i>	— <i>έψαλκα</i>	— <i>έψάλκειν</i>
—	<i>φαίνω</i>	— <i>φανώ</i>	— <i>πέφαγκα</i>	— <i>έπεφάγκειν</i>
V. muta:	<i>πείθω</i>	— <i>πείσω</i>	— <i>πέπεικα</i>	— <i>έπεπείκειν</i>
—	<i>τύπτω</i>	— <i>τύψω</i>	— <i>τέτυφα</i>	— <i>έτετύφειν</i>
—	<i>πράσσω</i>	— <i>πράξω</i>	— <i>πέπραχα</i>	— <i>έπεπράχειν</i>

* 398. a) Nogle V. muta forandre i pf. 1 (ligesom i pf. 2, 404) Stammens ϵ til σ . Saaledes *κλέπτω κέκλοφα*, *τρέπω* og *τρέφω* begge *τέτροφα* (stjont og *τέτραφα*). *στρέφω έτροφα*. *πέμπω πέπομ-*

Φα. λέγω εἰλοχα (317) og φέρω af ἐνέγκω ell. ἐνέκω ἐν-ήνοχα. Sigel. α til ο i λαγχάνω (λάχω) λέλογχα, og ο indstiftet i ἄγω, ἦχα, ἄγ-ήοχα. ἐσθίω (af ἔδω) ἐδ-ήδοκα. — § Analogie hermed skrives Præsentiis ει med οι i pf. δέδοικα af δείδω.

* 399. b) § V. liquida af to Staveller paa λω og ρω bliver i pf. 1 Stammens ε til α (ligesom i aor. 2. 356). Gr. στέλλω ἔσταλλα. σπείρω (af σπέρω) ἔσπαρκα. — Men i βάλω samt V. παρ μω dannes pf. 1 af indvidede Stff. paa έω (liges. fut. contr. 380). Gr. βάλω (βαλ-έω) βέβ-ληκα (synkoperet 125). νέμω (νεμ-έω) νενέμηκα. τέμνω (τεμ-έω) τέτ-μηκα (125). Saaledes og μένω μεμένηκα, thi af de andre paa νω bliver foran Perfectendelsen κα Markteb. ν enten til γ (85) eller bortkastet. Gr. φαίνω (Stf. φάνω) πέφαγκα. κρίνω κέκρι-κα. Og ligesaa τείνω (af τάω) τέτακα. κτείνω (af κτάω) pf. p. ἔκταμαι.

400. c) § B. paa έω vakler i pf. 1 (ligesom i fut. 375) Bruugen imellem ε og η, saa at pf. undertiden endog har det ε forlangt til η, der i fut. og aor. 1 forblev fort. Gr. καλέω, καλέσω (καλώ, 374), ἐκάλεσα, pf. κέκ-ληκα (125). Og saa omvendt. Gr. δέω, δήσω, δέδεκα.

401. § det homeriske Sprog udfalder af pf. part. paa ηκώς undertiden κ. Gr. θνήσκω (Stf. θνάω) τεθνηκώς, τεθνηώς, ogf. ion. og att. τεθνεώς. κάμνω (κάμω 399) κεκμηώς. βαρέω, βεβαρηώς. (τλάω) τετληώς. (ligesom pf. 2 s. 407). — Men de 3 B. θνήσκω, βαίνω, ἴσημι (af θνάω, βάω, σάω) bruge i 3 plur. samt Particip gjerne pf. 2 paa ᾶσι (af ᾶσι) og ᾶς (407), og danne samme i Indic. dual. og plur. samt Inf. Opt. og Imperat. anaalogt med Præs. af B. paa ημι af ᾶω (see ἴσημι i 452). saasom :

Ind. τέθναμεν, βέβᾶμεν, ἔσᾶμεν o. s. v. 2 Persf. ἔσατε (ion. ἐσέατε). ligesom γέγαμεν (af γέγαα), μέγαμεν, μέγατον (af μέμαα) s. 407.

Inf. τεθνάναι, βεβάναι, ἐσάναι, hom. -άμεναι og -άμεν (542).

Opt. τεθναίην, ἐσταίην. — Imperat. τέθναθι, ἔσαθι.

Og saa Conj. ἐσῶ. samt (af βάω) hom. 3 pl. βεβῶσι.

Sigel. Plusq. Ind. 3 pl. τέθνασαν, βέβασαν, ἔσασαν, hom.

Saaledes og af pf. οἶδα (for εἶδα). Inf. εἰδέναι. Opt. εἰδείην

(efter τίθημι 452). Imperat. ἴσθι (for ἴσθι).

* 402. Den 2den eller blødere Form, Perf. 2 og Plusqpf. 2, har, ligesom de andre tempora secunda, intet særegent Mærkebogstav, men føler blot de samme Endelser α og $\epsilon\iota\nu$ umiddelbar til Stammen, og tiltager det behørigte Augment (§. 27). Ex. τύπτω (Stf. τύπ-ω), τέ-τυπ-α, έτε-τύπ-ειν. ὄζω (Stf. ὄδ-ω), ὄδ-ωδα (330). δαίδω, pf. 1. δέδοικα (398), pf. 2. (af δάω) δέδια.

Fremdeles maa bemærkes:

* 403. a) Stammen's Forde α (som beholdtes i aor. 2 s. 359) blev i pf. 2 forlænget til η eller langt $\bar{\alpha}$ (ligesom i aor. 1, s. 389). Ex. θάλλω, τεθῆλα og τεθᾶλα, τεθῆλειν. (θάπω) τέθηπα. λανθάνω (λάθω, λήθω) λελῆθα. γηθέω (γάθω) γέγηθα. πλήσσω (πλάγω)πέπληγα. κλάζω (κλάγω) κέκληγα. κράζω (κράγω) κέκρᾶγα. ἀνδάνω (ἄδω) ἔᾶδα. φαίνω (φάω) πέφρηγα, (pf. 1 πέφαγκα 399) χαίνω (χάω) κέχηγα.

* 404. b) Stammen's ϵ , og deraf forlængede $\epsilon\iota$, (der i aor. 2 og ofte blev α , 359) bliver i pf. 2 til $ο$ (jvf. 398). Ex. δέρκω (a. 2 ἔδρακον) δέδορκα. στέργω ἔστοργα. τέμνω (Stf. τέμω) τέτομα. τίκτω (τέκω) τέτοκα. τρέχω (af δρέμω 363) δέδρομα. ἔλπω, ἔολπα, ἐώλπειν (327). Sigel. σπείρω (σπέρω) ἔσπορα. φθείρω (φτέρω) ἔφθορα. κτείνω (κτένω) ἔκτορα. — Men er $\epsilon\iota$ forlænget af ι (der da og beholdtes i aor. 2) vedblev denne Lyd, men skreves $ο\iota$ (analog med nyδναυnte $ο$). Ex. λείπω (λίπω, a. 2 ἔλιπον) λελοίπα. πείθω (ἐπιθον) πέποιθα. (εἶδω) ἴδον, οἶδα, men inf. og part. igjen εἰδέναι og εἰδώς (med $\epsilon\iota$). Sigel. (εἶκω) ἔοικα, part. εἰκώς, ion. οἰκώς. Kun nogle faa med Redupl. have ι . Ex. ἐρείπω, ἐρήριπα. ἀλείφω ἤλοιφα, men redupl. ἀλήλιφα.

405. c) I Analogie med næstforegaaende faae nogle tofstavelser's Verba et ω enten istedetfor Stamvocalen eller indstødt, og naar de have Redupl. et $ο$ (350). Ex. ῥήγνυμι (ῥήγω) ἔρρωγα. (ἔρω) ἔρωγα (for εἶρα). ἀνδέω (ἄνρω) ἀν-ήνορα (s. ἤνω), ligesom ἀγήοχα 398.

406. d) Stammens *ευ* bliver gjerne uforandret. Gr. *φεύγω πέφευγα, κεύθω κέκευθα*. Men forkortet til *υ* i det redupl. *ελλήλυθα* af Stf. *ελεύθω*, brug. *έρχομαι* (350). — Eigesaa *ου* forkortet til *ο* i *ἀκήκοα* af *ἀκούω*.

407. c) § V. pura er perf. 2 (ligesom Aor. 2, s. 360) kun sjeldent, Gr. *ἀκήκοα* og *δέδια* (402), og forekommer hos Hom. for nemmelig i 3 plur. *πεφύασι, γεγάασι, μεμάασι, βεβάασι, έσᾶσι*, og Particip. *πεφυῶς, γεγαῶς, μεμαῶς, βεβᾶως*, contr. *βεβῶς, έσταῶς* contr. *έσταῶς* (af Stff. *φύω, γάω, μάω, βᾶω, τᾶω*) jvf. 401.

408. Gaare hyppigt er derimod pl. 2, (hos Homer endog det sædvanlige), i V. liquida og muta. Gr. *κράζω, κέκραγα. θάλλω τέθηλα*, oftest med passiv eller intransf. Betydning, især hvor der gaves et perf. 1 med activ ell. transf. Bemærkelse. s. 396 og 306.

409. Undertiden syncoperes (123) hos Digterne i 1ste plur. af Perf. og Plusq. Endelsens *α* og *ει*. Gr. *είοικαμεν έοιγ-μεν* (82), *ελληλύθαμεν* poet. *ελληλούθ-μεν* (128), *έπεποίθειμεν έπέπειθ-μεν*. Almindelig ogsaa af *οἶδα* hom. *ἴδ-μεν*, att. *ἴσ-μεν* (forstjell. fra *ἴδμεν*, forkortet af *ἴδμεναι* hom. s. Inf. *ειδέναι*, s. 401).

* 410. Perfectum og Plusqvpf. Passivi

have hver kun een Form, dannet af Perf. 1 og Plusq. 1 i Activ ved forandring af Endelserne *α* til *μαι*, *ειν* til *μην* foran hvilke bortkastes det act. Perfectmærke *κ*. Gr. *λύω: λέλυκα λέλυμαι, έλελύκειν έλελύμην. τιμάω τετίμηκα τετίμημαι. βάλλω βέβληκα βέβλημαι. σέλλω έσαλκα έσαλμαι*. men derimod forandres de adspirate Perfectmærker *φ* og *χ* (397) i 1ste Persf. foran *μ* til *μ* og *γ* (82), i 2den med *σ* til *ψ* og *ξ* (83), i 3die foran *τ* til tenues *π* og *κ* (75). Gr. *τριβω τέτριφα*, pf. p. *τέτριμ-μαι, τέτρι-ψαι, τέτριπ-ται. λέγω λελεχα* pf. p. *λελεγ-μαι, λελε-ξαι, λελεκ-ται*.

Om Sammenstød af Consonanten, som er Mærkebogstav i V. impura, med Endelserne *σθον, σθε, σθαι, νται* og *ντο* s. 90, 1 og 2, samt 346.

Tillige er at mærke:

* 411. a) Selv hvor intet perf. 1 act. var i Brug, dannes dog perf. pass. af den Form, hiint regelmæssig skulde have (351). Gr. λείπω har kun pf. 2 λέλοιπα, men pf. p. λέλειμμαι af det regelm. pf. 1 λέλειφα. σπείρω ἔσπορα ἔσπαρμαι (af ἔσπαρκα). — Ligeledes hvor pf. act. havde forandret ε til ο (398), beholdt pf. pass. ε. Gr. κλέπτω, κέκλοφα, κέκλεμμαι. Men de tre Verba τρέπω, τρέφω (s. Τρέφω 79) og ερέφω faae efter ρ Stemmens α (356): τέτραμμαι, τέθραμμαι (89), ἔτραμμαι.

* 412. b) I endeel V. pura (især med Diphthong eller som beholdt fort Vocal), samt i V. muta med Tungebogstav (δ, τ, θ, ζ) indtræder forved Perf. og Plusq. Endelsen i Pass. et σ, men som dog udelades forved et σ i Endelsen. Gr. 1. παίω πέπαισμαι, ἀκούω ἤκουσμαι, γιγνώσκω (γνόω) ἔγνωσμαι, og ligesl. παλαίω, πταίω, ψαύω, θραύω, κελεύω, λεύω, σείω, πρίω, χρίω, ὕω, βύω, ἐλκύω, ξύω. τελέω (s. ἔσω) τετέλεσμαι, σπᾶω ἔσπασμαι, κτίω og κτίζω ἔκτισμαι. 2. Πείθω πέπεισμαι, λήθω λέλησμαι, σκευάζω ἐσκεύασμαι, φράζω πέφρασμαι (proct. πέφρασμαι af φράδω). men i 2 Perf. ἔψαυ-σαι, πέπει-σαι, λέλησ-σαι o. s. v. og Inf. πεπεῖ-σθαι, τετελέ-σθαι o. s. v.

413. c) I D. παα νω bliver dette ν foran Endelsen i pf. og plusq. pass. enten ligeledes (412) til σ, Gr. φαίνω (Φάνω, Φάω) πέφατμαι, μαιίνω μεμιάσμαι, μολύνω -σμαι. — eller forandret til μ (85), eller reent bortkastet (399). Gr. αἰσχύνω ἤσχυμμαι. κρίνω κέκριμαι. — Dog i det hom. Sprog findes ν foran σ i 2den Perf. (tværtimod 88), Gr. πέφανσαι, hvilket ν i 3die Perf. Sing. et maa forverles med Pluralets ν. Gr. κερράαντο s. κέρραντο (af κραίνω, s. 128 b) sing.

414. d) Hovedstavelsens ευ forandres til Stemmens υ. Gr. Φεύγω pf. 2 πέφυγα (406), p. p. πέφυγμαι. πεύθομαι, πέπυσμαι (412). χέω, (af χεύω 375) κέχυμαι. πνέω, (af πνεύω) πεπνῦμαι. Ligeledes ει til ι i de reduplicerede ἐρήριμμαι, ἀλήλιμμαι (som i 404 Slutn.), og ion. μεμετιμένος s. μεθειμένος (af μεδίμημι).

415. e) Et ν bortfaldt i pf. pass. forved γμαι (82). Gr. ἐλέγχω ἐλ-ήλε-γμαι. — Ligeledes bortfaldt et μ hvor det vilde

komme tro Gange. Gr. κάμπτω κέκαμ-μαι (egentl. κέκαμμ-μαι
s. κέκαμφμαι, 82).

416. Perf. pass. har i Inf. og Particip. sædvanlig
Endelsens næstsidste Stavelse betonet (344). Gr. τετίφθαι,
πεπαιδεῡσθαι (61, b), τετυμμένος. Men Undtagelse herfra
gjøre de homeriske Inf. ἀκάχισθαι, ἀλάλισθαι, og Partt. ἀκα-
χήμενος, ἀλαλήμενος, ἐσσύμενος, δέγμενος (319) og ἄσμενος (af
ἡδομαι), der, da de bruges som Præsentia, ogsaa accentueres
som disse.

417. I Bemærkelsen ere perf. og plusq. pass. ogsaa
undertiden media (292). Gr. διαπέπραγμαi jeg har faaet
udvirket for mig. ἐξεπεποίητο han havde ladet sig
gjøre. — Og af Deponentia kan den være baade activiss
og passiviss. Gr. ἐργάζομαι, gjør et Arbejde, virker,
arbejder, pf. pass. εἴργασμαι baade har udarbejdet og er
udarbejdet (Xen. mem. Socr. II, 6, 6, og III, 10, 9).

Futura og Aoristi passivi.

* 418. Da de passivformede Futura paa σομαι og
οῦμαι, og Aoristi, 1. paa σάουην eller άμην, 2. paa όμην,
som oftest faae Medlems (o: reflexiv eller activ) Bemærkelse,
har Sproget til at udtrykke det reent passive Begreb,
meest brugt tvende andre Futur: og Aoristformer, hvis
Endelser ere

i Fut. 1. θήσομαι, og i Aor. 1. θην (med Augm.)

i Fut. 2. ήσομαι, og i Aor. 2. ην (med Augm.)

De dannes bekvemmest: den 1ste Form ligesom perf. pass.
eller af samme (410) ved at forandre dets Endelse μαι til θην
og θήσομαι, og, hvis der da tæt foran θ kom et stumt Bog-
stav, adspirere samme (efter 75) samt i Fut. bortkaste Augmentet,
i Aor. Perfectreduplicationen. Gr. λύω, λέλυμαι, ἐλύθην og
λυθήσομαι. τιμάω, τετίμημαι, ἐτιμήθην og τιμηθήσομαι.

βάλλω, βέβλημαι, ἐβλήθην og βληθήσομαι. λέγω, λέλεγμαι, ἐλέχθην og λεχθήσομαι. den 2den Form dannes af Aor. 2 act. eller af samme Stamform, hvoraf denne skulde dannes, ved blot at forandre Endelsen til det ovennævnte ην og ἴσομαι, og bortkaste eller forandre Augmentet. Gr. σπείρω (af σπέρω) ἐσπάρην (339), σπαρήσομαι. φαίνω (Φάνω) ἐφάνην, φανήσομαι. πλήσω (πλάγω, πλήγω) ἐπλήγην og ἐπλάγην, πλαγήσομαι. κρύπτω (κρύβω) ἐκρύβην.

* 419. Grundten er det altsaa beggeseds kun eet Tempus, alene med den Forskiel, at (ligesom i pf. act.) den 1ste Form ved det indskudte θ er fyldigere og skarpere, den 2den uden samme Fortere og blødere. Som oftest er ogsaa kun den ene af dem, eftersom Velklngen har medført, i Brug (306). Gr. στρέφω, hom. ἐστρέφθην, ion. og dor. ἐστράφθην, men att. meest ἐστράφην. Ogsaa forekommer den 2den Form næsten aldrig i V. pura (undt. af καίω hom. ἐκάην, siden ἐκαύθην), eller i de V. muta, som have Tungebogstav til Mærke.

* 420. Endelserne for de øvrige Personer og Modi ere i disse Futt. som i Fut. Med. og i Moristerne de, som ere anførte ovenf. 350. — Deres Oprindelse have de sandsynligens af Verbum ἔω, εἰμί, er (459), hvis Fut. ἔσομαι (forlænget til ἴσομαι) og Impf. ἦν hængtes til Verbet's Stamme (i den 1ste Form med indskudt θ) og saaledes gave de pass. Bemærkelses. Gr. τυπ- ell. τυφθ-ἴσομαι skal være slaaet, ἐτύπ-ην ell. ἐτύφθ-ην var ell. blev slaaet.

421. Anm. ligesom de andre Passivformer kan og Moristos paa θην og ην undertiden have den mediale (reflexive eller deponente) Bemærkelse. Gr. αἰσχύνομαι skammer mig, ἠσχύνθην skammede mig. δέομαι mangler, ἐδεήθην manglede. πορεύω lader reise, -ομαι reiser, ἐπορεύθην reiste, vandrede. φαίνω lader fremstinne, ἐφάνην fremstinnede, lod mig tilsyne. ἀπαλλάσσω fjerner, ἀηλλάγην fjernede mig, vceg bort. κρύπτω, ἐκρύβην skjulte mig. Men af V. deponentia har fut. 1 og aor. 1 pass. (ligesom perf. s. 417) ofte passivist Betydning. Gr. δέχομαι modtager, ἐδέχθην blev modtaget, δεχθήσομαι vil blive modtaget.

Jøvrigt maa bemærkes:

* 422. Foran 1ste Formis θ findes σ indstødt, ei blot hvor det haves i perf. pass. (412), Gr. ἀκούω ἤκουσμαι, ἤκουσθην. τελέω, τελεσθήσομαι. σκευάζω, ἐσκευάσθην. men endog undertiden, hvor det ei var der. Gr. παύω, πέπαυμαι, παυσθήσομαι, ἐπαύθην og (att.) ἐπαύσθην. μιμνήσκω (μνάω) μέμνημαι, μνησθήσομαι, ἐμνήσθην.

423. ζ τρέπω, τρέφω, στρέφω, hvor pf. pass. havde α (411), fik den 1ste Aor. paa θ en sædvanlig ϵ tilbage. Gr. de to første ω . ἐτρέφθην, (stjont dog hyppigere aor. 2 ἐτρέφην og ἐτρέφην), det sidste ἐστρέφθην. Dog ion. og dor. ogsaa alle tre med α .

424. ζ nogle ω . paa $\epsilon\omega$ kommer det i perf. act. og pass. ligesom i fut. act. (575, 400) til η forlængede ϵ foran θ igjen tilbage. Gr. αἰνέω, ἤνημαι, ἤνέθην. εὐρίσκω, εὐρήσω, εὔρημαι, εὔρέθην. αἰρέω, ἤρημαι, ἤρέθην.

425. Den 2den Form paa $\eta\eta$ og ἦσομαι findes ofte endog hvor aor. 2 act. ei var brugelig (560), baade i de simple ω . hvor aor. 2 act. ei kunde bltve forskjellig fra impf., og i adskillige udsvidede Verba. Gr. a) λέγω, impf. ἔλεγον, a. 2 pass. ἐλέγην. γράφω ἐγράφη. τρίβω ἐτρίβην. b) φαίνω, ἐφαίνην. στέλλω, ἐστάλην. — Omvendt findes ofte ingen aor. 2 pass. stjont den cristerer i Activ (559). Gr. εὐρίσκω, εὔρον, ikke i Pass. εὔρην men aor. 1 p. εὔρέθην. λαμβάνω, ἔλαβον, men pass. kun ἐλήφθην.

426. Num. Nogle paa $\pi\omega$ have ϕ for π . Gr. θάπτω ἐτάφην (79), ῥίπτω ἐρῥίφην, (udentvivel blot blødere for $\phi\theta$). Uigel. ἐτρέφην 423.

* 427. Paulo post futurum Passivi

forekommer kun i V. pura og muta, som begynde med en Consonant, og dannes nemmest ved blot at heste det dobbelte Syllabaugment (Perfectreduplicationen, 313) foran fut. 1 med. paa σομαι. Gr. λύω, λύσομαι, λελύσομαι. τύπτω, τύψομαι, τετύψομαι.

* 428. Egentlig er det vel et Futurum af perf. pass. (af hots 2den Person det og kan dannes, ved at forandre Endelsen *σαι* til *ομαι*). Ex. *λείπω* efterlader, *λείμμαι* er efterladt (2 Pers. *λείψαι*), *λελείφομαι* vil være efterladt, relictus ero. Og derfor bruges det især som Futur for de Verba, hvis perf. pass. har Præsensbetydning (s. 304). — Dog for paulo p. fut. ansees ikke det ligedannede fut. med. med ionisk Reduplication (522), som endog forekommer i Activ. Ex. af *ἔνισκω* *τεθνήσκω* og *τεθνήσκομαι*. *κράζω* *κεκραζομαι* (s. 584 Anm.) *χαίρω* (V. liqv.) hos Hom. *κεχαρήσομαι* og inf. a. *κεχαρησέμεν* (s. -σειν).

* 429. Oversigt af Temporum Dannelse i Indic.

	Activum.	Medium.	Passivum.
Præs. End.	<i>ω</i>		<i>ομαι</i> af act.
Impf. —	<i>ον</i> af Præs.		<i>όμεν</i> af Præs.
Aor. 2 —	<i>ον</i> t. Stam.	<i>όμεν</i> til Stammen.	<i>ην</i> til Stammen.
Fut. 1 —	<i>σω</i> af Præs.	<i>σομαι</i> af Præs.	<i>θήσομαι</i> af Perf.
Fut. 2 —	(έω, c. <i>ω</i> t. St. <i>έομαι</i> , c. <i>οῦμαι</i> .)		<i>ήσομαι</i> af Stf.
Aor. 1 —	<i>σα</i> af Fut. 1.	<i>σάμεν</i> af Fut. 1.	} <i>θην</i> af Perf.
i V. liqv.	<i>α</i> til St.	<i>άμεν</i> til St.	
Perf. 1.	<i>κα</i> (<i>χα, φα</i>).		<i>μαι</i> af activ.
Perf. 2.	<i>α</i> til Stammen.		
Plusqpf. 1.	<i>κειν</i> (<i>χειν, φειν</i>).		<i>μεν</i> af activ.
Plusqpf. 2.	<i>ειν</i> til Stammen.		

Med disse Endelser dannes altsaa

Af Præsens de andre Hovedtempora Futur. og Perf. act.

Af disse 3 igjen de histor. Temp. Impf. Aor. 1. Plusq.

Alle tempora secunda og Aor. 1 i V. liqv. af Stamformen.

Af de active Temp. de samme i Med. og Pass. undt. Fut. 1 og Aor. 1 pass. af pf. pass. (418).

§. 30. Fuldstændige Conjugationsparadigmer.

- I. af Verba pura. (p. 117)   III. af Verba muta. (p. 123)
 II. af Verba contracta. (p. 119)   IV. af Verba liqvida. (p. 126)
    V. af Verba paa *μι*. (p. 132)

Anm. Hvor Accentuationen ei har kunnet angives fordi den ei faldt paa Endelsen, naar blot denne var anført, der vil dens Plads dog let kjendes af Reglerne 53, 56 og 61.

		Indicativus 336.			Conjunctivus 338.			Optativus 340.			Imperativ. 341.		Infinit. 342.	Participium 343.	
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	2.	3.			
Prææs.	Ζ.	λύ-ω	λύ-εις	λύ-ει	λύ-ω	λύ-ῃς	λύ-ῃ	λύ-οιμι	λύ-οις	λύ-οι	λύ-ε	λυ-έτω	λύ-ειν	nom. m. λύ-ων,	gen. οντος
	D.	λύ-ομεν	λύ-ετον	λύ-ετον	λύ-ομεν	λύ-ῆτον	λύ-ῆτον	λύ-οιμεν	λύ-οιτον	λυ-οίτην	λύ-ετον	λυ-έτων	hom. λυ-έμεναι	f. λύ-ουσα,	ούσης
	P.	λύ-ομεν	λύ-ετε	λύ-ουσι	λύ-ομεν	λύ-ητε	λύ-ωσι	λύ-οιμεν	λύ-οιτε	λύ-οιεν	λύ-ετε	λυ-έτωσαν	og λυ-έμεν.	n. λύ-ον,	οντος
Imperf.		ἔ-λυ-ον	ἔλυ-ες	ἔλυ-ε											
		ἔλύ-ομεν	ἔλύ-ετον	ἔλυ-έτην											
		ἔλύ-ομεν	ἔλύ-ετε	ἔλυ-ον											
Futurum.		λύ-σω	λύ-σεις	λύ-σει	λύ-σω	λύ-σῃς	λύ-σῃ	λύ-σοιμι	σοις	σοι			λύ-σειν,	λύ-σων	σοντος
		λύ-σομεν	λύ-σετον	λύ-σετον	o. s. v. som aor. 1. *)			λύ-σοιμεν	σοιτον	σοίτην			hom. λυσέμεναι	λύ-σασα	σάσης
		λύ-σομεν	λύ-σετε	λύ-σουσι				λύ-σοιμεν	σοιτε	σοιεν			og λυσέμεν.	λύ-σον	σοντος.
Aorist. 1.		ἔ-λυ-σα	σας	σε	λύ-σω	σῃς	σῃ	λύ-σαιμι	σαις	σαῖ**)	λύ-σον	σάτω		λύ-σās	σαντος
		ἔλύ-σαμεν	ἴσατον	σάτην	λύ-σωμεν	σητον	σητον	λύ-σαιμεν	σαιτον	σαίτην	λύ-σατον	σάτων	λυ-σαῖ**)	λύ-σασα	σάσης
		ἔλύ-σαμεν	ἴσατε	σαν (61, b)	λύ-σωμεν	σητε	σωσι	λύ-σαιμεν	σαιτε	σαιεν	λύ-σατε	σάτωσαν		λύ-σαν	σαντος.
	Aor. 2 mangler (360)						ell. (af aor. λύσεια) 2. -σειας,								
Perfect. 1. Plusqpf. 1.		λέ-λυ-κα	κας	κε	λε-λύ-κω	κῆς	κῆ	λε-λύ-κοιμι	κοις	κοι	λέ-λυ-κε	κέτω			
		λελύ-καμεν	κατον	κατον	λελύ-καμεν	κητον	κητον	λελύ-κοιμεν	κοιτον	κοίτην	λελύ-κετον	κέτων	λελυ-κέναι	λελυ-κός	κότος
		λελύ-καμεν	κατε	κάσι	λελύ-καμεν	κητε	κωσι	λελύ-κοιμεν	κοιτε	κοιεν	λελύ-κετε	κέτωσαν	ο	λελυκνῖα	κνῖας
	ἔλε-λύ-κειν	κεις	κει	men høistjældent.			men høistjældent.					yderst sjældent.		λελυκός	κότος.
	κειμεν	κειτον	κείτην	Dgsaa omstreven:			Dgsaa omstreven:								
	κειμεν	κειτε	κείσαν	λελυκός ᾧ, ῆς, ῆ ὁ. s. v.			λελυκός εἶην, εἶῆς ὁ. s. v.								
	Perfect. 2 og Plusqpf. 2 (λελυ-α og ἐλέλυ-ειν ὁ. s. v.) kun sjældne. Ex. see 407.						mangler.						(λελυ-έναι)		(λελυ-ώς).

*) Num. 1. Efter andres Mening gives der intet Futur. i Conjunctivo, da dette ikke kunde blive forskjelligt fra Aor. 1 og Aoristen ogsaa kan have Futurbemærkelse. Men da Liigheden opstaaer deraf, at Mærkebogstav og Endelse ere eens i begge, og ei alene Tempus'et ofte har reen Futurbetydning, men ogsaa forekommer i Opt. saa synes der at være Grund nok til ogsaa at antage det i Conj.

**) Num. 2. De 3 Tempora, som endes paa σαι, distingeres, hvor Ordet bestaaer af tre Stavelser, ved Accenten. Ex. παιδεύσαι (3 Aor. i opt.), παιδεύσει (Aor. 1. inf. n.), παιδεύσαι (Aor. 1 imp. m.) ligesaa ποιῆσαι, ποιῆσαι, ποιῆσαι. s. 61, a, b.

I. Verba pura uden Contraction.

PASSIVUM og MEDIUM.

	Indicativus 344.	Conjunctivus.	Optativus.	Imperativus.	Infinitiv.	Particip.
	λύ-ομαι η (εαι 343) εται λυ-όμεθον εσθον εσθον λυ-όμεθα εσθε ονται	λύ-ομαι η (ηαι) ηται λυ-όμεθον ησθον ησθον λυ-όμεθα ησθε ονται	λυ-οίμην οιο οιοτο λυ-οίμεθον οισθον οίσθην λυ-οίμεθα οισθε οιντο	λύ-ου λυ-έσθω (af ion. λυεο 345) λύεσθον λυέσθων λύεσθε λυέσθωσαν eller λυέσθων	λύ-εσθαι	m. λυ-όμενος f. λυ-ομένη n. λυ-όμενον ester 2 og 1ste Declinat.
	ἐλυ-όμην ου (εο, 343) ετο όμεθον εσθον έσθην όμεθα εσθε οντο					
	λύ-σομαι ση (σεαι 343) εται σόμεθον σεσθον σεσθον σόμεθα σεσθε σονται	λύ-σομαι ση (σηαι) σηται som Aor. 1 med.	λυ-σοίμην σοιο σοιοτο σοίμεθον σοισθον σοίσθην σοίμεθα σοισθε σουντο	mangler.	λύ-σεσθαι	λυ-σόμενος λυ-σομένη λυ-σόμενον
	ἐλυ-σάμην 'σω (σαο 343) σατο σάμεθον σασθον σάσθην σάμεθα σασθε σαντο	λύ-σομαι ση (σηαι) σηται σόμεθον σησθον σησθον σόμεθα σησθε σωνται	λυ-σαίμην σαιο σαιτο σαιμεθον σαισθον σαισθην σαιμεθα σαισθε σαιντο	λυ-σάι σάσθω λύ-σασθον σάσθων λύσασθε σάσθωσαν eller σάσθων	λύ-σασθαι	λυ-σάμενος λυ-σαμένη λυ-σάμενον
	λυ-θήσομαι θήση (343) θήσεται θησόμεθον θήσεσθον θήσεσθον θησόμεθα θήσεσθε θήσονται	mangler, eller dog heifstjældent.	λυ-θησοίμην θήσοιο θήσοιοτο θησοίμεθον θήσοισθον θησοίσθην θησοίμεθα θήσοισθε θήσουντο	mangler.	λυθήσεσθαι	λυ-θησόμενος λυ-θησομένη λυ-θησόμενον
	ἐλύ-θην (350) θης θη ἐλύ-θημεν θητον θήτην ἐλύ-θημεν θητε θησαν	λυ-θῶ (αφάω) θῆς θῆ λυ-θῶμεν θῆτον θῆτον λυ-θῶμεν θῆτε θῶσι	λυ-θείμην θείης θείη λυ-θείμεν θείητον θείτην λυ-θείμεν θείητε θείεν ell. θείμεν θείτε (350).	λύ-θητι (81) θήτω λύ-θητον θήτων λύ-θητε θήτωσαν	λυ-θήναι hom. θήμεναι	λυ-θείς (207) λυ-θείσα (88) λυ-θέν (89)
	Fut. 2 og Aor. 2 mangle					
	λέ-λυ-μαι λέλυ-σαι (343) λελυ-ται λελύ-μεθον λελυ-σθον λελυ-σθον λελύ-μεθα λελυ-σθε λελυ-νται	λελύ-ομαι η ηται όμεθον ησθον ησθον όμεθα ησθε ονται kun saare sjældent. Dgsaa periphrastisk λελυμένος ᾧ ᾗς ἢ v. f. v.	λελύ-μην λελυο λελυτο λελύ-μεθον σθον σθην λελύ-μεθα σθε ντο contr. f. λελυίμην λελυίτο λελυίτο o. f. v. (349).	λέλυ-σο (343) 'σθω λέλυ-σθον 'σθων λέλυ-σθε 'σθωσαν	λελύ-σθαι paroxyt. eller paa lang Vox cal Circumst. Gr. πεπαιδευ- σθαι 416.	λελυ-μένος λελυ-μένη λελυ-μένον paroxyt. 416.
	ἐλελύ-μην ἐλέλυ-σο ἐλέλυ-το ἐλελύ-μεθον ἐλέλυ-σθον ἐλελύ-σθην ἐλελύ-μεθα ἐλέλυ-σθε ἐλέλυ-ντο					
	λελύ-σομαι o. f. v. som fut. med.	mangler.	λελυσοίμην o. f. v. som fut. med.	mangler.	λελύσεσθαι	λελυσόμενος

431. II. Som Paradigmatet *λύω* conjugeres og Verba contracta eller circumflexa (311, 2) paa *άω, έω, όω*, dog med den Egenhed, at deres Mærkevocal *α, ε, ο* i Præsens og Imperfect overalt contraheres med Endelsens paafølgende Vocal (110); thi i de øvrige Tempora kommer der altid *σ* eller *κ* imellem dem. Kun den contraherede Form *ε* i den attiske og almindelige Græsk den brugelige; den aabne forekommer meest kun i den ældre og ioniske Dialekt, skjønt dog ofte kun i Skrift, men mundtlig contraheret (119), ofte og med skreven Contraction. Om Mærkevocalens Forlængelse i de øvrige Tempora s. 373, 386, 397. Cyr.

I. paa *άω*
(Tab. 111).

II. paa *έω*
(Tab. 113).

III. paa *όω*
(Tab. 114).

ACTIVUM.

Indicativus. a) Præsens.

Sing.	τιμά-ω, c. τιμῶ.	Φιλέ-ω, c. Φιλῶ.	δηλό-ω, c. δηλῶ.
	τιμάεις, τιμᾶς.	Φιλέεις, Φιλεῖς.	δηλόεις, δηλοῖς.
	τιμάει, τιμᾶ.	Φιλέει, Φιλεῖ.	δηλόει, δηλοῖ.
Dual.	τιμάομεν, μῶμεν.	Φιλέομεν, λῶμεν.	δηλόομεν, λῶμεν.
	τιμάετον, μᾶτον.	Φιλέετον, λείτον.	δηλόετον, λῶτον.
	τιμάετον, μᾶτον.	Φιλέετον, λείτον.	δηλόετον, λῶτον.
Plur.	τιμάομεν, μῶμεν.	Φιλέομεν, λῆμεν.	δηλόομεν, λῶμεν.
	τιμάετε, μᾶτε.	Φιλέετε, λείτε.	δηλόετε, λῶτε.
	τιμάουσι, μῶσι.	Φιλέουσι, λουῖσι.	δηλόουσι, λῶσι.

b) Imperfectum.

Sing.	έτιμαον, c. έτιμων.	έφιλεον, c. έφιλουν.	έδηλοον, c. έδηλυν.
	έτιμαες, έτιμας.	έφιλεες, έφιλεις.	έδηλοες, έδηλως.
	έτιμαε, έτιμα.	έφιλεε, έφιλει.	έδηλοε, έδηλυν.
Dual.	έτιμάομεν, μῶμεν.	έφιλέομεν, λῶμεν.	έδηλόομεν, λῶμεν.
	έτιμάετον, μᾶτον.	έφιλέετον, λείτον.	έδηλόετον, λῶτον.
	έτιμαέτην, μᾶτην.	έφιλεέτην, λείτην.	έδηλοέτην, λῶτην.
Plur.	έτιμάομεν, μῶμεν.	έφιλέομεν, λῶμεν.	έδηλόομεν, λῶμεν.
	έτιμάετε, μᾶτε.	έφιλέετε, λείτε.	έδηλόετε, λῶτε.
	έτιμαον, μων.	έφιλεον, λουν.	έδηλοον, λουν.

Fut.	τιμήσω.	Φιλήσω,	δηλώσω (373).
Aor. 1.	ἐτίμησα.	ἐΦίλησα.	ἐδήλωσα (386).
Perf.	τετίμηκα.	πεΦίληκα.	δεδήλωκα (397).
Plusq.	ἐτετιμήκειν.	ἐπεΦιλήκειν.	ἐδεδηλώκειν (397).

Conjunctivus.   *Præsens.*

Sing.	τιμάω,	τιμῶ.	Φιλέω,	Φιλῶ.	δηλώω,	δηλῶ.
	τιμάης,	τιμᾶς.	Φιλέης,	Φιλῆς.	δηλόης,	δηλοῖς.
	τιμάη,	τιμᾶ.	Φιλέη,	Φιλῆ.	δηλόη,	δηλοῖ.
Dual.	τιμάωμεν,	μῶμεν.	Φιλέωμεν,	λῶμεν.	δηλώωμεν,	λῶμεν.
	τιμάητον,	μᾶτον.	Φιλέητον,	λῆτον.	δηλόητον,	λῶτον.
	τιμάητον,	μᾶτον.	Φιλέητον,	λῆτον.	δηλόητον,	λῶτον.
Plur.	τιμάωμεν,	μῶμεν.	Φιλέωμεν,	λῶμεν.	δηλώωμεν,	λῶμεν.
	τιμάητε,	μᾶτε.	Φιλέητε,	λῆτε.	δηλόητε,	λῶτε.
	τιμάωσι,	μῶσι.	Φιλέωσι.	λῶσι.	δηλώωσι,	λῶσι.

Optativus, Præs. og Imperfect.

Sing.	τιμάοιμι,	μῶμι.	Φιλέοιμι,	λοῖμι.	δηλόοιμι,	λοῖμι.
	τιμάοις,	μῶς.	Φιλέοις,	λοῖς.	δηλόοις,	λοῖς.
	τιμάοι,	μῶ.	Φιλέοι,	λοῖ.	δηλόοι,	λοῖ.
Dual.	τιμάοιμεν,	μῶμεν.	Φιλέοιμεν,	λοῖμεν.	δηλόοιμεν,	λοῖμεν.
	τιμάοιτον,	μῶτον.	Φιλέοιτον,	λοῖτον.	δηλόοιτον,	λοῖτον.
	τιμαοίτην,	μῶτην.	Φιλοοίτην,	λοίτην.	δηλοοίτην,	λοίτην.
Plur.	τιμάοιμεν,	μῶμεν.	Φιλέοιμεν,	λοῖμεν.	δηλόοιμεν,	λοῖμεν.
	τιμάοιτε,	μῶτε.	Φιλέοιτε,	λοῖτε.	δηλόοιτε,	λοῖτε.
	τιμάοιεν,	μῶεν.	Φιλέοιεν,	λοῖεν.	δηλόοιεν,	λοῖεν.

Næsten mere brugelig, især i det Attiske, er Formen (340):

Sing.	τιμαοῖην,	μῶην.	Φιλοοῖην,	λοῖην.	δηλοοῖην,	λοῖην.
	τιμαοῖης,	μῶης.	Φιλοοῖης,	λοῖης.	δηλοοῖης,	λοῖης.
	τιμαοῖη,	μῶη.	Φιλοοῖη,	λοῖη.	δηλοοῖη,	λοῖη.
Dual.	contr. τιμῶημεν.		contr. Φιλοοῖημεν.		contr. δηλοοῖημεν.	
	— τιμῶητον.		— Φιλοοῖητον.		— δηλοοῖητον.	
	— τιμῶητην.		— Φιλοοῖητην.		— δηλοοῖητην.	
Plur.	— τιμῶημεν.		— Φιλοοῖημεν.		— δηλοοῖημεν.	
	— τιμῶητε.		— Φιλοοῖητε.		— δηλοοῖητε.	
	— τιμῶηεν.		— Φιλοοῖηεν.		— δηλοοῖηεν.	

3 plur. som efter Analogien skulde endes paa οῖησαν, har dog kun, ligesom i første Form, Endelsen οῖεν.

Imperativus. Præsens.

S.	τιμαε,	τιμα.	φιλεε,	φιλει.	δηλοε,	δηλου.
	τιμαετω,	ματω.	φιλεετω,	λειτω.	δηλοετω,	λουτω.
D.	τιμαετον,	ματον.	φιλεετον,	λειτον.	δηλοετον,	λυτον.
	τιμαετων,	ματων.	φιλεετων,	λειτων.	δηλοετων,	λυτων.
Pl.	τιμαεετε,	ματε.	φιλεεετε,	λειτε.	δηλοεετε,	λυτε.
	-αετωσαν,	ατωσαν,	-εετωσαν,	ειτωσαν.	-οετωσαν,	ετωσαν,
	επ. αοντων,	ωντων.	επ. εοντων,	υντων.	επ. οοντων,	υντων.

Infinitivus. Præsens.

τιμαειν, τιμαν. φιλειν, φιλειν. δηλοειν, δηλουν.

Contractionen er af det gl. εν (ikke af ειν), hvilket sees af ουν, der af οειν vilde blive ουν (112, 115). Tilsvarende er ειν contr. af εεν (113).

Participium. Præsens og Imperf.

m.	τιμαων,	τιμων.	φιλεων,	φιλων.	δηλων,	δηλων.
f.	τιμαουσα,	μουσα.	φιλεουσα,	λυουσα.	δηλουουσα,	λυουσα.
n.	τιμαον (36),	μων.	φιλεον,	λουν.	δηλον,	λουν.
gen.	αοντος,	ωντος.	εοντος,	υντος.	οοντος,	υντος.

PASSIVUM.

Indicativus. a) Præsens.

Sing.	τιμαομαι,	μουμαι.	φιλεομαι,	λυμαι.	δηλοομαι,	λυμαι.
	τιμαη,	μα.	φιλεη,	λη.	δηλοη,	λου.
Dual.	τιμαεσθαι,	μαται.	φιλεεσθαι,	λειται.	δηλοεσθαι,	λυται.
	τιμαομεθον,	μουμεθ-	φιλεομεθον,	λυμεθ-	δηλοομεθον,	λυμεθ-
Plur.	τιμαεσθον,	μασθον.	φιλεεσθον,	λεισθον.	δηλοεσθον,	λυσθον.
	τιμαομεθα,	μουμεθα.	φιλεομεθα,	λυμεθα.	δηλοομεθα,	λυμεθα.
	τιμαεσθε,	μασθε.	φιλεεσθε,	λεισθε.	δηλοεσθε,	λυσθε.
	τιμαονται	μωνται.	φιλεονται,	λυνται.	δηλοονται,	λυνται.

b) Imperfectum.

Sing.	ετιμαομην	μουμην.	εφιλεομην,	λυμην.	εδηλοομην,	λυμην.
	ετιμαου,	μου.	εφιλεου,	λου.	εδηλοου,	λου.
Dual.	ετιμαετο,	μουτο.	εφιλεετο,	λειτο.	εδηλοετο,	λυτο.
	ετιμαομεθον.	ε.	εφιλουμεθον.	ε.	εδηλουμεθον.	ε.
	- ετιμασθον.	-	εφιλεισθον.	-	εδηλουσθον.	-
	- ετιμασθην.	-	εφιλεισθην.	-	εδηλουσθην.	-

ῥήματι	{ εἶναι. ἐτιμῶμεθα. εἶναι. ἐφιλούμεθα εἶναι. ἐδηλούμεθα
	{ - ἐτιμᾶσθε. - ἐφιλέσθε - ἐδηλοῦσθε
	{ - ἐτιμῶντο. - ἐφιλοῦντο - ἐδηλοῦντο

Fut. m.	τιμήσομαι.	Φιλήσομαι.	δηλώσομαι.
Λ. 1 m.	ἐτιμησάμην.	ἐφιλησάμην.	ἐδηλωσάμην.
F. 1 p.	τιμηθήσομαι.	Φιληθήσομαι.	δηλωθήσομαι.
Λ. 1 p.	ἐτιμήθην.	ἐφιλήθην.	ἐδηλώθην.
Perf.	τετίμημαι.	πεφίλημαι.	δεδήλωμαι.
Plqp.	ἐτετιμήμην.	ἐπεφιλήμην.	ἐδεδηλώμην.

Conjunctivus.   *Præsens.*

τιμάωμαι, μῶμαι.	Φιλέωμαι, λῶμαι.	δηλώωμαι, λῶμαι.
τιμάῃ, μᾶ.	Φιλέῃ, λῆ.	δηλόῃ, λοῖ.
τιμάηται, μᾶται.	Φιλέηται, λῆται.	δηλόηται, λῶται.
ο. ἰ. ἴτ.	ο. ἰ. ἴτ.	ο. ἰ. ἴτ.

Optativus.   *Præs. og Imperf.*

τιμαοίμην, μῶμην.	Φιλεοίμην, λοίμην.	δηλοοίμην, λοίμην.
τιμαόιοι, μῶο.	Φιλέοιοι, λοῖοι.	δηλόοιοι, λοῖοι.
τιμαόιτο, μῶτο.	Φιλέοιτο, λοῖτο.	δηλόοιτο, λοῖτο.
ο. ἰ. ἴτ.	ο. ἰ. ἴτ.	ο. ἰ. ἴτ.

Imperativus.   *Præsens.*

τιμάου, μῶ.	Φιλέου, λουῖ.	δηλόου, λουῖ.
τιμάεθω, μᾶθω.	Φιλέεθω, λείθω.	δηλόεθω, λύθω.
ο. ἰ. ἴτ.	ο. ἰ. ἴτ.	ο. ἰ. ἴτ.

Infinitivus.   *Præsens.*

τιμάεσθαι, μᾶσθαι.	Φιλέεσθαι, λείσθαι.	δηλόεσθαι, λύσθαι.
--------------------	---------------------	--------------------

Participium.   *Præsens og Impf.*

τιμαόμενος, μῶμενος.	Φιλέόμενος, λόμενος.	δηλούμενος, λόμενος.
----------------------	----------------------	----------------------

432. III. Verba muta (310, c). ACTIVUM.

	Indicativus.	Conjunctivus.	Optativus.	Imperativus.	Infinitiv.	Participium.
Præsens.	S. τύπτ-ω εἰς εἰ D. τύπτ-ομεν εἶπον εἶπον P. τύπτ-ομεν εἶτε οὐσι	τύπτ-ω ἦς ἦ τύπτ-ομεν ἦτον ἦτον τύπτ-ομεν ἦτε ὠσι	τύπτ-οἶμι οἰς οἰ τύπτ-οἶμεν οἶτον οἶτην τύπτ-οἶμεν οἶτε οἶεν	τύπτ-ε ἔτω τύπτ-ετον ἔτων τύπτ-ετε ἔτωσαν ell. ὄντων	τύπτ-εἶν hom. οἰσ-εἶν τυπτέμεναι οἰσ-εἶν	τύπτ-ων γ. ὄντος τύπτ-ουσα γ. ούσης τύπτ-ον γ. ὄντος.
Imperfect.	ἔ-τυπ-ον εἰς εἰ ἔ-τύπ-ομεν εἶπον εἶτην ἔ-τύπ-ομεν εἶτε ὠν					
Aorist. 2	ἔ-τυπ-ον εἰς εἰ ἔ-τύπ-ομεν εἶπον εἶτην ἔ-τύπ-ομεν εἶτε ὠν	τύπ-ω ἦς ἦ τύπ-ομεν ἦτον ἦτον τύπ-ομεν ἦτε ὠσι	τύπ-οἶμι οἰς οἰ τύπ-οἶμεν οἶτον οἶτην τύπ-οἶμεν οἶτε οἶεν	τύπ-ε ἔτω τύπ-ετον ἔτων τύπ-ετε ἔτωσαν	τυπ-εἶν (368). ἰον. τυπέειν.	τυπ-ῶν, γ. ὄντος (368) τυπ-οῦσα, ούσης τυπ-όν, ὄντος
Futurum	τύψ-ω ψεῖς ψεῖ τύψ-ομεν ψεῖτον ψεῖτον τύψ-ομεν ψεῖτε ψουσι	τύψ-ω, ψῆς, ψῆ ο. s. v. som Aor. 1.	τύψ-οἶμι ψοῖς ψοῖ τύψ-οἶμεν ψοῖτον ψοῖτην τύψ-οἶμεν ψοῖτε ψοῖεν	mangler.	τύψ-εἶν hom. τυψέμεναι οἰσ-εἶν	τύψ-ων, γ. ψοντος τύψ-ουσα, ψούσης τύψ-ον, ψοντος
Fut. att.	i B. γαα { ὦ -εἰς -εἶ ἰδω, 376 { -οῦμεν -εἶπον -εἶπον { -οῦμεν -εἶτε -οῦσι	mangler.	-οἶμι -οἰς -οἶ -οἶμεν -οἶτον -οἶτην -οἶμεν -οἶτε -οἶεν	mangler.	-εἶν	-ῶν, γ. ἔντος -οῦσα, - ἔσης -οῦν, - ἔντος
Aorist. 1	ἔ-τυψ-α ψας ψε ἔ-τύψ-αμεν ψατον ψάτην ἔ-τύψ-αμεν ψατε ψαν παρορθησι s Dual. unid.	τύψ-ω ψῆς ψῆ τύψ-ομεν ψῆτον ψῆτον τύψ-ομεν ψῆτε ψουσι	τύψ-αἶμι ψαῖς ψαῖ τύψ-αἶμεν ψαῖτον ψαῖτην τύψ-αἶμεν ψαῖτε ψαῖεν ell. (αἰσ. τύψ-εἶα) εἶας εἶε, s pl. εἶαν.	τύψ-ον ψάτω τύψ-ατον ψάτων τύψ-ατε ψάτωσαν ell. ψάντων	τύψ-αῖ ἰον. τυψέειν.	τύψ-ας, γ. ψαντος τύψ-ασα, - ψάσης τύψ-αν, - ψαντος
Perfectum.	1. τέ-τυφ- { α ας ε 2. τέ-τυπ- { αμεν ατον ατον alle propar { αμεν ατε ἄσι	1. τε-τύφ- { ω ἦς ἦ 2. τε-τύπ- { ὠμεν ἦτον ἦτον { ὠμεν ἦτε ὠσι	1. τε-τύφ- { οἶμι οἰς οἰ 2. τε-τύπ- { οἶμεν οἶτον οἶτην { οἶμεν οἶτε οἶεν	1. τέτυφ- { ε ἔτω 2. τέτυπ- { ετον ἔτων { ετε ἔτωσαν	1. τε-τυφ-εἶναι 2. τε-τυπ-εἶναι	1. τε-τυφ- { ὡς, ὄτ 2. τε-τυπ- { νῖα, νῖ { ὄς, ὄτ
Plusq̄m.	1. ἔτε-τύφ- { εἶν εἰς εἰ 2. ἔτε-τύπ- { ἔμεν εἶπον εἶτην { ἔμεν εἶτε εἶσαν	kun sieldent, s. Tab. 430. eller omskrevet med Part. τετυφῶς (πῶς) ὦ, ἦς, ἦ οἶν.	kun sieldent, s. Tab. 430. eller omskrevet med Part. τετυφῶς (-πῶς) εἶην, εἶης οἶν.	forekommer ikke uden hos Grammatikerne.		

Indicativus.	Conjunctivus.	Optativus.	Imperativus.	Infinitiv.	Participium.
τύπτ-ομαι, η (εα 343), εται τύπτ-όμεθον, εσθον, εσθον τύπτ-όμεθα, εσθε, ονται έτυπτ-όμεην, ου (εο 343), ετο έτυπτ-όμεθον, εσθον, έσθην έτυπτ-όμεθα, εσθε, οντο	τύπτ-ομαι, η (ηαι) ηται τύπτ-όμεθον, ησθον, ησθον τύπτ-όμεθα, ησθε, ωνται	τυπτ-οίμην, οιο, οιοτο τυπτ-οίμεθον, οισθον, οίσθην τυπτ-οίμεθα, οισθε, οιρτο	τύπτ-ου (εο), έσθω τύπτ-εσθον, έσθων τύπτ-εσθε, έσθωσαν ell. έσθων	τύπτ-εσθαι	τυπτ-όμενος τυπτ-ομένη τυπτ-όμενον
έτυπτ-όμεην, ου (εο), ετο o. f. v. som Imperf.	τύπ-ομαι, η, ηται o. f. v. som Præsens.	τυπ-οίμην, οιο, οιοτο o. f. v. som Præsens.	τυπ-οῦ (έο), έσθω ofv. som Præs. (368)	τυπ-έσθαι (368)	τυπ-όμενος, ομέ νη, όμενον.
τύψομαι, ψη (543), ψεται τυψόμεθον o. f. v. som Præs. V. παα ίζω: -οῦμαι, ή, ειται, ofv. 376	τύψομαι, ψη (ηαι), ψηται o. f. v. ligesom Aor. 1. mangler.	τυψοίμην, ψοιο, ψοιοτο o. f. v. som Præsens. mangler.	mangler.	τύψεσθαι -είσθαι.	τυψόμενος, η, ον. -οῦμενος, η, ον.
έτυψάμην, ψω (ψαο), ψατο έτυψάμεθον, ψασθον, ψάσθην έτυψάμεθα, ψασθε, ψαντο	τύψομαι, ψη (345), ψηται τυψόμεθον, ψησθον, ψησθον τυψόμεθα, ψησθε, ψωνται	τυψαίμην, ψωιο, ψωιοτο τυψαίμεθον, αισθον, αισθην τυψαίμεθα, αισθε, αιρτο	τύψαι, ψάσθω τύψασθον, ψάσθων τύψασθε, ψάσθωσαν ell. ψάσθων	τύψασθαι	τυψάμενος τυψαμένη τυψάμενον
1. τυφθή 2. τυπή- {σομαι, ση, σεται {σόμεθον, σεσθον, σεσθον {σόμεθα, σεσθε, σονται	mangler.	τυφθή τυπή- {σοίμην, σοιο, σοιοτο {σόμεθον, σοισθον, σοίσθην {σόμεθα, σοισθε, σοιρτο	mangler.	τυφθή-σεσθαι τυπή-σεσθαι	τυφθή τυπή- {σόμενος {σόμενη {σόμενον
1. έτύφθ 2. έτύπ- {ην, ης, η {ημεν, ητον, ήτην {ημεν, ητε, ησαν (εν)	τυφθ τυπ- {ω (έω) ής, ή {ωμεν, ήτον, ήτον {ωμεν, ήτε, ωσι	τυφθ τυπ- {είην, είης, είη {είημεν, είητον, είήτην {είημεν, είητε, είεν	τύφθ-ητι (31), ήτω τύπ-ηθι {ητον, ήτων {ητε, ήτωσαν	τυφθ-ήναι τυπ-ήναι i. ήμεναι, ήμεν.	τυφθ τυπ- {είς, έντος {είς, είσης {έν, έντος
τέτυμμαι, ψαι, πται (410) τέτυμμεθον, φθον, φθον (90) τέτυμμεθα, φθε, μέμοι είσι (546) έτετύμμην, ψο, πτο (410) έτετύμμεθον, φθον, φθην (90) έτετύμμεθα, φθε, τετυμμένοι ήσαν	τετυμμένος ὦ, ής, ή -μμένω ὦμεν, ήτον, ήτον -μμένοι ὦμεν, ήτε, ωσι 346.	τετυμμένος είην, είης, είη -μμένω είημεν, είητον, είήτην -μμένοι είημεν, είητε, είεν f. 346.	τέ-τυ-ψο, φθω (90) τέ-τυ-φθον, φθων τέ-τυφθε, φθωσαν ell. τετύφθων	τε-τύφθαι (346).	τετυμμένος τετυμμένη τετυμμένον (344).
τε-τύψομαι o. f. v. som Fut. Med.	mangler.	τε-τυψοίμην o. f. v. som Fut. Med.	mangler.	τε-τύψεσθαι	τε-τυψόμενος

Desuden maa ved *B.* paa *άω*, *έω*, *όω* mærkes:

434. Verberne *ζάω*, *διψάω*, *πεινάω*, samt ofte *ψάω*, *σμάω*, *κιάω* og *χράομαι*, contrahere *αε* og *αιη* til *η*. *Ex.* ζάει ζῆ, ζάειν ζῆν. χράεται χρῆται, κράεσθαι χρῆσθαι og χρᾶσθαι. Det samme skeer ofte ionisk. *Ex.* δράειν όρῆν, λάεσθαι ιῆσθαι. *Eig.* hom. τῆ for τάε (imp. af det ubrug. τάω).

435. Homer contraherer i *B.* paa *άω* og *έω α* og *ε* med *ε* i 3 Dual. og 3 Inf. έμεναι til *η*. *Ex.* Φοιταέτην -τήτην, γοάέμεναι γοήμεναι, Φιλεέμεναι Φιλήμεναι.

436. Tostavelser *D.* paa *έω* modtage alene Contractionen paa *ει*. *Ex.* πλέω, πλέομαι ucontr. men πλέε πλεϊ, πλέειν πλεϊν.

437. Ionisk havees istedetfor det contr. *ου* ofte *ευ* (17). *Ex.* Φιλέοντες Φιλεῦντες, έδικαίουν -αίειν, ποιέου ποιειῦ. — *Eig.* i *B.* som have *ο* foran *άω* og *έω*, blive ion. i Fut. og Persf. *οη* contraherede til *ω* (114). *Ex.* βοάω: βοήσομαι βώσομαι, βοήσας βώσας. νοέω: νενόημαί νένωμαι, plusq. ένενώμην.

438. *B.* paa *άω* endes ionisk ofte paa *έω*, hvoraf da *εο* contr. til *ευ* (istedetfor *αο* til *ω*). *Ex.* όράω, 3 Impf. όρεον. θεάομαι, ion. θεόμαι (med *η* for *ε*), έθηείτο, θεεύμενος.

439. Foran *ω*, contr. af *αο*, indskydes ion. *ε* (126). *Ex.* κτάομαι, εκτώντο, ion. εκτέωντο.

440. I *B.* paa *άω* udvider Homer ofte for Versemaaltes Skyld det contr. lange *α* til *αα* i to Stavelser (128, b). *Ex.* όράεις, όραῖς, όράας. *Eig.* ledes det contr. *ω* til *οω*, *ωο* ell. *ωω*, alt efter Versfaktens Fordring. *Ex.* όράω, όρω, όρώ. ήβάντες, ήβώντες, ήβώντες. ήβάνσα, ήβώωσα. — Dg i de paa *όω* havees (analog med dem paa *άω*) istedetfor det contracte *ου* og *οι* ofte *ω* og *ω*, udvidet ved Indskydelse af et *ο*. *Ex.* ύπνόοντας ύπνώοντας, αρόουσι αρόωσι, δηίοιεν δηϊόωεν.

441. *Eig.* ledes bliver Dpt. Endelsen *οίην* af *B.* paa *όω* undertiden *ώην*. *Ex.* βιώην, ζιγώην, γνώην (aor. 2 af γνώω, brug. γινώσκω).

442. I aabne Former paa *έω* bliver hos Homer undertiden for Versemaaltes Skyld *ε* forlænget til *ει*. *Ex.* όκνέω όκνείω, τελείει τελείει. — Dmændt bliver af den ion. 2den Personendelse i Pass. έσαι og έσο ionisk det ene *ε* bortkastet, men homerisk *εε* contr. til *ει*. *Ex.* μυθεσαι, μυθεσαι, μυθεϊαι.

443. IV. Verba liquida. Γρ. στέλλω, νέμω, φαίνω, σπείρω.

Indicativus.	Conjunctivus.	Optativus.	
Præs. στέλλ-ω, εις, ει ἑς.	στέλλ-ω, ης, η ἑς.	στέλλ-οιμι, οἰς, οἰ ἑς.	
Impf. ἔστελλ-ον, ες, ε, ἑς.	—	—	
Aor. 2. (ἔσταλ-ον, ες, ε, ἑς.)	στάλ-ω, ης, η. ἑς.	στάλ-οιμι, οἰς, οἰ ἑς.	
Fut. ion. στελ-έω, ἔεις, ἔει ἑς.	} mangler.	στελ-έοιμι, ἔοις, ἑς.	
att. cont. στελ-ῶ, εἶς, εἶ, (580) στελ-ῆμεν, εἶπον, εἶπον, στελ-ῆμεν, εἶτε, οὔσι.			στελ-οἶμι, οἶς, οἶ, οἶμεν, οἶπον, οἶτην οἶμεν, οἶτε, οἶεν.
Aor. 1. ἔστειλ-α, ας, ε, ἑς.		στείλ-ω, ης, η ἑς,	στείλ-αιμι, αἰς, αἰ ἑς.
Perf. 1. ἔσταλ-κα, κας, κε ἑς.	ἔστάλ-κω, κης, κη ἑς.	ἔστάλ-κοιμι, κοῖς, ἑς.	
Perf. 2. (ἔστολ-α, ας, ε ἑς.)	mangler.	mangler.	
Plusq. 1. ἐστάλκειν, κεις, κει ἑς.	—	—	
Plusq. 2. (ἔστολό-ειν, εις, ει ἑς.)	—	—	
PASSIVUM ορ			
Præs. στέλλ-ομαι, η, ηται ἑς.	στέλλ-ωμαι, η, ηται ἑς.	στέλλ-οίμην, οἰο, οἰτο ἑς.	
Impf. ἔστελλ-όμην, ου, ετο ἑς.	—	—	
A. 2 M. (ἔσταλ-όμην, ου, ετο ἑς.)	στάλ-ωμαι, η, ηται ἑς.	σταλ-οίμην, οἰο, οἰτο ἑς.	
Fut. M. ion. στελ-έομαι, ἐη, ἔεται ἑς.	} mangler.	στελ-έοίμην, ἔοιο, ἑς.	
Att. ctr. στελ-ῆμαι, ἦ, εἶται ἑς.			στελοίμην, οἶο, οἶτο ἑς.
Aor. 1 M. ἔστειλ-άμην, ω, ατο ἑς.	στείλ-ωμαι, η, ηται ἑς.	στείλ-αίμην, αἰο, αἰτο ἑς.	
Fut. 1 P. σταλ-θήσομαι, θήσῃ ἑς.	mangler.	σταλ-θήσοίμην, θήσοιο.	
Fut. 2 P. σταλ-ήσομαι, ήσῃ ἑς.	—	σταλ-ησοίμην, ήσοιο ἑς.	
Aor. 1 P. ἐστάλ-θην, θης, θη ἑς.	σταλ-θῶ (θέω) θῆς, θῆ	σταλ-θείην, θείης, θείη ἑς.	
Aor. 2 P. ἐστάλ-ην, ης, η ἑς.	σταλ-ῶ (έω), ῆς, ῆ ἑς.	σταλ-είην, εἶης, εἶη ἑς.	
Perf. P. ἔσταλ-μαι, σαι, ται ἑς.	ἔσταλμένος ῶ, ῆς, ῆ ἑς.	ἔσταλμένος εἶην, εἶης ἑς.	
Plusq. P. ἐστάλ-μην, σο, το ἑς.	—	—	

Anm. De her i Parenthes anførte Former forekommer ikke af Verbet στέλλω, men staae her alene som Paradigma (351).

ACTIVUM.

Imperativus.	Infinitiv.	Particip.
στέλλ-ε, έτω ζε.	στέλλ-ειν.	στέλλ-ων, ησα, ον.
—	—	—
στάλ-ε, έτω ζε.	σταλ-εϊν,	σταλ-ών, ησα, όν.
} mangler.	ιον. -έειν.	
	στέλ-έειν.	στέλ-έων, έησα, έον.
	στέλεϊν.	στέλ-ών, ησα, ην.
στέιλ-ον, άτω ζε.	στέιλ-αι.	στέιλ-ας, ασα, αν.
έσταλ-κε, κέτω ζε.	έσαλκέναι.	έσαλ-κώς, κυια, κός.
mangler.	mangler.	mangler.
—	—	—
—	—	—
MEDIUM.		
στέλλ-ου, έστω ζε.	στέλλεσθαι.	στέλλόμενος, η, ον.
—	—	—
σταλ-ου, έστω ζε.	σταλέσθαι	σταλόμενος, η, ον.
} mangler.	στέλεεσθαι.	στέλεόμενος —
	στέλεϊσθαι.	στέλούμενος —
στέιλ-αι, άστω ζε.	στέιλασθαι.	στέιλόμενος —
mangler.	σαλθήσεσθαι.	σαλθησόμενος —
—	σαλ-ήσεσθαι.	σαλ-ησόμενος —
στάλ-θητι, θήτω ζε.	σταλ-θηναι.	σταλθεις, εισα, έν.
στάλ-ητι, ήτω ζε.	σταλ-ηναι.	σταλ-εις, εισα, έν.
έσταλ-σο, 'τω ζε.	έσταλ-θαι.	έσταλμένος, η, ον.
—	—	—

444. Men da ikke et eneste flidende Verbum forekommer i alle de Tempora, som her ere opstillede i et fuldstændigt Paradigma af *στέλλω*, men nogle kun i den ene, andre i den anden Form, saa anføres her endnu nogle B. i de af dem sædvanligst forekommende Tempora:

Præs.	Futur.	Aor. 1.	Aor. 2.	Perf. 1 & 2.	Aor. 1, 2 pass.
βάλλω	βα-λῶ	—	ἔβαλον	βέβ-ληκα (599) 1.	ἐβ-λήθη
ψάλλω	ψαλῶ	ἔψηλα	—	ἔψαλκα	—
τέμνω	τεμῶ	—	ἔταμον	τέτ-μηκα (599)	ἐτ-μήθη
νέμω	νεμῶ	ἔνειμα	—	νενέμηκα (599)	ἐνεμήθη
μένω	μενῶ	ἔμεινα	—	2. μέμονα	—
κτείνω	κτενῶ	ἔκτεινα	ἔκτανον	2. ἔκτονα	ἐκτάθη(κτάω)
φαίνω	φανῶ	ἔφηνα	—	πέφαγκα	ἐφάνθη
				2. πέφηνα	2. ἐφάνη
αἴρω	αῶ	ἤρα	—	1. ἤρακα	1. ἤρθη
σπείρω	σπερῶ	ἔσπειρα	—	2. ἔσπορα	2. ἐσπάρη
				pass. ἔσπαρμαι.	

Synkoperede Former.

445. Af alle 3 Slags Verba (pura uden Contractkon, muta og liquida) forekommer der i det homeriske Sprog ofte en synkoperet Form, i det ο og ε er udfalden forved de passivse Endelser *μην*, *σο*, *το* Inf. *σθαι* og Part. *μενος*, hvilken Form altsaa bliver analog den af Verba *ραα μι*, til hvilke den derfor tildeels og kan henføres. Gr. af *χέω*, (*χύω*): *ἐχύμην*, *ἔχυτο*, *χύμενος* (som af *χῦμι*). af *ἀναπνέω* *ἀμπνυτο* (af *πνῦμι*). af *λύω* *λύτο*, af *σεύω*: *ἐσσύμην*, *ἔσσυο*, *σύτο*. af *φθίω* (*φθίμι*): Dpf. *φθίμην* *φθίτο*, *φθίσθαι*, *φθίμενος*. af *οἶομαι* *οἶμαι*, af *λούω* *ἔλουε* att. *ἔλου*, pass. *λοῦται*, *λοῦσ-θαι*, *λούμενος* (som af *λοῦμι*). — af *ἄλλομαι*: *ἄλσο*, *ἄλτο*, *ἄλμενος* (som af *ἄλμαι*). (af *ἄρω*): *ἄρμενος* (som af *ἄρμαι*). af *πάλλω*: *πάλτο*. af *γίγνομαι* *γέντο* (f. *ἐγένετο*). af *ὄρνωμι* (*ὄρω*): *ὠρτο*, Imperat. *ὄρσο* (565), *ὄρθαι*, *ὄρμενος*. af *δέχομαι*: *ἐδέγμην* (82), *ἔδεξο*, *δέξο* (565), *δέχθαι*, *δέγμενος*. af *λέγω*: *ἐλέγμην*, *ἔλεξο*, *λέξο*, *λέχθαι*. af *μίγνυμι* (*μίγω*) *μίχτο* (75). Ligeledes i Act. Inf. *ἔδμεναι* f. *ἐδέμεναι* (af *ἔδω*), og Imper. *Φέστε* f. *Φέστετε* af *Φέρω*.

V. Verba paa *μι*.

* 446. Nogle rene Verba paa *άω, έω, όω, ύω*, faae i Præsens og Imperf. af alle 3 Genera, samt i Aor. 2 act. og med. en egen Conjugation igjennem alle Modi ved følgende Forandringer af Endelsen. Saaledes forandres i Activo

Endelserne	<i>άω, έω, όω, ύω.</i>	} ο: ω til <i>μι</i> } og <i>ν</i> , med } forlænget } Stamvoc.
i Indic. Præs. til	<i>ημι, ημι, ωμι, υμι.</i>	
— Imp. og Aor. 2	<i>ην, ην, ων, υν.</i>	
i Conj. contrah. til	<i>ω̄, ω̄, ω̄.</i>	} regeltm. } af <i>ύω</i> .
i, Opt. (ω til <i>ιην</i>)	<i>αιην, ειην, οιην.</i>	
i Imper. (ω til <i>θι</i>)	<i>αθι, εθι, οθι, υθι.</i>	
— Aor. 2:	<i>ηθι, εθι(ες), ωθι(ος), υθι.</i>	
i Infin. (ω til <i>ναι</i>)	<i>άναι, έναι, όναι, ύναι.</i>	
— Aor. 2:	<i>η̄ναι, εῑναι, ο̄ναι og ω̄ναι, ῡναι.</i>	
i Particip.	<i>άς, είς, ούς, ύς,</i>	
	(efter 88 for <i>άντς, έντς, όντς, ύντς</i>).	

3 Passivo og Medio ere Endelserne de sædvanlige *μαι og μην* (344), som sæies umiddelbar til den korte Stamvocal *α, ε, ο, υ*, (i Conj. contraheres dermed, i Opt. med foregaaende Diphthong, som i Activ). Saaledes

i Indic. Præsens: *α-μαι, ε-μαι, ο-μαι, υ-μαι*
 i Impf. og Aor. 2m. *ά-μην, έ-μην, ό-μην, ύ-μην* o. s. f.
 Gr. *στάω ἱ-στημι, ἱ-σταμαι. δέω τί-θημι, τί-θεμαι. δόω, δί-δωμι, δί-δομαι.*

* 447. Tillige redupliceres Præs. og Imperf. i nogle B. af de 3 første Slags, hvilken Reduplication bestaaer deri, at

a) (ligesom i nogle B. paa *σκω*, saaf. *βιβρώσκω, γιννώσκω, μιμνήσκω*, saaledes) i de af følgende Stff. dannede Former paa *μι* heftes Begyndelsesconsonanten nok engang forved Verbet med et *ι*, nemlig af *δέω* gjøres *τί-θημι* (for *τιθημι* 79), af *δέω* *δί-θημι* (hom.) af *δόω* *δί-δωμι*, af *χράω* *κί-*

χορημι (79), af πλάω og πρᾶω πίμπλημι og πίμπρημι (med indstødt μ). Regel. i Impf. tilligemed augm. syll. (313). ἐ-τί-θην, ἐ-δί-δην, ἐ-δί-δων. (Af Stf. ὀνέω havees ὀνέημι).

b) i de af Stff. ἔω, στάω, πτάω dannede Former paa μι foranheftes blot et i. Ex. ἴ-ημι, ἴ-στημι, ἴ-πταμαι (med.) og i Impf. uden Augm. (323) ἴην, ἴστην, ἴπτάμην.

* 448. Aor. 2 skiller sig i disse Verber fra Imperf. alene derved, at den ingen Reduplication har. Ex. af τίθημι imperf. ἐ-τί-θην, a. 2. ἐ-θην. af ἴσθημι imperf. ἴστην, a. 2. ἐ-στην.

* 449. Alle øvrige Tempora af Β. paa μι dannes ligesom i de andre rene Verber (431) af Stamformerne paa αῖω, ἔω, ὀω. Ex. ἴσθημι af στάω fut. στήσω, aor. 1 ἔσησα, pf. ἔσηκα. τίθημι af θέω, f. θήσω. δίδωμι af δόω δώσω. Ligeledes i de paa νυμι (450, b). Ex. ζεύγ-νυμι (af ζεύγω) ζεύξω. κερᾶννυμι (af κερᾶω) κερᾶσω. — Dog maa mærkes: at τίθημι, ἴημι, δίδωμι have i Aor. 1 Mærkebogst. κ: ἔθηκα, ἦκα, ἔδωκα (s. 393), og de to første i perf. τέθεικα og εἶκα og ligesaa i plusq. med ει for η, en Forskjel der dog kun er orthographisk.

* 450. Fuldstændig Conjugation paa μι findes kun af de tre nedenfor som Paradigmer anførte Β. ἴσημι, τίθημι, δίδωμι, samt fordetmeste af ἴημι (455). Iøvrigt forekommer denne Slags Bøining kun

a) i Præs. og Imperfect. af de ovenanførte δίδημι, κίχρημι, πίμπλημι, πίμπρημι, samt φημί, det upersf. χοή, og hom. δάμνημι, κίρνημι, πέρνημι, πίτνημι (af δαμῖω, κερᾶω, περᾶω, πετάω), samt κίχημι, ἄημι, i Præs. κίχημαι, ἄημαι, og δίξημαι (med lang Vocal). Ligeledes i Deponentia ἄγαμαι, δύναμαι, ἐπίσαμαι, ἔραμαι, ἴπταμαι ell. πέταμαι, κρέμαμαι πρίαμαι, og de hom. μάρναμαι, πίλναμαι, σκίδναμαι ell. κίδναμαι (alle af Stf. paa αῖω, de sidste to af πελάω og σχεδάω med indstødt ν og ε forandret til ι).

b) i Præs. og Impf. paa *νυμι* af *νύω* (udvidet af *ἄ*, paa *γω* og *κω*), og paa *ννυμι* af *ννύω* (udv. af *τενε* *ἄ*, paa *άω*, *έω*, *όω*). Gr. *ἀγώ*, *ἀγνύω* og *ἀγνυμι*, *δείκω*, *δεικνύω* og *δείκνυμι*. *Κεράω* *κεράννυμι*, *κορέω* *κορέννυμι*, *στρώω* *στρώννυμι*. *Σιγελεδες* i *ὄλλυμι*, *ὄμνυμι*, *ὄρνυμι*, *δαίνυμι* (af *ὄλω*, *ὄμώω*, *ὄρω*, *δαίω*), i *κτείννυμι* (for *κτείνω*), samt hom. Depon. *αἴνυμαι*, *ἄχνυμαι*, *γάνυμαι*, *καίνυμαι*, *κίνυμαι*.

c) i Aor. 2 af nogle Stff. paa *άω*, (der som oftest ere udvidede til *άνω*, *αίνω*, *άσκω*); paa *όω* (gjerne udv. til *ώσκω*) og paa *ύω* (362). Gr. *φθάνώ* (Stf. *φθάώ*) *ἐφθην*. *βαίνω* (Stf. *βάώ*) *ἔβην*. (*τλάω*) *ἔτλην*. *πέτομαι*, *πέταμαι*, *ἵπταμαι*, (af *πτάω*) *ἔπτην*. *διδράσκω* (*δράώ*) *ἔδρᾱν*. *βιόω* *ἐβίω̄ν*. *γινώσκω* (*γνόω*) *ἔγνω̄ν*. *βιβρώσκω* *ἔβρω̄ν*. *άλίσκομαι* (*άλόω*) *ἔάλων*: *πλέω* (*πλόω*) *ἔπλων* hom. *δύω* *ἔδυν*, *φύω* *ἔφυν*, *κλύω* (*έκλυν*), imp. *κλύθι* og *κέκλυθι*, hvortil man da kan tænke sig Præsensformerne *Φθῆμι*, *βῆμι*, *τλήμι*, *πημι*, *δίδομημι*, *βίωμι*, *γνώμι*, *πλώμι*, *πλώμι*, *δύμι*, *Φύμι*, *κλύμι*.

d) Dgfaa enkelte andre Tempora og Personer af *ἄ*. paa *ω* gaae over i Conjugationen paa *μι*. (s. 401). Gr. af *δεῖδω* (*δίω*) pf. *δέδισα*, plur. *δεῖδισμεν*, imp. *δεῖδισθι*. *τέθναμεν*, *τεθναῖναι*, *τέθνασθι*, *τεθναῖσθαι* (401). *ἄνωγα*, imp. *ἄνωχθι*, *ἀνώχθω*.

* 451. Personsendelserne i Ind. act.

Præs.: S. *μι*, *ς*, *σι*. D. *μεν*, *τον*, *τον*. P. *μεν*, *τε*, (*ντ*)*σι* (38) Impf. og

Aor. 2. - *ν*, *ς*, *ι*ng. - *μεν*, *τον*, *την*. - *μεν*, *τε*, *σαν* ell. *ν*. hvilke føies umiddelbar til Stamvocalen, som i Sing. tillige forlænges (446). Ligeledes forlænges overalt i Aor. 2 ind. imp. og inf. *α* til *η*, Gr. *ἔσην*, *ἔσημεν*, *σῆθι*, *σῆναι*, men efter *ς* til *ᾶ*. Gr. af *διδράσκω* (*δράώ*), *ἔδρᾱν*, imp. *δρᾱθι*, inf. *δρᾱναι*. og (undt. i *δίδωμι*) *ο* til *ω*, Gr. *ἔγνω̄ν*, *ἔγνωμεν*, *γνω̄θι*, *γνω̄ναι*.

* 452. Fuldstændigt Paradigma.

Pif Stamformerne *στάω, θέω, δόω*, samt *δείκω* med indfyldt *νν* (*δεικνύω*), dannes i

ACTIVO

Indicativus, Præsens.

Μαρκεβ.

α	S. ἴσθ-ημι, ης, ησι. D. αμεν, ατον, ατον. P. αμεν, ατε, ἄσι.
ε	- τίθ-ημι, ης, ησι. - εμεν, ετον, ετον. - εμεν, ετε, εἴσι.
ο	- δίδ-ωμι, ως, ωσι. - ομεν, οτον, οτον. - ομεν, οτε, οῦσι.
υ	δείκν-υμι, υς, υσι. - υμεν, υτον, υτον. - υμεν, υτε, ὕσι.
	3 sing. paa <i>σι</i> dor. <i>τι</i> (ἄτι, ητι, ωτι, ὕτι).
	3 pl. (for <i>ντσι</i>) dor. <i>ντι</i> . Gr. ἴσταντι, τίθεντι. Men
	ion. ἰστέᾱσι, τίθεᾱσι, δίδοᾱσι, δεικνύᾱσι (ασι f. ντσι).
	Dgsf. sing. af <i>τιθέω</i> og <i>διδόω</i> som V. contr. Gr. <i>τιθεῖς, διδοῖ</i> .

Imperfectum.

α	S. ἴσθ-ην, ης, η. D. αμεν, ατον, ἄτην. P. αμεν, ατε, ασαν.
ε	- ἐτίθ-ην, ης, η. - εμεν, ετον, ἔτην. - εμεν, ετε, εσαν.
ο	- ἐδίδ-ων, ως, ω. - ομεν, οτον, ὄτην. - ομεν, οτε, οσαν.
υ	ἐδδείκν-υν, υς, υ. - υμεν, υτον, ὕτην. - υμεν, υτε, υσαν.
	3 plur. hos Digterne forforktet <i>αν, εν, ον, υν</i> , som ventelig i daglig Tale. — 1 Persf. <i>ἐτίθην</i> ion. <i>ἐτίθεα</i> .
	Sing. hyppig af <i>τιθέω</i> og <i>διδόω</i> som V. contr. (431), <i>ἐτίθουν, ἐτίθεις, ἐτίθει</i> . <i>ἐδίδουν, ἐδίδους, ἐδίδου</i> . Ligel. de paa <i>υμι</i> i Sing. sædvanlig af <i>ύω</i> : <i>νον, νες, νε</i> , Gr. <i>ἐδείκνον, ἔκλον</i> .

De tre første Verb. ogsaa (især ion.) iterative paa *σκον* uden Augm. (s. 367): *ἴστασκον, τίθεσκον, δίδοσκον*.

Aoristus 2. (uden Redup. 448).

α	S. ἔσθ-ην, ης, η. D. ημεν, ητον, ἦτην. P. ημεν, ητε, ησαν.
ε	- ἔθ-ην, ης, η. - εμεν, ετον, ἔτην. - εμεν, ετε, εσαν.
ο	- ἔδ-ων, ως, ω. - ομεν, οτον, ὄτην. - ομεν, οτε, οσαν.
	men de andre (431) - <i>ωμεν, ωτον, ὠτην</i> . - <i>ωμεν, ωτε, ωσαν</i>

Fra Roeskilde Kathedralskole dimitteres
i September 1834 til Universitetet følgende
7 Disciple:

1. Ivar Christian Theodor Besterboe, en Søn af afd. Pastor M. Besterboe, i sin Tid Sognepræst til Gyrstinge og Flinterup i Sjælland.
  2. Carl Verner Blume, en Søn af Hr. N. Blume, Herredsfoged i Ramsøe og Thune Herreder ved Roeskilde.
  3. Adolph Emil Friis, en Søn af Hr. G. Friis, const. Byskriver i Roeskilde.
  4. Joachim Gottsche Adam Wilhelm Bang, en Søn af Hr. Domprovst og Sognepræst til Roeskilde Domkirke J. H. Bang.
  5. Baldemar Hvidt, en Søn af Hr. Etatsraad og Grosferer L. N. Hvidt i Kjøbenhavn.
  6. Theodor Hansen, en Søn af Hr. Forpagter N. Hansen paa Nastrup i Sjælland.
  7. John David Bertram Koefoed, en Søn af Hr. Magister H. Koefoed, Sognepræst til Aversie og Thestrup i Sjælland.
-

Den offentlige Examen, hvis mundtlige Deel Disciplenes Forældre og Børgere samt alle andre Ungdommens og Skolens Belyndere herved venligst og ærbødigst indbydes til at bæere med deres behagelige Nærværelse, vil blive afholdt i følgende Orden:

Skriftlig Prøve.

- D. 20 Sept. Formidd. 4de Klasse latinsk og 3die Cl. dansk Stil.
 Efterm. 2den Cl. latinsk og 1ste Cl. dansk Stil.
 Samme Efterm. Kl. 2½ Dimittenderne mundtlig
 Tydsk og Fransk.
- D. 22 Sept. Formidd. 3die Cl. latinsk og 2den Cl. dansk Stil.
 Tillige 4de Cl. mundtlig Religion og N. T.
 Efterm. 4de Cl. dansk Stil og 1ste Cl. Regning.

Mundtlig Prøve.

- D. 24 Sept. Dimittenderne Form. Religion og Græsk.
 Efterm. Arithm. og Latin.
- D. 25 Sept. — — Form. Geom. og Hebraisk.
 Efterm. Histor. og Geogr.
 Tillige: 2den Cl. Regning.
- D. 26 Sept. Form. Kl. 8: 4de Cl. Arithm. og 2den Cl. Tydsk.
 — 10: 4de Cl. Latin og 2den Cl. Geogr.
 Eftm. — 2½: 3die Cl. Græsk og 1ste Cl. Dansk.
- D. 27 Sept. Form. — 8: 2den Cl. Græsk og 3die Cl. Arithm.
 — 10: 4de Cl. Geogr. og 3die Cl. Dansk.
 Eftm. — 2: 4de Cl. Geometr. og 1ste a. Latin.
 — 4: 3die Cl. Geografie.

- D. 29 Sept. Form. Kl. 8: 3die Cl. Latin (Plin.) og 2den Cl. Dansff.
 — 11: 4de Cl. Tydsk og Kl. 10: 2den Cl. Historie.
 Eftm. — 2½: 3die Cl. Geometr. og 1ste b. Latin.
- D. 30 Sept. Form. — 8: 4de Cl. Græsk og 1ste Cl. Historie.
 — 10: 3die Cl. Tydsk.
 Eftm. — 2½: 3 Cl. Religion og 2den Cl. Latin (Curt.)
- D. 1 Octbr. Eftm. — 2: 3die Cl. Fransff og 2den Cl. Latin (Nepos).
 — 4: 4de Cl. Historie og 1ste Cl. Religion.
- D. 2 Octbr. Form. — 8: 4de Cl. Hebraisk og 1ste Cl. Tydsk.
 — 10: 2den Cl. Fransff og 3die Cl. Historie.
 Eftm. — 2: 4de Cl. Fransff og 3die Cl. Latin (Livius).
 — 4: 2den Cl. Religion og 1ste Cl. Geogr.

Den hele Examens Udfald bekendtgjøres og Translocationen foretages paa sædvanlig Maade offentlig Mandag den 13de Octbr. Formidd. Kl. 10.

S. N. J. Bloch, Dr.